

MATEO

Kalε Wī a Ndε Ayekī Mateo Tsεlε Ke a

Yesu Kristo Bawanyo Buī Kakā Katsa.

^I Ade Yesu Kristo kī εnyε Dawid ɔwa, kī Dawid lεmε nyε Abraham ɔwa a bawanyo kasinu buī ne awī a.

^{II} Kito Abraham akū kεyawo Lεgā Dawid akū bawanyo a kama kame nyε Abraham ma Isak, Isak ma Yakob, ^{III} ade Yakob ma Yuda mō bawaεnyole a. Yuda mō ɔtsō Tamai ma Perez mō Zera. Perez ma Hezron, Hezron lεmε ma Aram. ^{IV} Aram ma Aminadab, Aminadab ma Naheson, ^V ade Naheson ma Salmon a. Salmon mō Rahab ma Boaz, ade Boaz mō Rut ma Obed a. Obed ma Isai, ^{VI} ade Isai lεmε ma Lεgā Dawid a.

Kito Dawid akū kεnawo lōkō a kī bipili Israelfō ndom bεnamεna Babilonia tite akū a ni, ade bawanyo a kasinu buī ne awī a.

Dawid mō otsole a kī kufe εnyε Uria ɔtsō a ma Salomo. ^{VII} Salomo ma Rehoboam, Rehoboam ma Abiya, Abyia ma Asa. ^{VIII} Asa ma Yosafat, Yosafat ma Yoram, Yoram ma Uziya. ^{IX} Uziya ma Yotan, Yotan ma Ahaz, Ahaz lεmε ma Hezekiya. ^X Hezekiya ma Manase, Manase ma Amon, Amon ma Yosiya, ^{XI} ade Yosiya ma Yekoniya mō ye bawaεnyole a.

^{XII} Kito Israelfō kamuniki kato Babilonia kεyawo Yesu kama lōkō a, bawanyo a kasinu buī nyε Yekoniya ma Sealtiel, Sealtiel ma Zerubabel,

XIII Zerubabel ləmə ma Abihud. Abihud ma Elyakim, Elyakim ma Azur, **XIV** ade Azur ma Zadok, Zadok ma Akim, Akim ləmə ma Elihud. **XV** Elihud ma Eleazar, Eleazar ma Matan, ade Matan ma Yakob. **XVI** Yakob ma Yosef a kī ɛkɔā Maria a, kī ɛma Yesu a kī bave Kristo a.

XVII Foesū kito Abraham akū keyawo Dawid akū ni, bawanyo ewua-ana lena ne kasinu a kamə. Ade kī kito Dawid akū kənawo lōkō a kī Babiloniafō pili Israelfō ndom bənaməna be tite akū a, bawanyo ewua-ana lena ne kasinu a kamə. Kī kito lōkō a na keyawo Kristo kama ni, bawanyo ewua-ana lena ne kasinu a na ləmə kamə.

Yesu Kama Akū Fəletsa.

XVIII Ade ayekī Yesu Kristo kama fəletsa a ya ne foe kamə a ne awī a. Bitinya ɔma Maria bækpa Yosef, ləmə fōmō baapi ye a, Maria mó eyi ɔsū kī etsēmo kōma kī kuto Hūhū Kpalewa a kamə. **XIX** Ayekī Yosef nyé oti kpī ne Baguma ane, ade etáwé kī yado Maria kōnyɔā ne batí ane sū ni, ewe kī yasī ye ne kabela kamə. **XX** Kī ɛkakɔna fukī akū a, boe ɔlate a ode fōtō ɔnyane odi nyé ye akū etsa ye ne kōda kamə, ebi ye kī, "Yosef, Dawid obi, tavila Maria kakɔā, kitonékī Hūhū Kpalewa a kamə kōma a to. **XXI** Yaama obinyole, ote ye dī kī Yesu, kitonékī ye aanyé ye batí etomēna tɔkpa kamə."

XXII Fəletsa kī flee ya ne foe kamə, ayekī lətsa a kī Baguma le eyi etsāməna ye onukpē ɔnyené akū a fɔya ne foe kamə kī, **XXIII** "Oyitsō kī enyína onyole aatsāmō kōma, ɛma obinyole. Baave ye Imanuel," kī de kayo nyé, "Baguma deī mō boe."

XXIV Foesū kī Yosef nyinya a, εkōā Maria nde ayekī Baguma ode fōtō ɔnyane bi ye a. **XXV** Lemē Yosef mō Maria tāta mō akū nde ɔtsō mō ɔnyo aye, kənawo lōkō a kī εma ye obinyole a. Ade Yosef te ye dī kī Yesu a.

II

Anyansāfō To Suwa Kadekō Beya.

I Bemē Yesu ne Betlehem ne lōkō a kī Herodes kanya legā ne Yudea tite akū a. Owi tābuna mō banyole badi kī békōle fōtsa ne fusibii kadā akū to suwa kadekō beya ne Yerusalem, **II** ade bēyavia kī, “Ndia bēma obisē a kī yaanya Yudafō legā a? Bōmō ye lisibii kī lide ne suwa kadekō, ade bōya kī bōasum ye a.” **III** Kī Legā Herodes nu fukii a, ɔwōle bōle ye mō odi nyē odi ne Yerusalem a. **IV** Foesū evē basofōnōkōē mō mbla batsane a flee ekpōta evia be kī, “Nē ndia baama Kristo a?” **V** Bēkpa mbuayē kī, “Nē Betlehem ne Yudea tite akū, kitonēkī ade lētsa kī Baguma onukpē ɔnyenē tselē eyi kī,

VI ‘Nō Betlehem ne Yuda tite akū,
nné ɔmatō kabii kōlaa anē
ne Yuda tēmatō tekpare tekpare a kame.
Kitonēkī nō kame mō ɔkpānē a kī,
yaakpā yī bati Israelfō a aane eto.’ ”

VII Foesū Herodes ve anyansāfō a kī bito suwa kadekō a εnamēna kabelakō, ade evia be lōkō paa a kī lisibii a ne a. **VIII** Ke liti a, εnyē be osi kī bēnaa Betlehem mō ɔledo kī, “Minaawē obisē a kawē wī. Nte mimō ye ni, mifō ūnyi lōkōa yī malo nnaasum ye.”

IX-X Foesū bədzakū, ade kī banaa nε osi a, bəmō lisibii məapə a kī bəmō nε suwa kadekō a. Kī bəmō de ləmə a, kawələ de be paa. Lenya be lətə tī̄ lenafō ledza nε kakə a kī obisē a deī a lələ nyange. **XI** Kī biwo nε kəla a kamə a, bəmō obisē a mɔ ɔma Maria, ade bike aduli bisum ye a. Bibinya be futetsa a kī fonye sika ngbā, lifii mɔ klubō ū bəkpa ye.

XII Baguma nyε ətsa be nε kəda kamə kī bətabuki bənaa Herodes səkē, foesū bimuniki bətsā osi bəbā bədzakū bənaa ɔtō.

Yosef Lomo Maria Mɔ Yesu Bənaa Egipte.

XIII Kī anyansāfō a dzakū a, ode fətə ɔnyanə odi nyε ye akū ətsa Yosef nε kəda kamə ebi ye kī, "Herodes aatsā ewε obisē a kī yakə ye, foesū yidza kakpā obisē a mɔ ɔma milo minaa Egipte tite akū. Mina nε awā kenaawo ləkə a kī maabi nɔ kī mimuniki miya."

XIV Lenye lenye a na, Yosef yidza ɛkpā obisē a mɔ ɔma bilo bənaa Egipte tite akū. **XV** Edzi nε awā kenaawo kī Herodes ku. Fukī̄ ya ləmə ayekī letsə a kī Baguma onukpē ɔnyenə le eyi a foya nε foe kamə kī, "Nvε yī obi ntoməna Egipte tite akū."

Herodes Fō Bekə Kubisē̄nyole Nε Betlehem.

XVI Kī Herodes mó eyi ɔsū kī anyansāfō a kī bito suwa kadekō a bu ye təkəasia a ni, εna kaləkpa paa. Foesū edo batı kī bənaako kubisē̄nyole a kī kətə futeli nviā kəka, keyawo akəkəa amə akū a flee nε Betlehem, mó ye tematə kī tifuā a flee kamə. Herodes ve futeli nviā kī fuketimō ləkə a kī bibi ye kī lisibii a nε a. **XVII** Adeke fəletsə a kī

Baguma Onukpẽ Ḷonyenę Yeremia le eyi a ya ne
foe kame kĩ,

XVIII “Fowola ne ne Rama,
kabe mɔ ayclohɔ fowola fɔane.

Rahel kabe ye babi,
ade yaátunɔ kĩ bədəla ye ɔwɔle a,
kitonekĩ ye babi ku.”

Yosef, Maria Mɔ Yesu Muniki Bito Egipte.

XIX Kĩ Herodes ku a, ode fɔtɔ Ḷonyenę odi nyε ye
akũ etsa Yosef ne koda kame ne Egipte, **XX** ade ebi
ye kĩ, “Yidza, kakpã obis̄ a mɔ ɔma mimuniki
minaas Israelfɔ tite akũ, kitonekĩ bikĩ bewe kĩ
bakɔ obis̄ a ku.”

XXI Foesū Yosef kpã obis̄ a mɔ ɔma bimuniki
beya ne Israel tite akũ. **XXII** Lemɛ kĩ Yosef nu kĩ
bidzina Arkelao legā ne ɔlega Herodes kadzakɔ
ne Yudea a, evila awā kanaa. Baguma buki εnyε
foe etsa ye ne koda kame kĩ etanaa awā, foesū
ɛdzakũ enaa Galilea amantam kame, **XXIII** ade
ɛnadzi ne ɔmatɔ a kĩ bave Nazaret a kame a.
Foesū fɔlɛtsa a kĩ Baguma onukpẽ banyenę a le
biyi a ya ne foe kame kĩ, “Baave ye kĩ Nazaretni.”

III

*Yohanes Mui Ḷwɔlanę a De Letsā Ne Ḷwɔle
Kame Kadani Akũ.*

I Ne fuwi a na kame a, Yohanes Mui Ḷwɔlanę
a ya ne Yudea kɔsa a kame, ade eyi letsā kade
kayɔ ne Baguma fɔlɛtsa a akũ a. **II** Elɛ kĩ, “Midani
mi tɔwɔle kame, kitonekĩ Baguma legākanyakɔ
a fuā!” **III** Yohanes nyé otı a kĩ Baguma Onukpẽ
᷄nyenę Yesaya le kɔdzela ne ye akũ eyi kĩ,
“Odi lamɛna fowola kabɔa ne kɔsa kame kĩ,

‘Milɔla boe ɔlate a osi.
Mifɔ ye akũ eyo kpɔñ! ’ ”

IV Yohanes do tetadiɛ kĩ bækɔa ɔrɔnkoroku tetsã bɛnɔ, ade ɛkɔa ɔyaɛ ovoli abɔɔ eboomu kate a. Ye funitsã nyɛ koolo mɔ kɔsã. **V** Bati kato Yerusalem, Yudea tite flee mɔ tite a kĩ tifuañ Yordan ɔwɔ a flee akũ kaya ne ye sekɛ. **VI** Benyɛ be tɔkpa bɛtsa ade Yohanes wɔla be mui ne Yordan ɔwɔ a kamɛ a.

VII Kĩ Yohanes mó Farisifɔ mɔ Zadukifɔ bebblebee kĩ bay a ne ye sekɛ kĩ ɛwɔla be mui a, ebi be kĩ, “Mi bat i kĩ mila nde bɔe kpa! Owei lɛkpa mi kɔdɛ kĩ milo ne sɔtɔ kavɛlɛ a kĩ Baguma aayamena a kamɛ? **VIII** Mikena fɔtsa a kĩ fɔatsa kĩ midani mi tɔwɔlɛ kamɛ. **IX** Mitakɔna kĩ minyɛ Abraham bawa sū, míapuli milo sɔtɔ kavɛlɛ a. Mabi mi kĩ Baguma aapuli ɛfɔ boe kññ ledani babi mɔ bawa ɛkpa Abraham. **X** Bike kasɔã kɔkɔe ne futse tɔbɔlɛ akũ kĩ baatsua. Kutse nyɛ kutse kĩ kɔawū babi wī ni, baakpeli koe beta bido ne fi luwotu kamɛ.

XI “Yī kɔ ni, nkɔa mui mawɔla mi mui fɔtsa kĩ midani tɔwɔlɛ kamɛ, lɛmɛ ot i a kĩ yaaya ne yī liti a, aakɔa Hūhū Kpalewa mɔ fi ɛwɔla mi mui. Edeñ kɔbɛ kɔlaa ɛbɛ yī, ade ntáfeta kĩ mawũnya mpabua ne ye abɔa malo a. **XII** Ɛnɛɛ ye kɔvela ne awe kĩ yaakɔa ewe ye kamɔne. Yaafila ye kamɔne eko ne oli kamɛ, lɛmɛ yaapila afafa a ne fi kĩ fɔádī da a kamɛ.”

Yohanes Wɔla Yesu Mui.

XIII Ne lɔkɔ a na kamɛ a, Yesu to Galilea ɛya ne Yohanes sekɛ ne Yordan ɔwɔ a abuñ kĩ ɛwɔla ye mui. **XIV** Lɛmɛ Yohanes we kĩ Yesu ɛdani adzuni.

Ebi Yesu kĩ, “Nɔ a kĩ kɛnɛ kĩ awɔla yĩ mui a ni, nɔ mbom lɛya ne yĩ sekɛ?”

XV Lemɛ Yesu kpa ye mbuayɛ kĩ, “Finyaakɔ fɔ̄na lɔmɔ, kitonekĩ ade osi kĩ akũ bɔ̄atsã bɔ̄kɛna fɔ̄tsa a kĩ Baguma awɛ a.” Foesū Yohanes tunɔ ne foe akũ.

XVI Kĩ Yohanes wɔla Yesu mui eyua a, εnɛ ne mui a kamɛ letalɛta, ade ode binya ɛkpa Yesu, εmɔ Baguma Hūhū kĩ yaka nde mbloдумa aye εyadzi ne ye akũ. **XVII** Ade odo odi ne eto ode εlɛ kĩ, “Ade yĩ moawɛ Obi kĩ maátuno ye kale ne awĩ a, yawo yĩ anɛ.”

IV

Abonsam Só Yesu Edā.

I Ade Hūhū Kpalɛwa a kpã Yesu εnamɛna kɔsa kamɛ kĩ Abonsam esɔ ye εdā a. **II** Kĩ Yesu dzi katanya, lenye mɔ suwa fuwi tɛna flee a, kɔlɛ kɔ ye. **III** Ade Abonsam ya ne ye sekɛ ebi ye kĩ, “Ntɛ Baguma obi anɛ ni, kekɔ bi boe kĩ bɛdanî bɛkɛna abodoo.”

IV Lemɛ Yesu kpa mbuayɛ kĩ, “Katselɛ Kpalɛwa a lɛ kĩ, ‘Nnɛ funitsã odi sū otí adzi nkpa, mbom edzi nkpa ne kale nyɛ kale kĩ kanɛ kato Baguma onukpɛ kamɛ a akũ.’”

V Ade Abonsam kpã Yesu εnamɛna Yerusalem, ɔmatɔ Kpalɛwa a kamɛ a. ɛkɔa ye εnadzɛla ne Asɔli Kɔla ode kakɔ gei a, **VI** ebi Yesu kĩ, “Ntɛ Baguma obi anɛ ni, vɛnya kaka kanaadza ne tite, kitonekĩ Katselɛ Kpalɛwa a lɛ kĩ,
‘Baguma aakpa ye ode fɔ̄tsa banyane ɔledo ne nɔ
akũ,
kĩ baakaɛ nɔ ne be awɛ kamɛ,

ayekĩ ɔláatula nε de akũ.’ ”

VII Yesu kpa mbuaye kĩ, “Leme Katselε Kpalewa a buki kele kĩ, ‘Tasø boe ɔlate nɔ Baguma a ɔdã.’ ”

VIII Ade Abonsam buki ɛkpã Yesu εnamena ɔtɔ geī odi kalete, ade εnye katinya kamε fogã kanyakɔ flee, mɔ foe akũ obu ɛtsa ye a. **IX** Abonsam bi ye kĩ, “Maakɔa fukñ flee nkpa nɔ, nte aake aduli osum yĩ.”

X Yesu kpa ye mbuaye kĩ, “Satana, dzakũ nε yĩ akũ! Katselε Kpalewa a le kĩ, ‘Nɔ ɔlate Baguma odi kene kĩ akena nɔ akũ ɔkpa lɔkɔa osum ye lemε.’ ”

XI Ade Abonsam dzakũ εfɔnε Yesu mɔ ode fɔtɔ banyanε yabumɔ ye a.

Yesu Yi Ye Adzuma Kayɔ Ne Galilea.

XII Kĩ Yesu nu kĩ bipi Yohanes bido nε kɔla a, εdzakũ εnaa Galilea tite akũ. **XIII** Etánaadzi nε Nazaret ɔmatɔ a kamε, mbom εnadzi nε Kapernaum, ɔmatɔ nε Galilea ɔwɔ lutubu baũ a ɔwɛ. Awã deī nε Zebulon mɔ Naftali amantam a kamε. **XIV** Fɔya lɔmɔ nde ayekĩ Baguma Onukpɛ ɔnyenε Yesaya le eyi a kĩ,

XV “Zebulon tite mɔ Naftali tite,
osi kĩ εnaa mpo abuĩ mɔ Yordan ɔwɔ litι
Galilea, bikĩ bεnyé Yudafɔ tite!

XVI Batj a kĩ bidzi nε ɔtũ kamε a
mó ɔhaĩ kpale.

Ade bikĩ bidzi nε tite kĩ wuda nya te akũ a,
ɔhaĩ a nε ɛkpa be.”

XVII Kito lɔkɔ a na, Yesu yi lεtsã kade kayɔ kĩ, “Midani mi tɔwɔlε kamε, kitonɛkĩ Baguma legãkanyakɔ a fuã!”

*Yesu Ve Kəfəabi Banyenə Ena Kī Beyaatomə
Ye.*

XVIII Kī Yesu tsē Galilea ɔwɔ lutubu baū abuñ yanaa a, εmō bawañyole nviā kī bənye kəfəabi banyenə. Ade be nyε Simon kī bave Petro mō ɔwañ Andrea, kī bəkata təsau nə lutubu baū a kamε. **XX** Yesu bi be kī, “Miyatomə yī ləkəa maakəna mi bati banyenə.” **XX** Nə awā naa, bəfənə be təsau awə bitomə ye.

XXI Yesu naa lətə ade εmō bawañyole nviā bəbā, Yakobo mō Yohanes kī bənye Zebedeo babi. Bəna nə be əkələ kamε bəmō əlega Zebedeo bəkaləla be təsau. Yesu ve be, **XXII** ade lətaləta bəfənə əkələ a mō be əlega awe biyi, bitomə ye a.

*Yesu Tsa Fətsa, Elə Baguma Fəletsa, Etsa Bati
Fəsə Lemə.*

XXIII Yesu tsā emini nə Galilea tite flee akū əkatsa fətsa nə Yudafə fətsənakō a. Ede lətsā nə Kale Wī akū nə Baguma ləgəkanyakō a akū, ade etsa fəsə ahələ ahələ flee a. **XXIV** Ye akū fəletsa gba nə Siria tite flee akū, foesü bati kpā be a kī basə fəsə ahələ ahələ a bəma ye, bati kī bidei nə fəsə mō ɔhau kamε, bikī hūhū kpa dei nə be kamε, bikī odetə fəsə kaha be, mō abafā amε, ade Yesu tsa be flee a. **XXV** Bati kədabu baū kī bito Galilea tite akū, mō Təmatə Ewua kamε, Yerusalem ɔmatə, Yudea tite akū mō Yordan ɔwɔ liti tite akū a yatomə ye.

V

Yesu Le Baguma Fəletsa Nə ɔtə Akū.

- I** Kĩ Yesu mó bati kódabu a, ede εnāa ḥtō akū εnakēna akū edzi. Ye fótsa bakōlēnē a yakpōta nē ye sek̄. **II** Ade edo be fótsa katsa awē kĩ,
III “Baguma hila bik̄ binyina kĩ bēnye ahiāfō ne
 Baguma anē a,
 kitonek̄ be la Baguma legākanyakō a.
IV Baguma hila bik̄ babe kōnya a,
 kitonek̄ Baguma aadōla be tōwōlē.
V Baguma hila bik̄ bēdōla be akū a,
 kitonek̄ ade be aanya tite akū adzapadiē a.
VI Baguma hila bik̄ Baguma kawē akū kakēna
 kōlē mō ɔmōado akō be a,
 kitonek̄ Baguma aafō biwī!
VII Baguma hila bik̄ bamō bati kōnya a,
 kitonek̄ ade be Baguma aamō kōnya a!
VIII Baguma hila bik̄ be tōwōlē tēi nē ye odi akū,
 kitonek̄ ade be aamō Baguma a!
IX Baguma hila bik̄ bakēna lukudō ne bati kayite,
 kitonek̄ Baguma aavē be kĩ ye babi!
X Baguma hila bik̄ batomō be liti, ne ye kawē akū
 kakēna sū a,
 kitonek̄ be la Baguma legākanyakō a!
XI “Baguma hila mi nté bati avūna mi, katomō
 mi liti, kale tuwuli kpa ne mi akū, ne yī
 sū. **XII** Mimō kawōle, mitu osee, kitonek̄ mideī
 kōtōkase kpale ne ode. Ade ayea bitomō Baguma
 onukpē banyene a kĩ bēnya mi lōtō a liti a.

Yesu Bate Badone a La Nde Ledēme Mō Čhāi.

XIII “Mila nde ledēme mikpa batidziwa flee.
 Lemē nté ledēme yela de ɔmēnē ni, osi odima
 lēlāa kĩ baatsā bibuki bido de ɔmēnē. Ledani
 fótsa pupulidza foesū bata de kawula lōkōa bati
 asumini de.

XIV “Mila nde ɔhaĩ mikpa batidziwa flee. Beláapuli békola ɔmatɔ kĩ bitsua ne ɔtɔ akũ. **XV** Odima látēna ɔsedza kakɔa lɔɔda katsa ye, mbom yakɔa ye kate ne ɔsedza otse akũ ne awã kĩ yaakpale fɔkɔ ɛkpa odi nyɛ odi ne tɔtɔ a kamɛ. **XVI** Ade ayea kɛnɛ kĩ mi ɔsedza etɛ ne batı anɛ, ayekĩ baamɔ fɔtsa wĩ a kĩ miakɛna a, lɔkɔa bimu mi ɔlega ne ode a.”

Yesu Tsa Fɔtsa Ne Mose Mbla a Akũ.

XVII Ade Yesu buki ελε kĩ, “Mitakɔna kĩ ũya kĩ mayaafɔne Mose mbla a mɔ Baguma onukpẽ banyene fɔtsa katsa a awe. Ntáya kĩ mayaafɔne foe awe, mbom ũya kĩ mayaakɛna foe fɔkpola. **XVIII** Mabi mi ne ɔnɔkɔali kame kĩ ayekĩ tite mɔ ode tawɔ tɔ kĩ ni, beláafɔne katsɛlɛ kabii ũye ke akũ letsa kabii ne mbla a kame awe, mbɔɛntɛ letsa nyɛ letsa ya ne foe kame. **XIX** Foesũ odi nyɛ odi kĩ yaafum mbla kabii adi, etsa batı bɛbã lɛmɛ békɛna lɔmɔ ni, yaanya obisɛ kɔlaa ne Baguma ode legãkanyakɔ a. Lɛmɛ odi nyɛ odi kĩ ɛkɛna ne mbla a akũ, mɔ etsa batı bɛbã lɛmɛ kĩ békɛna foe lɔmɔ ni, yaanya ɔnɔkɔɛ ne Baguma ode legãkanyakɔ a. **XX** Foesũ mabi mi kĩ míapuli miwo ne ode legãkanyakɔ a, ntɛ miakɛna ne Baguma kawɛ akũ kaba mbla batsanɛ mɔ Farisifɔ a.

Yesu Fɔtsa Katsa Ne Kalɔkpa Kana Akũ.

XXI “Minu kĩ kɔkɔɛ a, bibi batı kĩ, ‘Takɔ otı, ade odi nyɛ odi kĩ edi awu ni, baadzɛmɔ ye.’ **XXII** Lɛmɛ finyaa mabi mi kĩ odi nyɛ odi kĩ ena kalɔkpa ne ɔwaɛ̄ akũ ni, baadzɛmɔ ye. Odi nyɛ odi kĩ ενε ɔwaɛ̄ kĩ, ‘Okɔasia’ ni, baakpã ye

benamena ne Ḍmaī banokōeñ ane bədzemō ye, ade odi nyē odi kī evē ḥwaē kī, ‘ċyaes’ ni, efeta ekpa ode fi luwotu a kamē kanaa. **XXIII** Foesū nte ḥwe kī akōa nō afōlibō fōtsa ḥnaate ne afōlibō atenye akū ḥkpa Baguma, mō ote ane kī awaē nee nō kalōe ni, **XXIV** fōne nō afōlie fōtsa a awē kayi ne afōlibō atenye a lōtō ne awā, kamuniki kanaalōla mi mō ye kayite tō fōmo ayakōa nō afōlie fōtsa ḥkpa Baguma.

XXV “Nte odi sama nō ne fōletsa kadzēkō ni, bōa mbōdi milōla mi kayite ne lōkō a kī lideī fōmo baave kale a. Nte nnē aye mō miwo fōletsa kadzēkō a, oti a aakōa nō edo ne fōletsa ḥdzene awē. Fōletsa ḥdzene a leme aakōa nō ekpa polisifō ade baado nō ne kōla a. **XXVI** Mabi nō ne ḥnōkōali kamē kī ade awā aana flee kenaawo lōkō a kī ose kōtō a flee oyua a.

Yesu Fōtsa Katsa Ne Kōtsō Mō Kōnyū Liti Kane Akū.

XXVII “Minu kī bēle kī, ‘Batsō mō banyō bētanē bakōba liti.’ **XXVIII** Lemē finyaa mabi mi kī odi nyē odi kī emō otsole, mō ekō ye odo ni, ewē ye kōkōe ne ye ḥwōle kamē. **XXIX** Foesū nte nō sōmōna linebi afō akēna tōkpa ni, bēle de kata kamuni. Fōnenē fōkpa nō kī ayēla nō sukena kakō kadi kēba kī baata nō oti mōa bido ne fi kī fōadī kamē. **XXX** Nte nō sōmōna kōkōrō afō akēna tōkpa ni, tsua koe kata kamuni. Fōnenē fōkpa nō kī ayēla nō kōkōrō mōa kēba kī beta nō oti mōa a flee bido ne fi kī fōadī a kamē.

Yesu Fōtsa Katsa Ne Kōtsō Mō Kōnyū Kasī Akū.

XXXI “Bεlε lεmε kī, ‘Odi nyε odi kī yaasī ɔtsō ni, kεnε kī ekpa ye kōtsō kasī ovoli.’ **XXXII** Lεmε finyaa mabi mi kī nte onyole odi sī ɔtsō ne fōletsa bεbā akū kεba kī nné ye liti kane sū ni, onyole a fō otsole a bōa adɔpaa nte ebuki εnadzi kōnyō bεbā. Ade ayea onyole bεbā a kī yaakōā ye a lεmε bōa adɔpaa a.

Yesu Fōtsa Katsa Ne Fubo Kalɔ Kakpa Baguma Akū.

XXXIII “Minu lεmε kī bibi kōkōe batī a kī, ‘Mitatu mi fubo, mbom mikena ne fubo a kī milɔ mikpa boe ɔlate a akū.’ **XXXIV** Lεmε finyaa mabi mi kī mitalɔ fubo nte miakena nhihiε adi. Mitatani ode, kitonekī Baguma legākpo yanε. **XXXV** Mitatani tite kitonekī Baguma abōa kakekō tanε ūye mitani Yerusalem, kitonekī εnyε Legā Kpale a ɔmatō. **XXXVI** Tatani nō lɔlɔ malo, kitonekī oláapuli ɔdani sɔlɔ mɔapre malo sekēna suwovoe ūye sɔwɔwa. **XXXVII** Mikɔ mile kī, ‘Oo,’ ūye ‘Oowo.’ Kale bεbā kī miale ne kakī liti to Oti Kpa a sekē.

Yesu Fōtsa Katsa Ne Tɔkpa Kakēna Kase Tɔkpa Kɔtɔ Akū.

XXXVIII “Minu kī bεlε kī, ‘Linebi ne linebi kadokō, lɔdō ne lɔdō kadokō.’ **XXXIX** Lεmε finyaa mabi mi kī mitakēna tɔkpa mise tɔkpa kɔtɔ. Nte odi bales nō awε ne sɔmona olɔtɔ ni, fō εbale nō ne seba olɔtɔ lεmε. **XL** Ade nte odi sama nō ne fōletsa kadzεkō kī yate nō atadiε anyanglede ni, fō εtε nō atadiε wulaa a lεmε. **XLI** Nte oti kī edeī otumi hε nō kī lō ye fōtsa mɔ kuvū mitsā lisikū mɔa ni, lō foe mitsā fusikū nviā. **XLII** Nte odi wā

nō litsedi ni, kpa ye, ntē odi wε kī yavε litsedi nε
nō sekē ni, kpa ye ενε.

Yesu Fotsa Katsa Ne Bakesīne Kale Kawε Akū.

XLIII “Minu kī bεle kī, ‘Wε nō ɔkɔba kale, kakesī
nō bakesīne.’ **XLIV** Lemε finyaa mabi mi kī miwε
mi bakesīne kale ade mibɔa mpaes ne bikī bitomɔ
mi liti a lɔlɔ, **XLV** ayekī míadani boe ɔlega nε ode
a babi. Kitonekī ye afɔ suwa ata kakpa bati wī
mɔ bati kpa flee, ade yafɔ oni ako kakpa bati kī
badā kpī mɔ bikī baādā kpī a flee a. **XLVI** Ntē
miawε bikī bawε mi kale odi a, kɔtɔkase kɔɔdabe
míana? Tɔgɔlε batene malo akεna foe lɔmɔ!
XLVII Ade ntē mi bakɔba odi miado onukpε ni,
litsa mitene kakεna? Amamufɔ malo akεna foe
lɔmɔ! **XLVIII** Foesū midā kī mikpɔla ndε ayekī mi
ɔlega nε ode a lemε kpɔla a.

VI

Yesu Fotsa Katsa Ne Seme Kale Kakεna Akū.

I “Midā kadā wī kī miláakεna mi ɔsum fotsa
a nε kanade anε ayekī bati aamɔ letsa a kī
miakεna a. Ntē mikεna foe ne bati anε ni,
miláana kɔtɔkase mitomena mi ɔlega nε ode
a sekē. **II** Foesū ntē ote ohiāni fotsa ni, tade
letsā ne foe akū ndε ayekī anε kame keke fotsa
bakεnanε a akεna nε be fotsenakɔ mɔ tɔblɔnu
anε a. Bakεna foe ayekī bati aamu be. Mabi mi
pefee kī bεte be kɔtɔkase a flee kɔkɔε. **III** Foesū
nō kɔ ntε akεna seme kale ɔkpa ohiāni ni, tafɔ nō
ɔkɔba paa malo linyi letsama ne foe akū. **IV** Foesū
nō futetsa a fona ne kabεla kame, lɔkɔa nō ɔlega
a kī yamɔ fotsa ne kabεla kame a, aase nō foe
kɔtɔ.

Yesu Fotsa Kasa Ne Mpaεbɔ Akū.

V “Nte miabɔa mpaε ni, mitakεna ndε anε kame keke fotsa bakenanε a aye. Bawε kayidza kadza kabɔa mpaε ne Yudafɔ fotsenakɔ mɔ tɔblɔnu fɔbalikɔ ayekɔ odi nyε odi aamɔ be. Mabi mi ne ɔnɔkɔali kame kī bεtε be kɔtɔkase a lodo kɔkɔε. VI Lemε nte abɔa mpaε ni, wo ne nɔ kɔla kame, kabale kɔla a lɔkɔa kabɔa mpaε kakpa nɔ ɔlεga a kī bɔámɔ mɔ anε a, lɔkɔa Aga a kī yamɔ fotsa a kī akεna ne kabela kame a aase nɔ kɔtɔ.

VII “Nte miabɔa mpaε ni, mitale fɔletsa bebblebee kī fɔlá kayɔ ndε ayekɔ amamufo akεna a. Be bakɔna kī nte be mpaεbɔ deñ lugo a mɔ Baguma aatse be. VIII Mitakεna mi akū ndε be, kitonɛkɔ mi ɔlεga nyina letsa a kī lisɔ mi kɔkɔe fɔmɔ miavia ye malo. IX Foesũ mibɔa mpaε kī,
 ‘Boe ɔlεga kī edeñ ne ode,
 nɔ dī akū lεkpale.

X Nɔ legākanya lεya.

Bεkεna nɔ kawε ne tite akū,
 ndε ayekɔ bakεna ne ode a.

XI Kpa boe daa funitsā a kī busi nviā a.

XII Kɔa boe tɔkpa a kī bɔkεna a kate boe,
 ndε ayekɔ bɔakɔa kate bikɔ bεkεna tɔkpa
 ne boe akū a.

XIII Takpā boe ɔnamena sɔhuiε kame,
 mbom nyε boe katomena Oti kpa a awe.
 Fɔya lɔmɔ.’

XIV “Kitonɛkɔ nte mikɔa batı tɔkpa a kī bεkεna ne mi akū mite be ni, mi ɔlεga ne ode a lemε aakɔa mi tide a ete mi. XV Lemε nte mitákɔa batı tɔkpa mite be ni, mi ɔlεga ne ode a lemε lεlāakɔa mi tɔkpa a ete mi.

Yesu Fotsa Katsa Ne Onukpē Kasui Akū.

XVI “Nte miasui onukpē ni, mitakēna ane kame kusuu nde ayekī ane kame keke fotsa bakēnane akēna a. Bakēna ane kame kusuu ayekī batī aamā kī basui onukpē. Mabi mi ne ɔnōkōali kame kī bēte be kōtōkase a flee kōkōe. XVII Nte asui onukpē ni, vōle ane, do kugua ne lōlō kame kasela tōlō, XVIII ayekī batī bēbā lēlāanyi kī asui onukpē. Nō ɔlega a, kī baámā mō ane a odi aanyi, ade ɔlega a kī yamā fotsa ne kabēla kame a aase nō foe kōtō a.

Ode Legākanyakō Nyē Akū Kana Fotsa Kakpōtakō.

XIX “Mitawē akū kana fotsa miyi akū ne tite kī akū, awā kī fupuka mō nkandōlo aabula foe kade, ade bayekpanē lēmē abubuli kōla kawo kaye foe a. XX Mbom miwē akū kana fotsa miyi akū ne ode, awā kī fupuka mō nkandōlo lēlāabula foe kade, ade bayekpanē lēmē lēlāapuli bubuli biwo biye foe a. XXI Kitonekī awā kī nō fotsa mō kōya deī ni, ade awā nō ɔwōle lēmē deī a.

Oti Ane Nyē Ye ɔsedza.

XXII “Otidziwa banebi nyē ye ɔsedza. Nte nō banebi amā kamā wī ni, nō oti mōawē a flee aana ne ɔhaī kame. XXIII Lēmē nte nō banebi lēnēne ni, nō oti mōawē a aana ne otū kame. Foesū nte ɔhaī a kī edeī ne nō kame a nyē otū ni, nō oti mōawē kame aake otū paa.

Yesu Tsa Fotsa Ne Baguma Liti Katomena Mō Akū Kana Fotsa Liti Katomena Akū.

XXIV “Odima ləlāapuli esum balate nviā, kitonekī yaakesī ɔmɔa lōkɔa ɛwɛ ɔyade a kale, ïye yaakɔa akū ɛmenamɔ ɔmɔa esupa ɔyade a. ɔnɔkɔali nyɛ kī ɔláapuli osum Baguma mɔ katinya kame fɔtsa. **XXV** Ade foesū mabi mi kī mitaha akū ne lətsa a kī míanya, mimɔa midzi nkpa akū, ïye tilima a kī míasua akū ïye midzi a akū. Mbɔeε nkpā tátɛ kɔya εba funitsā, ïye mbɔeε oti mɔawɛ a tátɛ kɔya εba tilima mɔ tətadiɛ? **XXVI** Midā kɔvɔlabi, kɔádu funitsā, kɔákɔpta funitsā kako ne tili kame, lɛmɛ mi ɔlega ne ode a adɔɔla koe! Mbɔeε mitátɛ kɔya miba kɔvɔlabi? **XXVII** Mi kame owei aapuli εkɔa luwi mɔa ete ne ye nkpā fuwi akū ntɛ eti εha ye akū bo aye malo?

XXVIII “Lōkɔa nde sū miaha akū ne tilima mɔ tətadiɛ akū? Midā ayekī lupo kame futse ako nhuile kabø anɛ, fɔákɛna adzuma, fɔátaes tileti kano tilima kakpa akū. **XXIX** Lɛmɛ mabi mi kī Legā Salomo mɔ ye akū kana fɔtsa a flee malo tähɛhɛ fɔle kadā nde nhuile kī kame amɔa. **XXX** Ntɛ Baguma keɛle lupo kame tuwī lɔmɔ, kī tidei nkpā nviā, ade kunya tiku, bipila te ne luwotu kame a ni, eláakeɛle mi εba te? Mi katekado adā kabii paa!

XXXI “Foesū mitakaha akū mikale kī, ‘Litsa bóanya, litsa bóamɔa ïye litsa bóasua akū?’ **XXXII** Ade fukīi bame liti amamufo atomɛna a. Mi ɔlega ne ode a nyina kī fɔtsa kī flee sī mi. **XXXIII** Mifɔ anɛ εyɔɔlɛ mi εba ne Baguma ode legākanyakɔ a liti katomɛna mɔ fɔtsa a kī ewɛ etomɛna mi sekɛ kī mikɛna a akū, lōkɔa yaakɔa fɔtsa bɛbā kī flee ebu εkpa mi. **XXXIV** Foesū

mitaha akū ne kunya akū, kunya luwi a aana de mɔawɛ ɔhau. Luwi nyɛ luwi kame ɔhau pɔne ɛkpa de.

VII

Yesu Fotsa Katsa Ne Bati Bebā Kadzemena Akū.

^I “Mitadzemɔ batibebā fɔfɔ Baguma leme ledzemɔ mi, ^{II} kitonekī ayekī midzemɔ batibebā a, ade aye Baguma leme aadzemɔ mi a, ade mbla a kī mikɔa midzemɔ batibebā a, ye mɔare a yakɔa edzemɔ mi malo a.

^{III} “Nde sū adā sukuluku kī sideñ ne awaë linebi kame leme aámɔ luvokū a kī lideñ ne nō mɔawɛ linebi kame a? ^{IV} Nde aapuli obi awaë kī, ‘Make nō adulì, fɔ ūnye sukuluku ne nō linebi kame’ ne lɔkɔ a kī luvokū deñ ne nō mɔawɛ linebi kame a? ^V Nō ane kame keke fotsa ɔkenane! Nya lɔtɔ kanye luvokū a ne nō linebi kame lɔkɔa aapuli ɔmɔ yededeede ɔnye sukuluku ne awaë linebi kame a.

^{VI} “Mitakɔa fotsa a kī foe akū kpale mikpa bakpete, baadani bεyaadɔ mi. Mitata mi fulitsa kī fɔtε kɔya miko baplakuo, kitonekī baasumini foe bibula kade.

Mivia Fotsa, Miwε Fotsa, Mibɔa Opunu a.

^{VII} “Mivia fotsa lɔkɔa baakpa mi, miwε fotsa lɔkɔa mímamɔ foe, mibɔa opunu lɔkɔa baabinya bekpa mi. ^{VIII} Kitonekī odi nyɛ odi kī εwā fotsa ni, yana foe. Odi nyɛ odi kī εwε litsedi ni, yaamɔ de, ade odi nyɛ odi kī yabɔa opunu ni, baabinya bekpa ye.

IX “Mi kamε obilega ɔɔdabe deī kī ntε obi via ye abodoo ni, yaaboe de edo ne ye awε? **X** Žye ntε evia ye kafɔabi kī yaakoa kɔe εkpa ye? **XI** Nte mi a kī minyε bati kpa a, minyina ayekī miate mi babi fɔtsa wī a ni, titi eni mo mi ɔlega ne ode leláakoa ye fɔtsa wī pii εkpa bikī bavia ye a? **XII** Foesū letsā nyε letsā a kī miawε kī bati bεbā bεkena bεkpa mi ni, mi malo mikena foe lɔmɔ mikpa be. Ade fukī Mose mbla a mɔ Baguma onukpē banyεnε fɔletsā a atsa a.

Mitsā Onyukpē Manewa a Kame Miwo.

XIII “Mitsā onyukpē manewa a kame miwo, kitonekī onyukpē a kī esa a mɔ osi a kī εdzεlε a anaa kawɔ kame, ye akū katsā lelā ɔsī, ade bati pii lεmε tsē ye akū a. **XIV** Lεmε onyukpē a kī yanaa nkpā kame a manε, ade osi a kī εwaa εnnaa a awā akū katsā deī ɔsī, ade bati sukuloo lεmɔ ye a.

Kutse Nyε Kutse Mɔ Koe Babi Kī Kɔawū.

XV “Midā mi akū kadā wī ne fɔvā tunukpē banyεnε akū. Baya ne mi sɛkɛ miamɔ ndε baveli aye, lεmε ne be kamekame ni, bela ndε kulikii kī kude adō. **XVI** Míakɔa be fɔkεnatsa minyi be. ɔgɔabi láwū akutu, ade ɔtatsue láwū asāa babi a. **XVII** Kutse wī awū babi wī, ade kutse kpa lεmε awū babi kpa a. **XVIII** Kutse wī lelāapuli kuwū babi kpa, ade ayea kutse kpa lεmε lelāapuli kuwū babi wī a. **XIX** Lεmε kutse nyε kutse kī kɔawū babi wī ni, batsua koe kata kado ne fi kame. **XX** Foesū fɔvā onukpē banyεnε a fɔkεlatsa míakɔa minyi be.

Owei Aanaa Ode Legākanyakō a Kame?

XXI “Nnē odi nyε odi kī yavε yī kī, ‘Boe ɔlate! Boe ɔlate!’ aanaa ode legākanyakō a kame, mbɔente bikī bakεna ne Nda kawε akū a odi aanaa awā. **XXII** Ntε Kadze Luwi a wo ɔtɔ a, batii pii aave yī kī, ‘Boe ɔlate! Boe ɔlate! Nnē nɔ dī akū bɔle Baguma fɔletsa, bɔblomena hūhū kpa butomena batii kame, ade bokεna awāwā fotsa pii lemε a?’ **XXIII** Ade awā mɔ maabi be kī, ‘Inyína mi koū. Midzakū ne yī anε kame, mi tɔkpa bakεnanε!’

Yesu Fotsa Katsa Ne Fɔla Bakenε Nviā Akū.

XXIV “Foesū odi nyε odi kī yatse yī fɔletsa kī mɔ εkεna ne foe akū ni, εla ndε ɔnyansāni kī eke ye kɔla ne de mɔ ɔsī akū. **XXV** Oni kpale ko, ade tɔwɔ yili, ɔwe vū mɔ ɔsī mɔ ɔsī εyabɔa kɔla a, lemε kɔtāveli, kitonekī bike koe ne de mɔ ɔsī akū. **XXVI** Lemε odi nyε odi kī yatse yī fɔletsa kī mɔ yaákεna ne foe akū ni, εla ndε odzimbifɔ kī eke ye kɔla ne dā kame. **XXVII** Oni kpale ko, tɔwɔ yili ade ɔwe mɔ ɔsī vū εyabɔa kɔla ade kuveli, kɔtɔ gbloo, kububuli a!”

Yesu Tsa Fotsa Mɔ Otumi.

XXVIII Kī Yesu yua fɔletsa kī kale a, akū dzuli batii kɔdabu a ne ye fotsa katsa a akū. **XXIX** Kitonekī etsa fotsa ndε otii kī edeī otumi, kī fɔtāna ndε mbla batsane a fude.

VIII

Yesu Tsa Onyole Odi.

I Kī Yesu ka eto katɔbii a akū yaya a, batii kɔdabu kɔdabu pii tomɔ ye. **II** Ade awā mɔ

onyole odi kĩ yassō fɔsɔ ngbã, kĩ batì avila a, yake adulì nè ye ane kamẽ, ebi ye kĩ, “Boe ɔlate, ntẽ fɔnye nɔ kawẽ ni, aapuli ɔfɔ fɔsɔ kii lèwɔ nè yĩ akũ.”

III Yesu yo awɛ eta ye ade ebi ye kĩ, “Mawɛ lɔmɔ. Nɔ akũ ɛkpale.” Ade lɛtalɛta fɔsɔ a wɔ nè ye akũ a. **IV** Ade Yesu bi ye kĩ, “Tse! Tabi odima kadima, mbom dã osi kpñ kanaa ɔsɔfɔ sekɛ, kafɔ ɛsela nɔ akũ edā, lɔkɔa kabɔa afɔlie a kĩ Mose mbla tsa a, fɔfɔ odi nyɛ odi enyi kĩ ɔsaɛ.”

Yesu Tsa Roma Sodzafo ɔnɔkɔɛ Odi ɔsumunɛ.

V Ke liti a, kĩ Yesu wo nè Kapernaum ɔmatɔ kamẽ a, Roma sodzafo ɔnɔkɔɛ odi yake ye adulì kĩ, **VI** “Boe ɔlate, yĩ ɔsumunɛ waa nè kɔla yasɔ, yaápuli ekuna akũ, ade ɛlamɔ lubo kamɔ paa a.”

VII Yesu kpa ye mbuaye kĩ, “Maaya ũyaatsa ye.”

VIII Lèmɛ sodzafo ɔnɔkɔɛ a bi ye kĩ, “Boe ɔlate, ntákɔla kĩ awo nè yĩ tɔtɔ kamẽ. Nɔ kɔ le kale mɔapɛ lɔkɔa yĩ ɔsumunɛ a aasaɛ. **IX** Yĩ malo ũnye otí kĩ ndeĩ nè banokɔɛ kayɔ, ade ndeĩ sodzafo nè yĩ malo kayɔ a. Ntẽ mbi be kamẽ odi kĩ, ‘Naa’ ni, yanaa, ade ntẽ mbi ɔbɛbã lèmɛ kĩ, ‘Ya’ ni, yaya. Ntẽ mbi yĩ ɔsumunɛ lèmɛ kĩ, ‘Kena fukii’ ni, yakɛna foe.”

X Kĩ Yesu nu fukii a, fɔkɛna ye wāwā, ade ebi batì a kĩ bitomɔ ye a kĩ, “ɔnɔkɔali mabi mi kĩ ntámɔ odima nè Israel kĩ edeĩ katekado kii odu. **XI** Mabi mi pipiipi kĩ batì pii aato suwa kadekɔ mɔ suwa katomukɔ bɛyaadzi nè opunu akũ mɔ Abraham, mɔ Isak mɔ Yakob nè Baguma legākanyakɔ a kamẽ. **XII** Lèmɛ Baguma aata bikɔ

be mbom la lęgäkanyakő a ewula ne otü kamε, awā kĩ baabe, bεba adő.”

XIII Ke lití a, Yesu bi sodzafo ɔnokœ a kĩ, “Naa kola! Fóaya ne foe kamε nde ayekĩ ɔte odo a.” Ade ye ɔsumunε a saε ne lókɔ a na pεrεεpε kamε a.

Yesu Tsa Bati Pii Fɔsɔ.

XIV Kĩ Yesu naa Petro tɔtɔ kamε a, εmɔ kĩ Petro nyina waa ne ɔkena akũ yasɔ atilili. **XV** Yesu pi ye ne kɔkpɔ ade lεtalεta atilili a dɔ ye, eyidza ete opunu εkpa ye a.

XVI Kĩ olobe wo ɔtɔ a, bati kpã bikĩ hūhū kpa deĩ ne be kamε a bεma Yesu. Ebłɔmεna hūhū kpa a etomena be kamε mɔ kale mɔare, ade etsa basɔnε a flee lεmε a. **XVII** Fukĩ ɛkεna kii ya ne foe kamε nde ayekĩ Baguma Onukpẽ ɔnyenε Yesaya le eyi kĩ,

“Ye mɔawε lεkɔa boe lubo kamɔ, mɔ fɔsɔ ahɔlɔ ahɔlɔ ete ne ye akũ!”

Bati Kĩ Bewe Kĩ Baatomɔ Yesu.

XVIII Kĩ Yesu mó bati kɔdabu pii a kĩ kusinya ye a, ebi ye fɔtsa bakɔlεnε a kĩ bεfɔ binyina bεnaa ɔwɔ lutubu baũ a lití. **XIX** Ade mbla batsanε a kamε odi ya ne ye sεkε εyabi ye kĩ, “Fɔtsa ɔtsanε, maatomo nɔ nnaa kakɔ nyε kakɔ kĩ aanaa.”

XX Yesu kpa ye mbuaye kĩ, “Kulikii deĩ fudzikő, kɔvɔlabi lεmε deĩ fɔtsɔε, lεmε Otidziwa Obi a lεlā awā kĩ yate lɔlɔ malo.”

XXI Ye fɔtsa bakɔlεnε a kamε ɔmɔa lεmε bi ye kĩ, “Boe ɔlate, maatomo nɔ, lεmε fɔ nnaabila nda tɔ.”

XXII Ade Yesu kpa ye mbuayε kī, “Tomo yī. Fōne bikī bidzi nkpā ndε kaku biku a awε bibila be mcaawε banɔkpa.”

Yesu Dina Ḍwe Kɔbɛ̄ Onukpɛ̄.

XXIII Yesu wo ne ɔkɔlɔ odi kamε ade ye fɔtsa bakɔlεnε a tomo ye a. **XXIV** Letalεta ɔwε mɔ ɔsī odi do kavū awε ne ɔwɔ lutubu baū a akū, kabɔa mui kako ne ɔkɔlɔ a kamε, kī fɔfɔ kite sukuloo ɔkɔlɔ a adoomu, lεmε Yesu kɔ waa tida. **XXV** Ye fɔtsa bakɔlεnε a nadzela ye, ade bibi ye kī, “Boe ɔlate, te boe o-o! Buku buyua!”

XXVI Ade Yesu bi be kī, “Nde sū libe wo mi lɔmɔ? Mi katεkado lepónε kɔlaa!” Adeke eyidza εdza, ewūni ne mui mɔ ɔwε a akū kī bεkεna dī, ade awā flee kεna dī a.

XXVII Odi nyε odi kεna saa, ade bεkavia akū kī, “Oti ɔdabe odu nyε okī? ɔwε mɔ mui malo atse ye ɔledo!”

Yesu Tsa Banyole Nviā Badi Kī Hūhū Kpa Dei Nε Be Kamε.

XXVIII Kī Yesu nawo Gadara tite akū ne ɔwɔ lutubu baū liti a, batı nviā kī hūhū kpa na ne be kame né bito fɔke kī babila banɔkpa kamε beyatselamɔ ye. Ayekī be akū dei libe sū ni, odima lapuli katsā awā osi a katɛ. **XXIX** Ade latalεta bεbɔa fɔwɔla kɔɔba kī, “Nɔ Baguma Obi, litsa dei ne bɔmɔ nɔ kayite? Kaya ɔya kī ayaakεna boe tenya fɔmɔ lɔkɔ wī a aawo ɔtɔ mbɔεε?”

XXX Awā fuā kakɔ a kī baplakuo kɔdabu baū kudi dza kɔkadε a. **XXXI** Hūhū kpa a ke Yesu adulī kī, “Nte aablɔmεna boe ni, fɔ bonaawo ne baplakuo kɔdabu ne akī a kamε.”

XXXII Yesu bi be kĩ, "Minę minaa." Foesű bęne bęnawo ne baplaguo a kame. Ade baplaguo kődabu a flee wula atse kliklikli bęka lęwotuni gei a biwo ne lutubu a kame, bęmōa mui biku a. **XXXIII** Bayas akū badāmenane a lo bęnaa ɔmatɔ kame bęnale fɔlętsa a kĩ fɔya a flee ne banyole nviā a kĩ hūhū kpa na ne be kame a akū. **XXXIV** Foesű ɔmatɔ a kame bati flee né kĩ banaadā Yesu, ade kĩ bęmō ye a, bike ye aduli kĩ ɛdzakū ne be tite akū enaa.

IX

Yesu Tsa Onyole Odi Kĩ Evelivel.

I Yesu de ewo ne ɔkɔlɔ a kame emuniki etsā mui a ane enaa ye awę ɔmatɔ kame. **II** Ne awā a, bati badi bęe otı odi kĩ evelivelı bęwɔla ne ɔkēna akū bęma ye. Kĩ Yesu mó be katekado a, ebi otı a kĩ evelivelı a kĩ, "Yi obi, nɔ ɔwɔle ęka edzi! Nkɔa nɔ titikpa nte nɔ."

III Adeke Yudafɔ mbla batsanę badi bi be akū kĩ, "Onyole kii ale fubusuotsa!"

IV Kĩ Yesu mó lętsa a kĩ bękakɔna a, ele kĩ, "Nde sū miakɔna tɔkpa ne mi tɔwɔle kame? **V** Fɔlętsa kii fɔɔdabe lęla ɔsī mɔ kale, 'Nkɔa nɔ titikpa nte nɔ,' mbęes kĩ, 'Yidza katsā'? **VI** Lemę kĩ míanyi kĩ yi Otidziwa Obi, ndeī kɔb̄e kĩ makɔa bati titikpa kate ne katinya kii kame sū ni, midā o-o!" Foesű ebi otı a kĩ evelivelı a kĩ, "Yidza kadza, bęe nɔ ɔkēna kanaa nɔ awā!" **VII** Onyole a yidza ędza, ędzakū enaa ye awā. **VIII** Kĩ bati a mó fukii a, libe wo be ade bimu Baguma ne ayekii ekɔa kɔb̄e kii odu ękpa batidziwa.

Yesu Ve Mateo Kĩ Eyaatomɔ Ye.

IX Yesu dzakū nē awā, ade kī etsē yanaa a, emō ɔgōle otene odi kī bave Mateo kī edzi nē ye ɔgōle katekō. Ebi ye kī, "Tomō yī." Ade Mateo yidza etomō Yesu a.

X Kī Yesu kanya nē Mateo awā a, tōgōle batene piī mō tōkpa bakēnane bεbā yadzi nē opunu akū, bibumō Yesu mō ye fōtsa bakōlēne a bēnya. **XI** Farisifō a badi mō foe ade bivia ye fōtsa bakōlēne a kī, "Nde sū mianya kamōa mō tōgōle batene mō tōkpa bakēnane?"

XII Yesu nu lētsa a kī bekale a, ade ɛkpa be mbuayē kī, "Basōne lisī bεkpa tutsonu ɔkēnane, nné bikī bideī akū ɔsī. **XIII** Minaawē Katselē Kpalewa a kale kī kayō, 'Sēmē kale kakēna mawē, nné bayas afōlis kabōa mawē.' Ntāya kī mayaavē bikī badā kpī, mbom ūya kī maavē tōkpa bakēnane."

Bivia Yesu Fōletsa Ne Onukpē Kasui Akū.

XIV Ke liti a, Yohanes Mui Ḍwōlane a fōtsa bakōlēne ya nē Yesu sekē ade bivia ye kī, "Nde sū bōmo Farisifō bōawē onukpē kasui, lēmē nō fōtsa bakōlēne a kō lásui onukpē koū?"

XV Yesu kpa be mbuayē kī, "Kakōna miakōna kī obolitsō ɔnyō bakōba aadzi nē ayōlōhō kamē nē lōkō a kī edeī nē be kamē a? Fōláanya lōmō. Lēmē luwi a aaya kī baakpā obolitsō ɔnyō a bεdzakūmēna nē be sekē, ade lōkō a na kamē mō baasui onukpē a.

XVI "Odima lákōa limakū vōë kataes atadië kōe, kitonékī limakū vōë a aavels lōkōe a lebë, lōkōa ɔke baū aawa ɛba ɔkōe a.

XVII "Ade ayea odima láko waī vōë nē ɔyaes ovoli kuvū kōe kamē a, kitonékī ɔyaes kuvū a aayili

kobɛ̄, waĩ a liwula, ade ɔyaɛ̄ kuvū a lɛmɛ aabu kade a. Mbom bako waĩ vɔ̄ɛ nɛ ɔyaɛ̄ kuvū vɔ̄ɛ kamɛ lɔ̄kɔ̄a foe atsu nviā a flee lsláabu kade.”

Yesu Tsa Otsole Odi Mɔ̄ Yairo Obitsole.

XVIII Kĩ Yesu kale kɔ̄dzela a, Yudafɔ̄ katsenakɔ̄ ɔnɔ̄kɔ̄ɛ̄ odi ya nɛ ye sɛkɛ̄, ade eke aduli nɛ ye anɛ kamɛ, ebi ye kĩ, “Yĩ obitsole ku finyaakii, lɛmɛ yaate awɛ nɛ ye akũ ayekĩ yaanyinya.” **XIX** Ade Yesu yidza bɛmɔ̄ ye fɔ̄tsa bakɔ̄lɛnɛ a bitomɔ̄ ye bɛnaa a.

XX Otsole odi kĩ babɔ̄anɛ kawula ye futeli ewua-nviā flee natsã Yesu liti, eta ye atadiɛ sɔ̄tɔ̄bi.

XXI Ele nɛ ye lɔ̄lɔ̄ kamɛ kĩ, “Nte nsila nta ye atadiɛ odi pe, maasaɛ̄.”

XXII Kĩ Yesu dani ɛmɔ̄ otsole a, ebi ye kĩ, “Yĩ obi, nɔ̄ ɔwɔ̄le ɛka edzi. Nɔ̄ katɛkado tsa nɔ̄.” Otsole a akũ de ɔsĩ nɛ lɔ̄kɔ̄ a na pɛrɛɛpɛ kamɛ.

XXIII Ke liti a, Yesu tomo ɔnɔ̄kɔ̄ɛ̄ a biwo nɛ ye tɔ̄tɔ̄ kamɛ. Kĩ ɛmɔ̄ tukutɔ̄nɔ̄ basãnɛ mɔ̄ bati bebblebee a kĩ belamena kabe yoo a, **XXIV** ebi be kĩ, “Mi flee mine, kabisɛ̄ɛtsole a táku, mbom tida kewaal!” Ade bati a flee mɛmɛ ye a. **XXV** Kĩ bɛblɔ̄mɛna bati a bɛnɛmɛna a, Yesu wo nɛ kabisɛ̄ɛ a sɛkɛ̄ nɛ kɔ̄la a kamɛ. Epi ke nɛ kɔ̄kɔ̄ ade kinyinya kiyidza kɛdza a. **XXVI** Fɔ̄letsa kĩ gba nɛ tite a na akũ flee.

Yesu Tsa Banekunɛ Nviā Badi.

XXVII Kĩ Yesu to awã yanaa a, banekunɛ nviā badi tomo ye nɛ liti bɛkabɔ̄a fɔ̄wɔ̄la kɔ̄ba kĩ, “Dawid obi, mɔ̄ boe kɔ̄nya!”

XXVIII Kĩ Yesu wo nɛ tɔ̄tɔ̄ kamɛ a, banekunɛ a ya nɛ ye sɛkɛ̄, ade evia be kĩ, “Mite mido kĩ maapuli ntsa mi?”

Bækpa mbuayε kī, “Oo, boe ɔlate!”

XXIX Foesū Yesu kɔa awε eta be banebi ele kī, “Fɔya nε foe kamε ndε ayekī mite mido a.”

XXX Ade be anε binya bεmō fɔkɔ a. Yesu si be mbla mɔ ɔsī kī, “Mitabi odima fukī!” **XXXI** Lemε bεdzakū nε awā bεnagbamεna fɔletsa a nε Yesu akū nε tite a amantam a flee kamε.

Yesu Tsa Omumu Odi.

XXXII Kī banyole a nε banaa a, batí badi kpā otí bεbā kī yaápuli ele kɔdzela, kitonekī hūhū kpa deī nε ye kamε a bεma Yesu. **XXXIII** Kī Yesu sila εblomεna hūhū kpa a nε ye kamε a, epuli ele kɔdzela. Fɔkεna batí kɔdabu a wāwā, ade bεlε kī, “Bɔtámɔ tɔ fukī odu nε Israel.”

XXXIV Lemε Farisifɔ a lε kī, “Hūhū kpa a legā lεkpa ye kɔbε εnεε yablomεna hūhū kpa.”

Bati Kɔdabu a Akū Kó Yesu Kɔnya.

XXXV Yesu mini nε tematɔ mɔ tukula a kamε. Etσa fɔtsa nε fɔtsenakɔ a, ele Kalε Wī a nε ode legā kanyakɔ a akū, ade etσa fɔsɔ ahɔlɔ ahɔlɔ lemε a. **XXXVI** Kī εmō batí kɔdabu a, be akū kɔ ye kɔnya, kitonekī kipiā be, belá obumεnanε ade bεgba biko ndε baveli kī belá ɔkpānε a.

XXXVII Foesū ebi ye fɔtsa bakɔlεnε a kī, “Fudutsa a kī baaveli a pɔnε, lemε adzuma bakεnane a lepónε. **XXXVIII** Foesū mike kɔba ɔlate a kī ye fudutsa baaveli a adulι, kī edo adzuma bakεnane beyaakpɔta foe.”

X

Yesu Nyε Fɔtɔ Banyanε Ewua-nviā.

I Yesu ve ye fotsa bakolene ewua-nviā a ɛkpɔta, ade ɛkpa be kɔbɛ kĩ bɛblomēna hūhū kpa bitomēna batī kamē, betsa fɔsɔ fudi nyɛ fudi a.

II Fotsa banyane ewua-nviā a buñ nyɛ.

ɔtɔnyade, Simon kĩ bibuki bavɛ Petro, mɔ ɔwaă Andrea,

Yakobo mɔ ɔwaă Yohanes kĩ bonye Zebedeo babi,

III Filipo mɔ Bartolomeo mɔ Toma,

Mateo ɔgɔle ɔtene a,

mɔ Alfeo obi Yakobo mɔ Tadeo,

IV Simon kĩ epili ye kade lɔlɔ,

mɔ Yuda Iskariot kĩ ye lenye Yesu ɛkpa a.

Yesu Do Fotsa Banyane Ewua-nviā a Fotsa.

V Yesu do batī ewua-nviā kĩ fotsa mɔ ɔledo kĩ, "Mitanaa bikĩ bonyé Yudafɔ a tite akũ ūye miwo ne Samariafɔ tematɔ kamē. **VI** Mbom minaa Israelfɔ a kĩ bela nde baveli kĩ bonyela osi a sekɛ.

VII Minaade letsā kĩ, 'Baguma ode legākanyakɔ a fuā!' **VIII** Mitsa basɔne, midzela banɔkpa bidzi nkpa, mitsa bikĩ basɔ fɔsɔ ngba, miblomēna hūhū kpa mitomēna batī kamē. Mite kɔbɛ kĩ kɔa, foesu mikɔa mikpa faa. **IX** Mitabɔe sika sidima mile ne mi fuvū kamē. **X** Odima etabɔe ositsāne kuvū, atadiɛ ayade, mpabua ayade ūye otse kĩ bake katsā ele ne osi a akũ. Kefeta kĩ bekpa adzuma ɔkenanɛ letsā a kĩ esī a.

XI "Nte miwo ɔmatɔ ūye akula adi kamē ni, miwɛ oti odi kĩ yaatunɔ ete mi, lɔkɔa mise ne ye sekɛ, mina ne awā kenaawo kĩ míadzakū. **XII** Nte miwo ne tɔtɔ tidi kamē ni, miwɔna te kamē batī a kĩ, 'Lukudo lena ne mi akũ.' **XIII** Nte tɔtɔ a kamē batī a te mi mɔ kawɔle ni, mifɔ mi lukudo kawɔna a kekahɔ ne be akũ. Lemɛ nte bɛtātɛ mi

ni, mifõ mi lukudõ kawõna a kimuniki kεya ne mi sekë. **XIV** Awã kĩ bati tátε mi ni, minε ne ɔmatɔ a kame lõkɔa miyɔ mi abɔa akũ kudu miko be. **XV** Mabi mi ɔnɔkɔali a kĩ ne Kadze Luwi a akũ a, Baguma aamɔ Sodom mɔ Gomora bati kɔnya εba ɔmatɔ a na kame bati.

Yesu Bi Ye Fotsa Bakɔlenε a Lubokamɔ a Kĩ Baamɔ a.

XVI “Midã, mado mi ndε baveli aye ne kulikii kamε, foesũ minyi kadi ndε bɔε aye, midɔla akũ bɔεε ndε mblɔduma aye. **XVII** Midã mi akũ kadã wĩ, kitonekĩ bati aakɔa mi bido ne fɔletsa badzene awε, ade baabo mi ne Yudafɔ fɔtsenakɔ a. **XVIII** Ade ne yĩ sũ baakpã mi benamena ɔmaĩ banɔkɔɛ mɔ fɔgã anε, lõkɔa fɔnya adansie kĩ míadi ne Kale Wĩ a akũ mikpa be mɔ bikĩ benyé Yudafɔ a. **XIX** Nte bækpã mi benamena fɔletsa kadzɛkɔ ni, mitaha akũ ne letsa a kĩ míale mɔ ayekĩ míadzela a akũ. Nte lõkɔ a wo ɔtɔ a, Baguma aakpa mi fɔletsa a kĩ míale a, **XX** kitonekĩ nné mi aale kɔdzela, mbom mi ɔlega Hūhū a aale kɔdzela etsãmena mi akũ.

XXI “Bati aakɔa be mɔawε bawaẽ bækpa kĩ bækɔ, ade balega lεmε aakεna foe lõmɔ ne be mɔawε babi akũ, ade babi aayidza bɛdza ne be bamane akũ bɛfɔ bækɔ be a. **XXII** Bati flee aakesĩ mi ne yĩ sũ, lεmε oti a kĩ yaadza pintii kεnaawo kawũna ni, Baguma aakpa ye nkɔã. **XXIII** Nte bitomɔ mi lití ne ɔmatɔ odi kame ní, milo minaa ɔbebã kame. Mawε kĩ minyi kĩ miláayua adzuma kakεna ne Israel tematɔ a kame fɔmɔ Otidziwa Obi a aaya.

XXIV “Fotsa ɔkɔlɛnɛ odima lɛbé ye fotsa ɔtsanɛ, ade ɔsumune lɛmɛ lebé ye ɔlate a. **XXV** Kene kĩ fuwĩ ɔkɔlɛnɛ kĩ yayaakɛna nde ye fotsa ɔtsanɛ, ade ɔsumune lɛmɛ kĩ yayaakɛna nde ye ɔlate a. Nte beve kɔla ɔnɔkɔɛ odi kĩ hūhū kpa flee lɛgã a, buñ kpa badabe beláave kɔla babi?

Oti a Kĩ Kene Kĩ Bivila.

XXVI “Né foe sũ mitavila batı. Letsa nyɛ letsɑ kĩ bækɔa bækɔla finyaa ni, baanyɛ de kanya, ade kale a kĩ bækɔla ni, kaane binu ke. **XXVII** Letsa a kĩ mabi mi ne ɔtû kame a, mile de ne suwa ketee, ade letsa a kĩ minu ne kabɛla kame a, mide ke letsã ne kanade. **XXVIII** Mitavila batı a kĩ bakɔ oti sukɛna lɛmɛ beláapuli bækɔ ɔkla a, mbom mivila Baguma a kĩ yaapuli ewɔla oti sukɛna mo ye ɔkla flee ne fi luwotu kame a. **XXIX** Kaple mɔare miakɔa kaya funitatae nviã, lɛmɛ koe kame kamɔare malo láto ne tite kĩ fonyé mi ɔlega ne ode a kawɛ. **XXX** Mi kɔ Baguma kã mi lɔlo tɔlo malo flee. **XXXI** Foesũ mitavila, kitonɛkĩ mitɛ kɔya miba funitatae beblebee.

Yesu Kame Kabinya Mɔ Ye Kasĩ.

XXXII “Odi nyɛ odi kĩ yaabɔa yĩ dĩ ne batı anɛ kĩ ye ode manɛ ni, yĩ malo maakɛna foe lɔmɔ nkpa ye ne Nda ne ode a anɛ. **XXXIII** Lɛmɛ nte odi sĩ yĩ ne batı anɛ ni, yĩ malo maasĩ ye ne Nda ne ode a anɛ.

Bati Kayite Aasẽ Ne Yĩ Sũ.

XXXIV “Mitakɔna kĩ lukudɔ nkɔa ūyamɛna ne katinya kame. Oowo, ntáya mo lukudɔ, mbom kɔpã nkɔa ūyamɛna. **XXXV** Iya kĩ makɛna ‘babinyole biyidza ne balɛga akũ,

babitsole liyidza bədza nə bama akū,
 babi batsō biyidza bədza nə be nyina ame akū.
XXVI Oti bakesīnə aanya ye mɔawə tōtō kame
 batī.

XXXVII “Odi nyε odi kī yawε ɔlega ūye ɔma kale
 kaba yī ni, etákpołla kī yanya yī fɔtsa ɔkɔlēnε,
 ade ayea odi nyε odi kī yawε ye obinyole ūye
 obitsole kale kaba yī ni, etákpołla kī yanya yī fɔtsa
 ɔkɔlēnε. **XXXVIII** Odi nyε odi kī etābɔε ye asendua
 etomō yī nε liti ni, etákpołla kī yanya yī fɔtsa
 ɔkɔlēnε. **XXXIX** Odi nyε odi kī εwe kī yapili ye
 nkpā ni, yaayela ye, lεmε odi nyε odi kī yaayela
 ye nkpā nε yī sū ni, yaana nkpā kī elá kawūna a.

Baguma Aase Bati Kɔtɔ.

XL “Odi nyε odi kī etε mi ni, etε yī malo, ade odi
 nyε odi kī etε yī ni, etε oti a kī edo yī a. **XLI** Odi
 nyε odi kī etε Baguma onukpē ɔnyenε nε kī εnyε
 Baguma onukpē ɔnyenε sū ni, yaana kɔtɔkase a
 kī Baguma aakpa ye a kame. Ade odi nyε odi
 kī etε oti wī nε ayekī εnyε oti wī sū ni, yaana
 tsεfā nε kɔtɔkase a kī Baguma aakpa oti wī a
 odu. **XLII** Mite mido kī odi nyε odi kī yaakpa bikī
 bitomō yī kī kame obisēde mɔa mui dɔwa kɔɔpu
 mɔare malo ni, yaana foe kɔtɔkase.”

XI

Yohanes Mui ɔwɔlane a Do Batɔ Nε Yesu Sek̄.

I Kī Yesu do ye fɔtsa bakɔlēnε ewua-nviā a fɔtɔ
 eyua a, εdzakū nε awā εnaa tematō a kī tifuā
 a kame kī yanaatsa fɔtsa, ede letsā nε Baguma
 fɔletsa a lεmε akū.

II Kī Yohanes Mui Ḍwɔlanɛ a, kī εwaa kɔla a nu l̄etsa a kī Yesu lamena kakena a, edo ye f̄otsa bakɔlēnɛ a badi ne Yesu sek̄, **III** kī b̄enaavia ye kī, “Nō nyε ot̄ a kī Baguma l̄e eyi kī yaaya a, mbɔeεs kī bɔdā ot̄ b̄ebā anε?”

IV Yesu kpa be mbuaye kī, “Mimuniki minaabi Yohanes l̄etsa a kī mimó mɔ l̄etsa a kī minu a. **V** Banekune mɔ f̄okɔ, bikī biveliveli yidza b̄etsɛ, bikī basɔ f̄ɔsɔ ngbā akū kpale, batɔsīnɛ anu f̄okɔ, b̄edzela banɔkpa bidzi nk̄pā, ade belamena ahiāfɔ Kale Wī a kabi a. **VI** Baguma hila ot̄ a kī etāmɔ nfumusu adima ne yī akū!”

VII Kī Yohanes batɔ a dzakū a, Yesu yi kayɔ mɔ kɔdzela kale ne Yohanes akū kab̄i bat̄i kɔdabu a kī, “Kī mine minaa Yohanes sek̄ ne kɔsa kamɛ a, litsa minaadā? Kɔɔkae kī ɔwe abɔa katomena katɛmɛna mbɔeε? **VIII** Litsa koũ mine minaadā? Oti kī εkeεle ye akū mɔ f̄otsa mɔ kale yane? Bikī bado tetadiɛ mɔ kɔya ni, f̄ɔgā tɔtɔ kamɛ bana. **IX** Mibi yī l̄etsa a sū koũ miti mine a? Kī míamɔ Baguma onukp̄e ɔnyenɛ mbɔeε? Nuwī mifɔ nti mbi mi, mimó ot̄ a kī εb̄e Baguma onukp̄e ɔnyenɛ malo. **X** Kitonekī Yohanes akū mɔ Katsɛlɛ Kpalewa a l̄e kī,

‘Dā, maado yī f̄ot̄ ɔnyanɛ ũnyamena nō l̄ot̄,
yaalɔla osi ne nō l̄ot̄.’

XI Mabi mi n̄e ɔnɔkɔali kamɛ kī Yohanes Mui Ḍwɔlanɛ a b̄e otidziwa odi nyε odi kī edzi nk̄pā t̄o. Lemɛ ot̄ kī εnyε obis̄ kɔlaa ne ode legākanyakɔ a b̄e Yohanes. **XII** Kito Yohanes l̄etsā kade l̄okɔ kεyawo nviā kī ni, bat̄i yidza b̄edza ne Baguma ode legākanyakɔ a akū mɔ ɔs̄i mɔ ɔs̄i, belamɔ mbɔdi kabɔa lemɛ kī basua de kaya osi.

XIII Keyawo Yohanes kaya lōkō a, Baguma onukpẽ banyenẽ a flee mō Mose mbla a le fōletsa biyi nē Baguma ode legākanyakō a akū. **XIV** Ntē miawẽ kī miate be fōletsa mido kō ni, minyi kī Yohanes nyē Eliya a kī bēle biyi kī yaanya lōtō eya a. **XV** Oti a kī edeī sōtō kī sanu tuwuli ni, etse!

XVI “Finyaa, litsa maakōa nviā batī nkōnamō? Bela ndē babisē kī bikoni nē kōyaatō bagulo. Babōa fōwōla kabi be bakōba kī,

XVII ‘Bōsā obolitsō tōnō bōkpa mi,
lēmē mitáto.
Bōsā tukutōnō bōkpa mi,
lēmē mitábē.’

XVIII Kī Yohanes ya a, etánya etámōa waī, lēmē batī le kī, ‘Hūhū kpa deī ne ye kamē!’ **XIX** Kī Otidziwa Obi a ya a, yanya, yamōa, ade batī le kī, ‘Midā ɔnyakpanē mō bavē ɔmōanē, tōgōlē batēnē mō tōkpa bakenanē ɔkōba.’ Lēmē oti fōkelatsa kamē bamō ye nyansā.”

Tēmatō a Kī Tētātē Bido a.

XX Tēmatō a kī te kamē Yesu kēna ye awāwā fōtsa pii a kamē batī tādani tōwōlē kamē, foesū ɛkā tēmatō a ane ele kī, **XXI** “Bōbōe makpa nō Korasin! Bōbōe makpa nō Betsaida! Ntē awāwā fōtsa a kī nkēna ne mi kamē a mō Tiro mō Sidon tēmatō kamē nkēna foe ni, kufé te kamē batī dani tōwōlē kamē kōkōe bidzi tikpekpe, bētsela batō.

XXII Mabi mi ne ɔnōkōali kamē kī ne Kadze Luwi a akū ni, Baguma aamō Tiro mō Sidon batī kōnya eba mi! **XXIII** Ade nō Kapernaum! ɔwē kī abōe nō akū ɔdela ɔnaatamō ode? Baakēna nō ne kayō flee ɔnaawo kanōkpade! Kitonekī awāwā fōtsa a kī bekēna nē nō kamē a mō Sodom bekēna foe

ni, kufé ɔmatɔ a buki edeñ mɔ nviā kii! **XXIV** Mabi mi ne ɔnɔkɔali kame kī ne Kadze Luwi a akū ni, Baguma aamɔ Sodom ɔmatɔ a kɔnya εba no.”

Miya Ne Yī Sekē Miyaawεya.

XXV Ne lɔkɔ a na kame a, Yesu le kī, “Nda, tite mɔ ode ɔlate, manye nɔ kɔle kī ɔnye fɔtsa a kī bækɔa bækɔla tuvoli banyine mɔ anyansâfɔ a ɔtsa babisɛ. **XXVI** Oo! Nda, ade foe awo nɔ ane a.

XXVII “Nda kɔa lɛtsa nyε lɛtsa edo ne yī awε. Odima linyína Obi a mbɔente ɔlega a odi, ade odima leme linyína ɔlega a mbɔente Obi a odi, mɔ bikī Obi a awe kī yanye ye ɛtsa a.

XXVIII “Miya ne yī sekē, mi flee a kī mikena adzuma, minɔne fɔtsa mɔ ɔlɔmɛ kī kipiā mi a, lɔkɔa maakpa mi kawεya. **XXIX** Mibɔε yī sɔmɔ akū otse a mite ne mi akū, mikɔle fɔtsa mitomena yī sekē, lɔkɔa mina kawεya, kitonekī yī fɔletsa dɔ, ade ndɔla yī akū ne ɔwɔle kame a.

XXX Kitonekī yī sɔmɔ akū otse a kalɔ lɛlá ɔsī, ade yī fɔtsa a kī maalɔla mi a adā faafaa a.”

XII

Farisifɔ Via Yesu Fɔletsa Ne Kawεya Luwi a Akū.

I Ne lɔkɔ a na kame a, Yesu natsã fugbanɔ kɔba kudi kame ne Kawεya Luwi akū. Kɔle kakɔ ye fɔtsa bakɔlɛne a, foesü biveli fudi bɛtsɛ bɛba. II Kī Farisifɔ mó foe a, bibi Yesu kī, “Dā, nɔ fɔtsa bakɔlɛne akɛna lɛtsa a kī boe mbla tákpa osi kī bekɛna ne Kawεya Luwi akū!”

III Ade Yesu kpa be mbuayε kī, “Mbɔεε mitakā tɔ lɛtsa a kī Dawid kɛna ne lɔkɔ a kī kɔle kɔ bɛmɔ

bati a kĩ bitomɔ ye a? ^V Ewo nε Baguma kɔla a kamε ade bεmɔ ye batı a bεnya abodoo a kĩ bεkɔa bεbɔa afɔliε bεkpa Baguma a, titɔ kĩ mbla tákpa osi kĩ bεnya ye malo. Basɔfɔ odi bεkpa osi kĩ bεnya abodoo a na. ^V Mbɔεε mitákā nε Mose mbla ovoli a kamε kĩ nε Kawεya luwi nyε luwi akū ni, basɔfɔ a kĩ basum nε Asɔli Kɔla kamε a afum Kawεya Luwi mbla a, lεmε baákɔ be foe kɔtɔ? ^{VI} Mabi mi kĩ lεtsa a kĩ lεte kɔya lεba Asɔli Kɔla a deĩ nε awī. ^{VII} Katsεlε Kpalewa a le kĩ, ‘Sεmε kale mawε, nné bayae afɔliε.’ Ntε kanu minu fɔlεtsa kii kayɔ ni, kufe miláakɔ bikɔ bεtáfum a kɔtɔ, ^{VIII} kitonεkɔ Otidziwa Obi a nyε Kawεya Luwi a ɔlate.”

Yesu Tsa Onyole Odi Kĩ Ye Kɔkpɔ Ku.

^{IX} Yesu dzakū nε awā εnαa Yudafɔ katsenakɔ kadi, awā kĩ ^X onyole odi kĩ ye kɔkpɔ ku lεmε na. Bati badi kĩ bεwε kĩ babɔε fɔlεtsa nε Yesu akū na nε awā, foesū bivia ye kĩ, “Boe mbla kpa osi kĩ betsa fɔsɔ nε Kawεya Luwi akū?”

^{XI} Yesu kpa be mbuaye kĩ, “Ntε mi kamε odi deĩ kuveli mɔa mɔ kɔka kuwo nε lεkε kamε nε Kawεya Luwi akū a, eláado awe epi koe εnyε?

^{XII} Ade oti deĩ kɔya εbε kuveli a! Foesū boe mbla kpa osi kĩ bεkεna tuwī nε Kawεya Luwi akū.”

^{XIII} Adeke ebi onyole a kĩ ye kɔkpɔ ku a kĩ, “Yo nɔ kɔkpɔ.” Eyo kɔkpɔ a ade kubuki kɔna ɔsī ndε kɔyade a. ^{XIV} Ade Farisifɔ a dzakū bεnapi adzuni kĩ baakɔ Yesu a.

ɔsumunε a Kĩ Baguma Pau a.

^{XV} Kĩ Yesu nu kĩ bisui nε ye akū a, εdzakū nε lɔpɔ a na kamε, lεmε batı kɔdabu baũ tomɔ ye.

Etſa basonę a flee, **XVI** ade esi be mbla kĩ bətabi
bati kadima nę ye akū. **XVII** Elę fukii ayekii fɔletsa
a kĩ Baguma lę etſamęna ye Onukpẽ Ḍnyenę
Yesaya akū a aaya nę foe kamę kĩ,

XVIII “Ade yĩ osumunę a kĩ mpau nę awi a.

Enye oti kĩ mawę kale, ade yawo yĩ ane a.
Maakoa yĩ Hühü nko nę ye akū,

lökoa ede letsa nę yĩ fɔletsa kadze akū ekpa
fude fude.

XIX Eláavélé fɔletsa, ūye ebœa fowala,
ūye binu ye odo nę tɔblonu ane.

XX Yaana ɔwɔle bɔee ekpa bikii belá kɔbɛ a,
ade yaakena semę kale ekpa bikii belá
kabumęna a.

Yaadza pintii kenaawo kĩ efõ kadze nę osi kpii
akū anya akū,

XXI ade bati flee aakoa ane bite nę ye akū a.”

Yesu Mɔ Hühü Kpa Legă a.

XXII Ke liti a, bati badi kpä oti odi kĩ hühü kpa
dei nę ye kamę, kĩ enye Ḍnekune mɔ omumu
bema Yesu. Yesu tsa oti a, epuli elę kɔdzela emɔ
fokɔ leme. **XXIII** Letsa a kĩ Yesu kena a, kena bati
kɔdabu a flee a saa, ade bivia kĩ, “Mbɔee nné
Dawid Obi a nę awi a?”

XXIV Kĩ Farisifɔ nu fukii a, bɛlɛ kĩ, “Yablɔmęna
hühü kpa kitonékii hühü kpa legă Beelzebul akpa
ye kɔbɛ kĩ ekena foe.”

XXV Yesu nyi letsa a kĩ bækakona a, foesü ebi
be kĩ, “Omaï odi nyę odi kĩ esę ye akū nę kutsu
kutsu kamę, mɔ tɛdzɛ dei nę ye kamę ni, eláadzi
gɛlɛɛlɛ. Ade aye a ntɛ ɔmatɔ ūye kɔla kudi bati
sę nę kutsu kutsu kamę mɔ tɛdzɛ dei nę be kamę
ni, kaku ɔmatɔ a ūye kɔla a aaku.” **XXVI** Foesü

nte katsu mōa kadi nē Abonsam legākanyakō anō mō kabebā ni, fōatsa kī ye legākanyakō a sē kutsu kutsu kōkōe, ade kóayale a. **XXVII** Nte miale kī Beelzebul lēkpa yī kōbē nnēe mablōmena hūhū kpa a ni, owei lēkpa bati a kī bitomō mi a kōbē bēnēe bablōmena hūhū kpa? Letsa a kī mi mōawē bati a kī bitomō mi akēna a, aakō mi kōtō. **XXVIII** Oowo! Nnē Beelzebul kōbē nnēe, mbom Baguma Hūhū kōbē nnēe mablōmena hūhū kpa, kī fōatsa kī Baguma legākanya a ya nē mi akū kōkōe.

XXIX “Odima lēlāapuli ewo nē ɔbelerbe kōla kamē efila ye akū fōtsa, mbōente enya lōto esuli otī a edo nē tōwē kamē fōmō yaapuli ɛpasa tōtō a kamē efila ye fōtsa.

XXX “Odi nyē odi kī edzé nē yī liti ni, eyidza nē yī akū, ade odi nyē odi kī yaábumō yī bōakpōta ni, kayale yayale kawula. **XXXI** Ade foesū mabi mi kī baakōa tōkpa nyē tōkpa mō fubusuotsa fudi nyē fudi kī bati ale a bite be, lēmē odi nyē odi kī yaale fubusuotsa nē Hūhū Kpalewa a kō akū ni, bélāakōa bite ye. **XXXII** Odi nyē odi kī yaale kōdzela etia Otidziwa Obi a ni, baakōa bite ye, lēmē odi nyē odi kī yaale kōdzela etia Hūhū Kpalewa a ni, bélāakōa bite ye finyaa ūye nē lōkō a kī laya a kamē.

Kutse Nyē Kutse Mō Koe Babi Kī Kɔawū.

XXXIII “Fōmō aana kutse libi wī ni, kēnē kī ana kutse wī, ade nte odeī kutse kpa ni, kutse libi kpa aana. Babi a kī kutse awū a bakōa kanyi kutse a odu. **XXXIV** Mi bati ndē bōe babi! Nde míapuli mile fōletsa wī kī minyē tōkpa

bakənanə? Kitonekī lətsa a kī liyi oti əwəle kamə ni, ade foe ane ne ye onukpē a. [XXXV](#) Oti wī anye fətsa wī kanya katoməna ye fətsa wī kakəlakō, ade oti kpa ləmə anye fətsa kpa kanya katoməna ye fətsa kpa kakəlakō a. [XXXVI](#) Mite mido kī ne Kadze Luwi a akū ni, odi nyə odi aanyə ye akū onukpē ne kale pupulidza kadi nyə kadi kī elə tō a akū. [XXXVII](#) Nō məawə onukpē kamə fəletsa baakəa bədzəmə nə bəkpa nə ətəbe ūye bəkə nə koto.”

Mbla Batsane Mə Farisifə Via Awāwā Fətsa Bitoməna Yesu Səkə.

[XXXVIII](#) Ade mbla batsane mə Farisifə badi bi Yesu kī, “Fətsa Ətsane, bəawə kī kəna nsentseleni adi bədə.”

[XXXIX](#) Yesu kpa be mbuayə kī, “Nviā babi kpa mə batı kī binyína Baguma! Miavia yī kī nkəna awāwā fətsa midā? Oowo! Awāwā fətsa a kī baanyə bətsa mi nyə Baguma Onukpē Ənyəne Yona fude a. [XL](#) Nde ayekī Yona dzi fuwi elale lenyə mə suwa ne kafəabi kpale lupu kamə a, ade aye Otidziwa Obi a ləmə aate fuwi elale lenyə mə suwa ne tite kamə a. [XLI](#) Ne Kadze Luwi a akū ni, Ninivefə aayidza mə mi bidzi bəkə mi koto, kitonekī bədani təwəle kamə kī binu Baguma fəletsa a kī Yona le a. Midā, litsedi deī ne awī kī lebə Yona. [XLII](#) Ne Kadze Luwi a akū a, Seba Legātsole aayidza ədza ekə mi koto, kitonekī ətsə osi geləele eto ye əmañ kamə eyatse Legā Salomo nyansā fətsa katsa, ade mite yī mido kī odi deī ne awī kī ebə Salomo.

Hūhū Kpa Kabuki Kamuniki Kaya.

XLIII “Nte hūhū kpa né ne oti kamε a, yanaatsā kamini ne fōkō wεlεwa kawε kadzikō. Nte etána kadzikō ni, **XLIV** yabi ye akū kī, ‘Maamuniki nnaa yī kōla kōe a kamε.’ Foesū nte εyamō kī bεyō koe kamε bεlōla koe kamε yededeede a, **XLV** yanaa kanaakpā hūhū kpa bεbā evūkōnō kī bideī ɔsī bεbε ye kayamēna. Bawo ne oti a kamε kadzi ne awā, ade oti a kadzi kamε abu kade kaba ayekī fōna ne kayōkayi a. Ade aye fōaya fōkpa nvīā bati kpa kī a.”

Yesu Ɔma Mɔ Yesu Bawaɛnyole.

XLVI Kī Yesu kale kōdzela mō bati a, Ɔma mō bawaɛnyole yawo awā. Bεdza ne kanya bεwε kī bale kōdzela mō ye. **XLVII** Foesū bati a kamε odi bi ye kī, “Dā, ama mō awaɛnyole amε dzē ne kanya bawε kī bale kōdzela mō no.”

XLVIII Yesu kpa be mbuaye kī, “Owei nyε mma? Bawei nyε nwaɛ amε?” **XLIX** Ade eyo awe etsa ye fōtsa bakōlēnε a εle kī, “Midā, ade mma mō nwaɛ amε ne awī a! **L** Odi nyε odi kī yakēna ne Nda ne ode kawε akū ni, ade ye nyε nwaɛnyole, mō nwaɛtsole mō mma a.”

XIII

Yesu Bɔa Legbā Ne Kamɔnε Odunε Akū.

I Luwi mɔapε a, Yesu né ne tōtō kamε, εnadzi ne ɔwɔ lutubu baū a abuī εkatsa fōtsa. **II** Ayekī bati kōdabu a kī kōtsena ne ye akū a téne kapɔ sū ni, ewo edzi ne ɔkōlō kamε ade kōdabu a dza ne ɔwɔ abuī a.

III Ȅtsa be fōtsa pii ne fōgbā kamε εle kī, “Luwi a onyole odi naasā kamɔnε. **IV** Kī εkasā babi a ne

koba kame a, badi tō ne osi ɔowē ade kɔvɔlabi yafila be bəmena a. **V** Babi a badi tō ne apibō akū awā kī tite ləpōne ne boe a ane. Babi a me mɔatsə kitonekī tite a kame tādzū. **VI** Foesū kī suwa yata a, sipila te təvə ade tivio mɔatsə a, kitonekī te tunu a tanaa kame dzununu. **VII** Babi a badi tō ne fu tuwī kame ade kī bəmə bade a tuwī a bo ane temena be. **VIII** Ləmə babəbā tō ne tite wī akū ade biwū babi a, badi wū babi ɔha, badi wū babi aduesia, ade babəbā ləmə wū babi taale a.” **IX** Yesu wūna kī, “Oti a kī edeī sɔtɔ ni, etse!”

Letsa Sū Kī Yesu Kabɔa Fɔgbā a.

X Ade fɔtsa bakələnə a ya ne Yesu səkē bivia ye kī, “Nde sū abi bati a fɔletsa ne fɔgbā kame?”

XI Yesu kpa mbuaye kī, “Mi kō benye odi legākanyakō a fɔletsa kəlawə kame bətsa mi, ləmə, betānye foe kame bətsa be. **XII** Kitonekī oti a kī edeī fɔtsa ni, baakpa ye fudi bibu ləkɔa fɔpɔ fubu, ləmə oti a kī elā lətsama ni, baatee foe kabii a kī edeī a malo ne ye awe. **XIII** Letsa sū a kī malə kədzəla ne fɔgbā kame mɔ be nyé kī bamɔ mɔ ane ləmə baámɔ kayi ɔsū, batse ləmə baánu foe kayɔ. **XIV** Foesū Baguma Onukpř ɔnyenə Yesaya fɔletsa a kī elə eyi a ya ne foe kame kī, ‘Bati kī aau bibuki binu ləmə beláanu foe kayɔ.

Ade baamɔ bibuki bəmō ləmə beláamɔ biyi
ɔsū.

XV Kitonekī be adzuni adā yududu,
ade be atɔ lánu kanu wī a,

ade bisua be ane a.
Nte nné aye ni, be ane aamɔ fɔkɔ,
be atɔ aau,
be adzuni aau fɔletsa kayɔ!

Ade baadani bεya ne yī sekε,
lōkōa ntsa be fōsō!

XVI Lemε mi kī Baguma hila mi! Mi ane amo ade mi atɔ leme anu fōkɔ a. **XVII** Mabi mi ne ɔnɔkɔali kame kī, Baguma onukpē banyene mɔ bati kpī pii we mɔ ɔsī kī bamɔ lεtsa a kī miamɔ a, leme bεtāpuli bεmō foe, ade bewe leme kī banu lεtsa a kī mianu a leme betānu foe.

Yesu Nyε Legbā Ne Kamɔne a Odunε Akū a Kayɔ.

XVIII “Foesū finyaa mitse ūnyε legbā ne kamɔne odunε akū a kayɔ minu. **XIX** Odi nyε odi kī yanu ode legkanyakɔ fōlεtsa leme yaánu foe kayɔ a, la ndε babi a kī biwula ne osi ɔowε a. Oti Kpa a ayawānε lεtsa a kī bidu ne ye kame a. **XX** Babi a kī bεtɔ ne apibɔ akū a nyε oti a kī ntε esila enu fōlεtsa a, yate foe mɔatse mɔ kawɔle, **XXI** leme fōáwo kanaa ye ɔwɔle kame dzununu, ade fōábuna owi ne ye kame a. Foesū ntε ɔhau ūye bati liti katomena ya ne fōlεtsa kī sū ni, yamuniki liti mɔatse. **XXII** Babi a kī bεtɔ ne fu tuwī kame a nyε oti a kī yanu fōlεtsa a, leme katinya kame ɔhau mɔ akū kana fōtsa liti katomena anya fōlεtsa a akū, foesū fōáwū babi. **XXIII** Ade babi a kī bεtɔ ne tite wī akū a nyε oti a kī yanu fōlεtsa a, kanu foe kayɔ leme. Bawū babi, badi ɔha, badi aduesia babεbā leme be taale.”

Yesu Bɔa Legbā Ne Tuwī Wuluwulu Akū.

XXIV Yesu bɔa be legbā bεbā kī, “Ode legkanyakɔ a la ndε oti odi kī εsā kamɔne babi wī ne ye kɔba kame. **XXV** Ne lenyε mɔa lidi, kī odi nyε odi wa tida a, ye okesīnε nasā tuwī wuluwulu

ne kamōne a kame edzakū. **XXVI** Kī kamōne a bo ane kidō kayelē awē a, tuwī a lēmē nē tēdza ne ke kame.

XXVII “Oti a basumune ya ne ye sekē bibi ye kī, ‘Boe ɔlate, nnē funitsā wī odu ne kōba a kame, mō ndia tuwī kpa to tēyame ne ke kame?’

XXVIII “ɔlate a kpa mbuayē kī, ‘Okesīnē odi lēkēna fukīna.’

“Adeke bivia ye kī, ‘Awē kī bōnaabōle tuwī a ne ke kame?’

XXIX “Ebi be kī, ‘Oowo! Kitonekī nte minaabjolē tuwī a ni, míabōle kamōne a kadi mō te. **XXX** Mifō kamōne a mō tuwī a flee fōdza fubo ane kēnaawo lōkō a kī baanēna kamōne a. Ade lōkō a na maabi kamōne banenane a kī bēnya lōtō bēbōle tuwī a bisui te fudzu fudzu lōkōa bipila te, ke liti bēkpōta kamōne a bifila bēnaako ne yī oli kame.’”

Yesu Bōa Legbā Ne Kutse Libi Kabii Akū.

XXXI Yesu bōa be legbā bēbā kī, “Ode legākanyakō a la nde kutse libi kabii kī oti odi nadu ne ye kōba kame. **XXXII** Lēnyē kutse libi kabii flee ne kutse babi kame, lēmē nte libo ane ni, kōapo lububu kaba futse flee, ade kōvōlabi ayakēna fōtsōe ne koe tēnanē kame a.”

Yesu Bōa Legbā Ne Oyila Fōtsa Akū.

XXXIII Yesu buki ebōa be legbā bēbā kī, “Ode legākanyakō a la nde oyila fōtsa kī otsole odi pōtōedo ne mawē fōwōda kakōna elalē kame kēnawo kī mawē a flee vuya.”

Ayekī Yesu Kēna Ye Fōgbā Akū Adzuma.

XXXIV Yesu bi batī kōdabu a fōletsā kī flee ne fōgbā kame, ade yaálē fōletsā fudima nte nnē ne

fɔgbā kamε. **XXXV** Ekεna fukī kī Baguma onukpε
ɔnyεne foletsa a fɔya ne foe kamε kī,
“Maale kɔdzela ne fɔgbā kamε,
ade maanyε fɔtsa a kī bεkɔa bεkɔla kitɔ anε
katinya kayɔkayi a ntsa a.”

*Yesu Nyε Legbā Ne Tuwī Wuluwulu Akū a
Kayo.*

XXXVI Kī Yesu nyε batı kɔdabu a osi a, εya ne
kɔla kamε ade ye fɔtsa bakɔlεne a ya ne ye sekε
bεyavia ye kī, “Nyε legbā a kī ɔbɔa ne tuwī
wuluwulu ne kamɔne kamε a kayɔ katsa boe.”

XXXVII Yesu kpa mbuaye kī, “Oti a kī edu fudutsa
wī a nyε Otidziwa Obi a. **XXXVIII** Kɔba a nyε
katinya kamε, fudutsa wī a nyε bikī bεnyε ode
legākanyakɔ a bade, ade tuwī a lεmε nyε bikī
bεnyε Okesīnε a bade a. **XXXIX** Okesīnε a kī
esā tuwī a nyε Abonsam. Fudutsa kakpɔta a
nyε katinya kamε kawūna lɔkɔ, ade fudutsa
bakpɔtanε a nyε ode fɔtɔ banyane a.

XL “Nde ayekī bakpɔta tuwī kapila te a, ade aye
fɔana ne katinya kawūna lɔkɔ a. **XLI** Otidziwa
Obi a aado ye ode fɔtɔ banyane bεyaakpɔta be a
kī bεfɔ batı kεna tɔkpa mɔ be a kī bεkεna tɔkpa a
flee bεnemεna ne Baguma legā kanyakɔ a kamε.
XLII Baata be bido ne fi luwotu kamε, ade awā
baabe bεba adɔ a. **XLIII** Baguma bade a kɔ akū
aakpalε ndε suwa aye ne be ɔlega legākanyakɔ
a kamε. Oti a kī edeī sɔtɔ ni, etse!

*Yesu Bɔa Legbā Ne Akū Kana Fɔtsa Kɔlawa
Akū.*

XLIV “Ode legā kanyakɔ a la ndε akū kana fɔtsa
fudi kī bεkɔa bεkɔla ne kɔba kamε. Oti odi nake

foe, εdani εkola foe. Εmό kawεlε paa, foesū εnanc lεtsa nyε lεtsa kī edeī a emuniki εnaya kōba a.”

Yesu Boa Legbā Ne Litsabi Kī Late Koya Akū.

XLV Yesu buki εlε kī, “Ode legākanyakō a la ndε koyaatō onyanε odi kī εtsε yaws fulitsa babi wī. **XLVI** Kī εnatselamō lidi kī lideī koya paa a, εnanc fōtsa a kī edeī a flee εkōa εya fulitsa libi a.

Yesu Boa Legbā Ne Asawu Kī Beta Akū.

XLVII “Ode legākanyakō a buki lela ndε asau kī beta bido ne mpo kame bεnyε kōfōabi ahōlō ahēlō pii. **XLVIII** Kī asau a yi mō kōfōabi a, bεvelε ye bεyamena ne mpo abuī, bidzi besa kōfōabi a kame. Bekōa kōfōabi wī a biko ne fōwōda kame ade betale kōkpa a biwula a. **XLIX** Ade aye fōana ne katinya kawūna lōkō a. Ode fōtō banyanε a aayasa batī kpa bεnyε ne batī wī kame, **L** ade baata be bido ne fi luwotu kame, awā kī baabe bεba adō a.”

Yesu Tsa Fōtsa Ne Onokōali Fōletsa Vōē Mō Fōkōe Akū.

L Yesu via be kī, “Minu fōletsa kī flee kayō?” Bituno kī, “Oo.”

LII Foesū ebi be kī, “Fukī atsa kī mbla ɔtsanε odi nyε odi kī εdani εkēna fōtsa ɔkōlēne ne ode legākanyakō a akū la ndε ɔtēlate odi kī yanyε fōtsa vōē mō fōkōe kanya katomena ye fōtsa kakōlakō.”

Bisī Yesu Ne Nazaret.

LIII Kī Yesu boā fōgbā kī eyua a, εdzakū ne awā, **LIV** εnāa ye mōawε ɔmatō kame, εnatsa fōtsa ne be katsenakō a. Batī a kī binu ye fōtsa katsa a

kena saa, ade bivia akū kī, "Ndia ɛkōle kadikanyi kī etomena? Ndia awāwā fotsa a lēmē to? **LV** Nnē ye nyę titse fotsa ɔmēne obi a mbɔeε? Nnē ɔma nyę Maria, ade nné bawaẽnyole nyę Yakobo, Yosef, Simon mɔ Yuda a? **LVI** Nnē bawaẽtsole lēmē deī nε boe kame nε awī a? Ndia etomena fotsa kībamē flee?" **LVII** Ade ɛdani oti kī ye akū ado be kalokpa a.

Yesu bi be kī, "Baguma onukpẽ ɔnyenē deī obu nε kakɔ nyę kakɔ mbɔente nε ye mɔawε ɔmatɔ mɔ ye kɔla bati kame mɔ elá obu."

LVIII Ayekī betáte bido sū ni, Yesu tákēna awāwā fotsa pii nε awā.

XIV

Yohanes Mui ɔwɔlanε a Wuda.

I Ne lɔkɔ a na kame a, Herodes, Galilea tite akū ɔnyane a, nu Yesu nkā. **II** Ebi ye banɔkɔẽ a kī, "Yohanes Mui ɔwɔlanε a liyidza eto kanɔkpa edzi nkpā, ade foesū edeī kɔbẽ kī εnεε yakēna awāwā fotsa a."

III Herodes nya lɔtɔ εfɔ̄ bipi Yohanes bisui ye bækɔa bido nε kɔla. Ekēna fukī nε Herodia, ɔwaẽ Filipo ɔtsɔ̄ sū. **IV** Letsa a kī leya nyę kī Yohanes Mui ɔwɔlanε a bi Herodes kī, "Mose mbla a tákpa osi kī akɔā Herodia." **V** Fɔlɛtsa kī sū Herodes we kī yakɔ Yohanes, lēmē evila Yudafɔ a kitonɛkī babu ye ndε Baguma onukpẽ ɔnyenē aye.

VI Ne luwi a kī Herodes anya ye lemawi a, Herodia obitsole yato nε bati a flee anε. Ye kuto a lε Herodes kadā paa, **VII** foesū εlɔ fubo εkpa

oyitsō a kī, “Maakpa nō lətsa nyε lətsa kī aavia yī!”

VIII Oyitsō a ɔma fō ebi Herodes kī, “Koa Yohanes Mui ḥwɔlanε a lōlō kate nε tsensi akū kakpa yī finyaakū!” **IX** Kale a wo legā a kalōe, lemē nε fubo a kī elō nε obu batī a kī εvε a ane sū ni, εkpa osi kī bekēna nε oyitsō a kawε akū. **X** Foesū εfō bənatsua Yohanes lōlō nε kōla a kamē. **XI** Bite oti lōlō a nε tsensi akū bεyamēna, ade bekōa bekpa oyitsō a, ade ye malo εkōa de εma ɔma a. **XII** Yohanes fōtsa bakōlēnε a nabōe ɔnōkpa a bənabila, ade bənabōa Yesu amandie a.

Yesu Kpa Bati Mpim Elo Funitsā Benya.

XIII Kī Yesu nu Yohanes fōletsa kī a, ewo nε ɔkōlō kamē εdzaku εnaa kakō kadi kī batī ləlāa. Lemē batī nu ye nkā, foesū bətsā abōa bito be tematō kamē bitomō ye litī. **XIV** Yesu nē nε ɔkōlō a kamē, ade kī εmō batī kōdabu a, be akū kō ye kōnya, ade εtsa be kamē basōnε a.

XV Ke olobe a, ye fōtsa bakōlēnε a fuā ye, ade bibi ye kī, “Kade dō kiyua ade awī tāfuā ɔmatō kamē a, foesū fōne batī a awe bεdzakū bənaa tukula kamē bənaaya funitsā benya.”

XVI Yesu kpa be mbuaye kī, “Fōtásī kī badzakū. Mi mɔawē a mikpa be litsedi benya!”

XVII Fōtsa bakōlēnε a kpa mbuaye kī, “Abodoo fōbō elo mō kōfɔabi nviā pε bōnē nε awī.”

XVIII Ade Yesu bi be kī, “Mikōa foe mima yī nε awī.” **XIX** Efō batī a flee dzi nε tuwī akū nε awā, ade εbōe abodoo elo mō kōfɔabi nviā a, εdā ode, ehila foe. Ke litī a, εyεlε abodoo a, εkōa εkpa ye fōtsa bakōlēnε a, ade be bəsē bekpa batī a. **XX** Odi

nye odi nya ewi. Ke liti a, ye fotsa bakolene a fila fuwuliwa a kĩ fute a biyula tetsetse ewua-nviā. **XXI** Bati a kĩ banya funitsā a lidede aawo banyole mpim elo, kĩ betákã batsole mō babisē bido ne be kamē.

Yesu Tsā Mui Ane.

XXII Yesu fō ye fotsa bakolene a wo ne əkolo kamē kĩ binyina bennaa ɔwɔ lutubu bañ seke sitide a, lɔkɔa εnye bati a osi. **XXIII** Kĩ εnye bati a osi eyua a, ede εnaa ɔtɔ akū ye odi kĩ yanaabɔa mpaæ. Kĩ kade dɔ a Yesu odi lite ne awā. **XXIV** Ne lɔkɔ a na kamē a, əkolo a naa mō lugo flee ade mpo akū ɔwe kabɔa ye kato katemena, kitonekĩ ɔwe mō osī kavū katselamō ye.

XXV Odenyinawi tɔdɔñ εlale kamē a, Yesu tsẽ ne mui ane yaya ne ye fotsa bakolene a sek̄. **XXVI** Kĩ bemó ye etsẽ ne mui ane a, fute bɔe be bεle kĩ, “Onokpa yanε!” ade bεbɔa fowɔla kɔɔba mō libe a.

XXVII Deedimɔapɛ Yesu lεmō be kɔdzela kĩ, “Mi ɔwɔlε εka edzi. Yí manε. Mitavila!”

XXVIII Ade Petro le kĩ, “Boe ɔlate, nts nuwī nɔ ane ni, fō ntsā mui a ane ūya ne nɔ sek̄.”

XXIX Yesu bi ye kĩ, “Ya!”

Ade Petro nε ne əkolo a kamē etsā mui ane yanaa Yesu sek̄ a. **XXX** Lεmε kĩ emó ayekĩ ɔwe lamō kavū kɔɔba a, libe wo ye ade edo kayela awe ne mui a kamē a. Adeke εbɔa fowɔla kĩ, “Boe ɔlate, te yí!”

XXXI Deedimɔapɛ Yesu yo awε epi ye ne kɔkpɔ, ele kĩ, “Nɔ katækado adā kabii. Nde sū ɔtε atsindze?”

XXXII Kĩ be nviā a biwo ne əkolo a kamē a ɔwe a fō kavū. **XXXIII** Fotsa bakolene ne əkolo a kamē

a ke aduli bisum Yesu, ade bεle kī, “Nuwīnuwī Baguma Obi ane!”

Yesu Tsa Basōne Ne Genezaret.

XXXIV Kī binyina ɔwɔ lutubu baū a, bεyaduma ne Genezaret tite akū. **XXXV** Awā batī mó Yesu biyi ɔsū, foesū bεnakpā basōne ne kayite a flee bεyamēna ne ye sekē. **XXXVI** Bike ye aduli kī efō basōne a beta ye atadiε atō odi pε. Ade batī a kī beta ye a flee akū de ɔsī a.

XV

Mi Bawanyɔ Fotsa Katsa.

I Ade Farisifō mō mbla batsanε badi to Yerusalem bεya ne Yesu sekē bivia ye kī, **II** “Nde sū nɔ fotsa bakɔlenε a lákεna ne fotsa katsa a kī boe bawanyɔ kɔa biyi boe a akū? Baávɔle awε ne osi wī akū fɔmɔ banya!”

III Yesu leme via be kī, “Nde sū mi malo miafum Baguma mbla mō miakena ne miawε fotsa katsa a akū? **IV** Mbɔεε Baguma tálε kī, ‘Bu aga mō ama,’ ebuki εlε kī, ‘Odi nyε odi kī edumu ɔlega ïye ɔma ni, kene kī bekɔ ye?’ **V** Leme mi kɔ miatsa fotsa kī ntε odi deñ fotsa fudi kī yaapuli εkɔa ebumɔ ɔlega ïye ɔma, mō εlε kī, ‘Nkɔa foe nkpa Baguma’ ni, **VI** fɔtábuki fusī kī oti a abu ɔlega ïye ɔma. Ne osi kī akū mitábu Baguma mbla ayekī míatomo mi bawanyɔ fotsa katsa a sū. **VII** Mi ane kame keke fotsa bakεnanc! Fɔletsa a kī Baguma Onukpē Ḍnyenε Yesaya le ne mi akū a ya ne foe kame nuwī. **VIII** Baguma le kī, ‘ɔmañ kī asum yī mō onukpē kame fɔletsa menemene,

leme be tɔwɔlε deñ mō lugo ne yī sekē.

IX Pupulidza basum yĩ,
kitonekĩ batidziwa mbla batsa
nε Baguma mbla a kadokõ' ”

Fotsa a Kĩ Fəado Oti Efii.

X Ade Yesu ve bati kõdabu a ekpota nε ye sekẽ ebi be kĩ, “Mitse lõkõa minu fõletsa kayo! **XI** Nnẽ lets a kĩ lawo nε oti onukpẽ kame a ado ye efii, mbom lets a kĩ lanε kato ye onukpẽ kame a, ado ye efii.”

XII Adeke ye fotsa bakõlenε a ya nε ye sekẽ beyabi ye kĩ, “Onyina kĩ fõletsa a kĩ ɔle a wo Farisifo a kalõe?”

XIII Yesu kpa be mbuaye kĩ, “Kutse nyε kutse kĩ nné Nda nε ode lidu ni, baabõle koe bimuni. **XIV** Foesũ mifõne be awe. Benye banekune kĩ bakpã banekune, ade ntε ɔnekune akpã ɔnekune ni, be nviā a flee baato ne leke kame.”

XV Petro bi ye kĩ, “Nyε legbã kĩ kayo katsa boe.”

XVI Yesu bi be kĩ, “Mbões mi malo bati kĩ baánu fõletsa kayo mibuki mianε? **XVII** Mitánu foe kayo kĩ letsa nyε lets a kĩ lawo nε oti onukpẽ kame a kanaa ye lupu kame, ke lit i yanaanyε nε kõbaa kayo kame? **XVIII** Lemε fotsa a kĩ fõane kato oti onukpẽ a, ato ye ɔwɔle kame ade foe ado oti efii a. **XIX** Kitonekĩ oti ɔwɔle kame adzuni kpa, oti kakõ, adɔpaa kabõa, bayitsõ mõ bapopo kawa katẽ, kaye, fõvã adansie kadi, mõ bati buñ kanyε anε kato. **XX** Ade fotsa kĩ bame ado oti efii a, lemε kĩ okõa awe kĩ ɔtavõle anya ndε ayekĩ Farisifo atsa a, ládo oti efii.”

Otsole Odi Katækado.

XXI Yesu dzakū nε awā εnaa kayite a kī kifuā Tiro mō Sidon tematō kpale a kame. **XXII** Awā naa, Kanan otsole odi kī edzi nε kayite a na ya nε Yesu sekē mō fow̄la kī, “Boe ɔlate, Dawid Obi, mō yī konya! Yī obitsole lamena lubo kamē mō ɔsī mō ɔsī nε hūhū kpa awe kame!”

XXIII Lemē Yesu tālē kadima. Ye fotsa bakolēnē a nake ye aduli bélé kī, “Blomena ye εdzakū, kitonékī etomē boe mō fow̄la!”

XXIV Yesu kpa mbuayē kī, “Baveli a kī bεyεla nε Israelfō kame odi sekē bido yī.”

XXV Lemē otsole a yatō nε Yesu abōa kame ele kī, “Boe ɔlate, bumō yī!”

XXVI Yesu kpa ye mbuayē kī, “Fonéne kī batā babisē funitsā biko bakpete.”

XXVII Otsole a kpa mbuayē kī, “Boe ɔlate, fudeī lōmō kō, lemē bakpete a malo anya funitsā wuliwa a kī futo be ɔlate opunu akū fōtō a.”

XXVIII Kī Yesu nu foe a, εkpa ye mbuayē kī, “O, boe ɔma, nō katekado pōne! Letsa a kī awe a leya lεkpa nō.” Ne lōkō a na kame pεrεεrε a obitsole a akū de ɔsī.

Yesu Tsa Bati Beblebee.

XXIX Yesu dzakū nε awā εtsā Galilea ɔwō lutubu baū a abū. Ede εnaa katōbii kadi akū ade εkεna akū edzi a. **XXX** Ade batī kōdabu baū kpā abafā ame, banekunē, bamumu, mō basōne bεbā pii bεyamēna nε ye sekē a. Bεkōa be biko nε ye anε kame ade εtsa be a. **XXXI** Kī batī kōdabu a mó kī bamumu kale kōdzela, abafā ame kayidza katsā, bikī bεnε lεkpē akū dani fuyo, banekunē kamō fōkō a, fōkεna be wāwā, ade bimu Israel Baguma a.

Yesu Kpa Bati Mpim Ena Funitsā Benya.

XXXII Yesu ve ye fotsa bakolene a bεya ne ye sekε ade ebi be kī, "Bati kī akū akō yī konya, kitonekī bεna ne yī sekε fuwi elale flee, lεmε belá lεtsama kī banya. Ntawε kī manye be osi bεnaa mō kōle, anε lenaasinya be ne osi."

XXXIII Ye fotsa bakolene a via ye kī, "Nε ndia bōana funitsā ne kōsa kame ne awī kī fōato bati kōdabu kī odu bεnya?"

XXXIV Yesu via be kī, "Abodoo eni minεε?"

Bibi ye kī, "Abodoo evūkōnō mō kōfɔabi wuluwulu sukuloo deī."

XXXV Ade Yesu fō bati kōdabu a kεna akū bidzi ne tite a. **XXXVI** Ade kī εbōe abodoo evūkōnō mō kōfɔabi a εnyε Baguma kōle a, ebulibuli ye mō koe εkōa εkpa ye fotsa bakolene a, ade be malo besē bεkpa bati a. **XXXVII** Be flee bεnya biwī. Kī fotsa bakolene a fila fuwuliwa a kī fute a, fuyi tetsetse evūkōnō. **XXXVIII** Bati a kī bεnya funitsā a nyε banyole mpim εna, kī bεtákā batsole mō babisē bibu. **XXXIX** Ke litī a, Yesu nyε bati a osi ade edzi ɔkōlō εnaa Magadan amantam kame a.

XVI

*Farisifo Mō Zadukifō Via Yesu Kī Ekεna Awāwā
Fotsa Etsa Be.*

I Farisifo mō Zadukifō badi kī bεya ne Yesu sekε a we kī basō ye bεdā, foesū bivia ye kī ekεna awāwā fotsa kī futo ode εtsa be.

II Lemε Yesu kpa mbuaye kī, "Ntε suwa anaa katomukō a, miale kī, 'Fōko aakpale kunya, kitonekī odetō kame yōcole.' III Ade ayea ɔnōne lemε miale kī, 'Nviā oni aako kitonekī odetō

kame yooles foko leme kena tuu.' Miayi ane kadã odetó kame kapuli kale ayekí foko aana, leme miápuli minyi nviã nsentseleni a kí yaaya a kayo. **IV** Nviã babi kpa kí binyína Baguma! Miavia yi awâwâ fotsa? Oowo! Beláakpa mi awâwâ fotsa fudima keba Yona fude a."

Ade ke edzakú efõne be a.

Yesu De Ye Fotsa Bakolene a Ne Farisifó Mo Zadukifó Fuyilatsa a Akú.

V Kí fotsa bakolene a nyina ɔwɔ lutubu bañ benaa seke sitide a, beyate ane kí betábœ abodoo adima beele. **VI** Yesu bi be kí, "Mite ane, midã kadã wí ne Farisifó mo Zadukifó fuyilatsa a akú."

VII Ade bido kale ne be neenee kame kí, "Ayekí botábœ abodoo adima bole sū mɔ ele foe."

VIII Yesu nyi lets a kí bekale a foesū evia be kí, "Nde sū mialoména ne abodoo katabœ akú? Mi katekado adã kabii! **IX** Foesū mitámɔ miyi osū tɔ? Mitáte ane kí nsẽ abodoo elo nkpa batimpi elo bonya a? Tetsetse eni kame mifila fuwuliwa a miyula? **X** Litsa miale ne abodoo evükónɔ a kí nsẽ nkpa bonyole mpim ena bonya a akú? Tetsetse eni kame miko fukí fute a? **XI** Nde sū mɔ miámɔ kí nné abodoo fôletsa nlaména mi kabi? Midã kadã wí ne Farisifó mo Zadukifó fuyilatsa akú!" **XII** Ade finyaa fómɔ fotsa bakolene a yanu foe kayo kí nné fuyilatsa a kí bakoa kado ne mawé kame a akú yade be, mbom kade ede be ne Farisifó mo Zadukifó fotsa katsa a akú.

Petro Nyɛ Yesu Etsa Nde Oti a Kí Bepau a.

XIII Kĩ Yesu wo kakɔ a kĩ kifuã Kaisarea Filipi ɔmatɔ a, evia ye fɔtsa bakɔlɛnɛ a kĩ, “Owei bati ale kĩ Otidziwa Obi a ane?”

XIV Bekpa mbuaye kĩ, “Badi ale kĩ Yohanes Mui ɔwɔlanɛ a ane. Babebā ale kĩ Eliya, ade badi lɛmɛ ale kĩ Yeremia ũye Baguma onukpẽ banyenɛ a kame ɔmɔa ane.”

XV Yesu via be kĩ, “Adeke mi malo, owei miale kĩ ye mane?”

XVI Ade Simon Petro kpa mbuaye kĩ, “Nɔ nyɛ Kristo a, Baguma kĩ edzi nkpā a Obi.”

XVII Yesu bi ye kĩ, “Simon, Yona obi, Baguma hila nɔ, kitonekĩ nné otidziwa odima letsa nɔ foe, mbom Nda ne ode a lenyɛ foe etsa nɔ. **XVIII** Ne foesū, Petro, mabi nɔ ne ɔnɔkɔali kame kĩ nɔ dĩ kayɔ nyɛ de mɔ ɔsĩ a, ade de kii akũ maayi yĩ asoli a. Wuda malo léláapuli enya ye akũ da.

XIX Maakɔa ode legãkanyakɔ a tesañi ndo nɔ ne awɛ. Letsa nyɛ letsa kĩ osĩ ne tite akũ ni, baasĩ foe ne ode, ade letsa nyɛ letsa kĩ ɔkpa osi ne tite akũ ni, baakpa de osi ne ode.” **XX** Adeke Yesu si ye fɔtsa bakɔlɛnɛ a mbla kĩ betabi odima kĩ ye nyɛ Kristo a.

Yesu Le Kɔdzela Ne Ye Lubokamɔ Mɔ Wuda Akũ.

XXI Kito luwi a, Yesu do ye fɔtsa bakɔlɛnɛ a kabi awɛ pefee kĩ, “Kene kĩ nnaa Yerusalem, nnaamɔ lubo paa ne banɔkɔɛ, basɔfɔnɔkɔɛ mɔ mbla batsanɛ a awɛ. Baakɔ yĩ, lɛmɛ ne luwi lélalede akũ ni, Baguma aadzela yĩ ndzi nkpā.”

XXII Petro kpā Yesu bennadza ne ɔɔwɛ, ade edo ye ane kakā awɛ ele kĩ, “Boe ɔlate, Baguma esua foe osi. Fukinnaa léláaya ne nɔ akũ da!”

XXIII Yesu dani etselamo Petro ebi ye kĩ, “Satan, dzakũ ne yĩ akũ! Ḍnye l̄etsa a kĩ lasua yĩ osi kitonekĩ nō kakona tátó Baguma sekẽ mbom futo otidziwa sekẽ.”

XXIV Ade Yesu bi ye f̄otsa bakolene a kĩ, “Nte odi we kĩ yatomɔ yĩ ni, etatsela ye moawɛ akũ l̄okɔa ebɔe ye asendua etomɔ yĩ. **XXV** Kitonekĩ odi nyɛ odi kĩ yawe kĩ yapili ye nkpa ni, yaayela ye, leme odi nyɛ odi kĩ eyela ye nkpa ne yĩ sū ni, yaana ye. **XXVI** Nte katinya kame f̄otsa flee dani odi fude mɔ eyela ye nkpa ni, litsa nfaso yaana? Mbɔee litsedi deĩ kĩ oti aakɔa evemena mɔ ye nkpa? **XXVII** Kitonekĩ Otidziwa Obi a aaya ne ɔl̄ega kukukpale kame mɔ ye ode foto banyane, l̄okɔa yaase odi nyɛ odi kɔtɔ ne ayekĩ edzi nkpa a onukpɛ. **XXVIII** Mabi mi pipiipi kĩ badi deĩ ne mi kame ne awi kĩ beláaku kenaawo kĩ bemó Otidziwa Obi a kĩ eya nde Legã aye.”

XVII

Yesu Kutitse Dani.

I Ne fuwi evū liti a, Yesu kpā Petro, Yakobo mɔ ɔwā Yohanes bide bənaa ɔtɔ geī odi kalete, awā kĩ be odi benadzi. **II** Kĩ bekadã ye a, Yesu akũ dani ne be ane kame. Ye ane kame kata nde suwa aye, ade ye tetadié leme kena fitaa nde ɔhā aye a. **III** Adeke f̄otsa bakolene elale a mɔ Mose mɔ Eliya kĩ bekale kɔdzela mɔ Yesu a.

IV Foesū Petro dzela odo ebi Yesu kĩ, “Boe ɔlate, f̄onene paa kĩ budeī ne awī! Nte awe ni, maabɔa f̄ope elale ne awī, nō lide l̄omɔa, Mose lide l̄omɔa l̄okɔa Eliya leme lide l̄omɔa.”

V Kī əkalə kədzəla a, luflututu fitaa ka lətsa be, ade odo nē eto de kame ele kī, “Ade yī Obi kī maátuno ye kale a, yawo yī ane. Mitse ye!”

VI Kī fōtsa bakələne a nu odo a libe wo be paa, foesū bəka bətsa ane nē tite. **VII** Yesu ya nē be sek̄ ek̄oa awē eta be, ade ebi be kī, “Miyidza! Mitavila!” **VIII** Foesū bədzəla ane nē ode, ləmə bətāmō odima nē awā kəba Yesu.

IX Kī bəka ətō a baya a, Yesu si be mbla kī, “Mitabi odima lətsa a kī bənyəs bətsa mi nē awī a, kənaawo kī bədzəla Otidziwa Obi a bitoməna kanəkpa.”

X Adeke fōtsa bakələne a via Yesu kī, “Nde sū mbla batsanə a ale kī kənə kī Eliya ənya lətō eya?”

XI Yesu kpa be mbuaye kī, “Ənəkəali fəane kī Eliya ənya lətō eya, əyaaləla lətsa nyə lətsa eyi.

XII Mabi mi kī Eliya ya kəkəe ləmə batı támō ye biyi əsū, foesū bəkəna lətsa a kī bawə nē ye akū. Ade ayea baakəna Otidziwa Obi a ləmə awəda a.”

XIII Ade awā mō fōtsa bakələne a nu foe kayə kī Yohanes Mui Əwəlanə a akū kədzəla əkalə.

Yesu Tsa Kanyolebi Kadi Kī Hūhū Kpa Na Ne Ke Kame.

XIV Kī Yesu mō ye fōtsa bakələne a muniki bəya nē batı kədabu a sek̄ a, onyole odi ya nē Yesu sek̄ eyake aduli nē ye ane, **XV** ade ele kī, “Boe Əlate, mō yī obinyole kənya! Odetó fəsə deñ nē ye akū fəaməna ye lubo mō əsī mō əsī. Fəfə yawə katō nē fi ūye mui kamə. **XVI** Nkpā ye mma nō fōtsa bakələne a ləmə bətāpuli bətsa ye.”

XVII Yesu kpa mbuaye kī, “O mi nviā babi kpa kī milá katəkado. Mbəes maana nē mi sek̄

daa? Loko loddabe kamε maana ɔwɔle nvele mi nnaawo? Mikpā kanyolebi a mima yī ne awī!”
XVIII Adeke Yesu wūni ne hūhū kpa a akū mō εnε ne kanyolebi a kamε, ade kena akū ɔsī ne loko mɔapε a na kamε a.

XIX Ke liti a, ye fotsa bakɔlenε a ya ne ye sekε ne kabεla kamε bivia ye kī, “Nde sū boe kō bɔtápuli bɔblɔmεna hūhū kpa a bɔnεmεna?”

XX Yesu kpa be mbuayε kī, “Kitonεkī mi katekado lεrōne. Mabi mi ne ɔnɔkoali kamε kī ntε mideī katekado ndε kutse libi kabii ni, mīapuli mibi ɔtɔ kī kī, ‘Bole ne awī kanaa akīī,’ ade yaabɔle a. Letsama lεlāa kī milāapuli mikena. **XXI** Lemε hūhū kpa kī odu lεlāanε mbɔente fotsē mpaεbɔ mō, onukpē kasui kamε.”

Yesu Buki Elε Kɔdzela Ne Ye Wuda Akū.

XXII Kī fotsa bakɔlenε a flee yakpɔta ne Galilea a, Yesu bi be kī, “Baakɔa Otidziwa Obi a bido ne bati awe. **XXIII** Baakɔ ye, lemε ne luwi lεlalede akū a, Baguma aadzεla ye edzi nkpā.”

Ne foesū fotsa bakɔlenε a wo ɔblɔ paa.

Yesu Mɔ Ye Fotsa Bakɔlenε a Se Asɔli Kɔla ɔgɔle.

XXIV Kī Yesu mō ye fotsa bakɔlenε a wo Kaper-naum a, bikī bate Asɔli Kɔla ɔgɔle a ya ne Petro sekε bivia ye kī, “Mi fotsa ɔtsane a ase Asɔli Kɔla ɔgɔle?”

XXV Petro kpa mbuayε kī, “Oo, yase.”

Kī Petro wo εnεa tɔtɔ kamε a, Yesu nya lɔtɔ evia ye kī, “Simon, litsa nyε nɔ adzuni? Baáde ase dute ūye tɔgɔle kakpa katinya kamε fɔgā? Kade a batí ase mbɔεε kī banɔvɔé?”

XXVI Petro kpa mbuaye kĩ, “Banɔvɔẽ a.”

Ade Yesu kpa mbuaye kĩ, “Kekõ fɔatsa kĩ kade bati a weya. **XXVII** Lemɛ bɔáwɛ kĩ bɔafum batikĩ, foesũ naata dalewa ne ɔwɔ lutubu bañ a kame. Kafɔabi katɔnyade a kĩ aanye a ni, daε ke onukpẽ, aamo sika ovoe kĩ saato bɔmɔ no Asoli Kɔla ɔgɔle kase. Koá se kanaase be bɔmɔ no tɔgɔle.”

XVIII

Owei Nyɛ Oti a Kĩ Ebẽ Flee?

I Ne lɔkɔ a na kame a, fɔtsa bakɔlɛnɛ a ya ne Yesu sekẽ, bivia ye kĩ, “Owei bẽ flee ne ode legãkanyakɔ a kame?”

II Ne foesũ Yesu ve kabisẽ kadi εyadzela ne be kayite, **III** ade ebi be kĩ, “Mabi mi ne ɔnɔkɔali kame kĩ nte mitádani mikena nde babisẽ aye ni, miláapuli miwo ne ode legãkanyakɔ a kame da. **IV** Oti kĩ ebẽ flee ne ode legãkanyakɔ a nyɛ otí a kĩ εdɔla ye akũ, εdani εkɛna nde obisẽ kĩ aye.

V “Odi nyɛ odi kĩ yaakɛna sɛmɛ kale εkpa obisẽ kĩ odu ne yĩ dĩ akũ ni, yĩ εkɛna εkpa.

Takpã Odima Odo Ne Tɔkpa Kame.

VI “Nte otí odi aakpã babisẽ kĩ, kĩ bɛtɛ yĩ bido a kame ɔmɔa edo ne tɔkpa kame ni, fɔnɛnɛ fɔkpa ye fɔbẽ kĩ bɛkɔa kɔwɔle kpale bevela ne ye sɔmɔ beta bido ne mpo kame εmɔa mui eku.

VII “Bɔbɔɛ makpa katinya kame batí ne fɔtsa a kĩ foe avele otí kado ne tɔkpa kame a akũ. Kenɛ kĩ sɔhuiɛ kĩ odu εya kokooko, lemɛ bɔbɔɛ makpa otí a kĩ ye akũ fóatsã fɔya!

VIII “Foesū ntε nō awe ūye nō kōbōa aafō ɔkēna tōkpa ni, tsua koe kata kamuni! Fōnene fōkpa nō kī aana nkpā mō awe mōa ūye kōbōa mōa, kēba kī aana akpō mō abōa lēmē bēta nō bido nē fi a kī fōadī da a kame. **IX** Ade ayea ntε nō linebi aafō ɔkēna tōkpa ni, bōlē de kanyē kata kamuni! Fōnene fōbē kī aana linebi mōa odzi nkpā, kēba kī aana bañebi nviā lēmē bēta nō bido nē fi a kī fōadī da a kame a.

Yesu Boa Legbā Ne Kuveli Kī Koyela Akū.

X “Midā kadā wī, ayekī milásupa babisē kī kame odima. Mabi mi nē ɔnōkōali kame kī be ode fōtō banyane nē ode adza nē Nda anē kame luwi daa, **XI** kitonekī Otidziwa Obi a ya kī yaate bikī bēyela a bēna nkpā.

XII “Mikōna fukī akū midā. Ntε odi deī baveli oha mō kōmōa yēla nē be kame a, yaáfōne be aduekrōū-evedi a nē katōbii akū bēkade, enaatsā ewē kōmōa a kī koyela a? **XIII** Ntε εmō koe ni, yamō kawōle paa nē kōmōa a akū kaba be aduekrōū evedi a kī bētāyela a. **XIV** Ade ayea mi ɔlega nē ode a láwē kī babisē kī kame odima eyela a.

Kēna Īmōa Mō Awaē Kī Efum Nō.

XV “Ntε awaē fum nō ni, naa ye sēkē kanaanyē ye mfumsu katsa ye, lēmē kēna foe nē kabela kame nē mīmō ye odi kayite. Ntε enu foe kayō ekpa nō ni, ɔdani ɔtē awaē. **XVI** Lēmē ntε etānu ye akū kayō ni, kpā otī mōa ūye batī nviā kabumō nō akū minaa ye sēkē, ayekī fōletsa a flee aanē fōwa nē adansifō anē. **XVII** Lēmē ntε esī etātse be malo ni, kōa fōletsa a kama asōli a, ade ntε

etátse asɔli bati a lɛmɛ ni, bu ye ndɛ ɔmamuni ïye ɔgɔle ɔtene aye.

Yesu Kpa Fɔtsa Bakɔlenɛ a Otumi.

XVIII “Foesũ mabi mi flee kĩ letsa nyɛ letsa kĩ mitákpa osi ne tite akũ ni, beláakpa de osi ne ode, ade letsa nyɛ letsa kĩ míakpa osi ne tite akũ ni, baakpa de osi ne ode.

XIX “Mabi mi mbu kĩ nte mi kame bati nviã mikena ɔmɔa ne litsedi akũ ne tite akũ, mo mibɔa mpaɛ mivia de ni, Nda ne ode a aakɛna foe ɛkpa mi. **XX** Kitonekĩ awā kĩ bati nviã ïye be elale tsena ne yĩ dĩ akũ ni, ndeñ ne be kayite.”

Legbā Ne ɔsumunɛ Kĩ Etámo ɔkɔba Kɔnya a Akũ.

XXI Ke liti a, Petro yavia Yesu kĩ, “Boe ɔlate, nte nwaẽ dzemena tɔkpa kakena ne yĩ akũ ni, titi eni kene kĩ nkɔa nte ye? Titi evükɔnɔ mbɔee?”

XXII Yesu kpa ye mbuayɛ kĩ, “Oowo, nné titi evükɔnɔ, mbom aduesɔɔ titi evükɔnɔ.

XXIII “Kitonekĩ ode legãkanyakɔ a la nde legã lidi kĩ lewɛ kĩ lakena akunta mo de basumunɛ.

XXIV Kĩ esila eyi kayɔ a, bækpā be kame ɔmɔa kĩ edzimɔ ye sika mpim mpim kɔtɔ beyamena.

XXV ɔsumunɛ a lélá sika kĩ yaase kɔtɔ a, foesũ legã a kpa kɔbɛ kĩ bɛnɔ ye mɔawɛ a ndɛ ɔsate, ye ɔtsɔ mo babi, mo letsa nyɛ letsa kĩ edeñ a bækɔa bise kɔtɔ a.

XXVI “ɔsumunɛ a ke aduli ne legã a anɛ eke ye aduli kĩ, ‘Na ɔwɔle bɔeɛ kakpa yĩ. Maase nɔ se flee.’ **XXVII** Ye akũ kɔ legã a kɔnya foesũ ɛfɔne ye awɛ ade ɛkɔa kɔtɔ a kĩ edzimɛna a flee ete ye a.

XXVIII “Ade kĩ ɔsumunę kĩ né ɛdzakũ a, εnamo ɔkɔba ɔsumunę bεbã odi kĩ edzimɔ ye sika ovoe oha moa kɔtɔ. Epi ɔkɔba a ne sɔmɔ εmenana ye odomena kɔɔba, ebi ye kĩ, ‘Se yĩ kɔtɔ a kĩ odzimɔ yĩ a!’

XXIX “ɔkɔba a tɔ ne ye abɔa kamε eke ye aduli εle kĩ, ‘Na ɔwɔle bɔee kakpa yĩ! Maase no kɔtɔ a!’

XXX “Lemε εtátuno, mbom εfɔ bido ye ne kɔla kenaawo lɔkɔ a kĩ yaase kɔtɔ a. **XXXI** Kĩ basumunę bεbã a mɔ letsa a kĩ leya a, fuwo be kalɔe ade benabi legã a letsa a kĩ leya a flee a.

XXXII “Foesü legã a ve ɔsumunę a εya ne ye sek̄e ade ebi ye kĩ, ‘No ɔsumunę kpa! Nkɔa kɔtɔ bebblebee a kĩ odzimɔ yĩ a nte no ne kĩ oke yĩ aduli sū. **XXXIII** Ketáfeta kĩ amɔ no ɔkɔba ɔsumunę kɔnya nde ayekĩ mmó no kɔnya a?’ **XXXIV** Ade legã a na kalɔkpa mɔ ɔsĩ εfɔ bεnado ye ne kɔla kĩ bεmɔna ye lubo kenaawo kĩ ese kɔtɔ a flee.”

XXXV Yesu wũna kĩ, “Ade aye Nda ne ode a aakεna mi kamε odi nyε odi kĩ εtákɔa ete ɔwaε etomena ye ɔwɔle kamε a.”

XIX

Yesu Tsa Fotsa Ne Kɔtsɔ Mɔ Kɔnyɔ Kas̄ Ak̄u.

^I Kĩ Yesu le fɔletsa kĩ eyua a, ɛdzakũ ne Galilea enaa Yudea amantam ne Yordan ɔwɔ litia. ^{II} Bati kɔdabu pii tomo ye bεnaa ade etsa be fotsa ne awã a.

^{III} Farisifɔ a badi ya ne ye sek̄e, ade bεwε kĩ basɔ ye bεdã, foesü bivia ye kĩ, “Boe mbla kpa onyole osi kĩ esĩ ɔtsɔ ne kale nyε kale kĩ yawε a ak̄u?”

IV Yesu kpa be mbuayε kī, “Mitákā nε Katsεlε Kpalεwa a kamε kī nε kayɔkayi a, otsole mɔ onyole ɔbɔanε bɔa? **V** Ade Baguma lε kī, ‘Nε fukī sū onyole aafɔnε ɔlega mɔ ɔma eyi εkɔa akū εmεna mɔ ɔtsō, lɔkɔa be nviā a baakεna oti mɔa.’ **VI** Foesū bibuki bεnyé batι nviā mbom bεkεna oti mɔa. Nε foesū otidziwa εtasē lεtsa a kī Baguma boomu a kamε.”

VII Ade Farisifɔ a via ye kī, “Mɔ nde sū Mose kpa osi kī onyole εkpa ye ɔtsō kasī ovoli lɔkɔa εfɔnε ye awε?”

VIII Yesu kpa be mbuayε kī, “Ade mi atɔ ɔsī sū mɔ Mose kpa mi osi kī misī mi batsō a, lεmε fɔtāna lɔmɔ nε kayɔkayi a. **IX** Lεmε finyaa mabi mi kī ntε onyole odi sī ɔtsō kī nné kane εnε ye liti sū, mɔ εnakɔā otsole bεbā ni, εbɔa adɔpaa.”

X Ye fɔtsa bakɔlεnε a bi ye kī, “Ntε aye onyole mɔ otsole kayite fɔletsa la kō ni, fɔnεnε kī bεkɔā ɔtsō.”

XI Yesu kpa be mbuayε kī, “Nnε odi nyε odi aapuli enu fɔletsa kī kayɔ, mbɔεntε bikī Baguma kpa be foe a. **XII** Kitonεkī kayɔkanyε futefute deī kī foe sū banyole lεlāapuli bεkɔā batsō. Badi bεma be basaε, babεbā batι lεkεna be basaε, ade badi lεmε lākɔā batsō nε ode legākanyakɔ a sū. Oti a kī yaapuli εtε fɔtsa katsa kī ni, εtε foe.”

Yesu Hila Kubisε̃.

XIII Bati badi kpā babisē bεma Yesu kī ete awε nε be akū, εbɔa mpaε εkpa be, lεmε ye fɔtsa bakɔlεnε a wūni nε be akū.

XIV Lεmε Yesu lε kī, “Mifɔ babisē a bεya nε yī sekε, mitasua be osi, kitonεkī ade bikī bamε odu

lá ode legākanyakō a.” **XV** Adeke Yesu te awε nε be akū ehila be, ade edzakū nε awā a.

Opopo Osikani a.

XVI Luwi a onyole odi ya nε Yesu sek̄ εvia ye kī, “Fotsa ḥtsane, letsa wī ločdabe kεne kī nkεna mō maana daa nkpā a?”

XVII Yesu kpa ye mbuaye kī, “Nde sū avia yī kale nε fotsa wī kakεna akū? Oti mōapse nyε owī. Lemε ntε awe kī awo nε nkpā kame kō ni, kεna nε tεbla a akū.”

XVIII Oti a via ye kī, “Tεbla tεwōdabe?”

Yesu kpa ye mbuaye kī, “Takō otí, taboā adopaa, taye, tadi adansie klumu, **XIX** bu aga mō ama, kawε nō ɔkōba kale ndε ayekī awe nō akū kale a.”

XX Ade opopo a kpa mbuaye kī, “Nkεna nε tεbla kī flee akū. Litsa libuki lisī kī nkεna?”

XXI Yesu bi ye kī, “Ntε awe kī akpōla ni, naa kanaano nō akū fotsa flee, kakōa sika a kate ahīafō, lōkōa aana akū kana fotsa nε ode. Ke liti muniki kayaatomō yī.”

XXII Kī opopo a nu fōletsa kī a, edzakū mō ayelohō, kitonekī edeī akū fotsa bebblebee.

XXIII Adeke Yesu bi ye fotsa bakōlēnε a kī, “Mabi mi nε ɔnōkōali kame kī fōana ɔsī paa fōkpa osikani kī yaawo nε ode legākanyakō a kame.

XXIV Mbuki mabi mi kī fōadā bōee fōkpa ɔrōnkō mō kanε mō lōpō kī yaatsā ɔnōbō ɔkε kame εnē kεba kī osikani aawo nε Baguma legākanyakō a kame.”

XXV Kī fotsa bakōlēnε a nu kale kī a, akū dzuli be, ade bivia kī, “Kekō owei aapuli εna kate?”

XXVI Yesu dā be kənanaana ade εε kī, “Otidziwa leláapuli ekəna fukī, ləmə Baguma kō apuli kakəna lətsa nyə lətsa.”

XXVII Ade Petro dzela odo εε kī, “Dā kī bəfəne boe fətsa flee awə bəya butomə nō, litsa koñ aanya boe fude?”

XXVIII Yesu bi be kī, “Mabi mi nē ənəkəali kame kī nte Otidziwa Obi a kəna akū edzi nē ye legākpo kpalewa a akū nē katinya və̄ a kame ni, mi bati ewua-nviā a kī mitomə yī a ləmə míadzi nē fəgākpo ewua-nviā akū midzəmə Israel futete ewua-nviā a. **XXIX** Ade odi nyə odi kī εəne fəla, bawaēnyole, īye bawaētsole, baləga īye bama īye babi, īye fəba biyi nē yī sū ni, Baguma aakpa ye foe titi ɔha mō nkpa kī ela kawūna a. **XXX** Ləmə bati pii kī bənye batənyade finyaa a, aakəna liti bade, ade liti bade a aakəna batənyade a.”

XX

Adzuma Bakənane Badi Ne Waī Kəba Kame Akū Fəletsa.

I “Ode legākanyakō a la ndə okuani odi kī eyidza mō ənəne tutuutu εnabəe apaafə badi kī bəyaakəna adzuma bəkpa ye nē ye waī kəba kame. **II** Bəmə apaafə a bənya kəya, etunə kī yaase be sika ovəe səməa səməa kī fənye luwi mōa kətəkase, ade edo be nē ye waī kəba a kame a.

III “Kī ənəne tədəñ evedi bəa a, onyole a buki εnə εnəa kəya ade εnamə banyole badi kī bədzē, kī bəlā adzuma kənawa adima. **IV** Foesū ebi be kī, ‘Mi malo minaakəna adzuma nē yī waī kəba

kamε, maase mi kɔtɔ kī kefεta a.’ **V** Ade bεnaa kɔba a.

“Ebuki εne ne tɔdɔñ ewua-nviã mɔ olobe tɔdɔñ elalε kamε εnakεna ndε fɔtɔnyade a. **VI** Kī tɔdɔñ elo anaa kabɔakɔ a, εnaa kɔya εnamɔ banyole bεbā kī bεdzɛ pupulidza. Evia be kī, ‘Nde sū midzɛ ne awī luwi a flee kī miákεna letsama?’

VII “Bεkpa ye mbuaye kī, ‘Odima tábɔε boe kī bɔkεna adzuma bɔkpa ye.’

“Foesū ebi be kī, ‘Ntε aye ni, mi malo mi-naakεna adzuma ne yī kɔba a kamε.’

VIII “Kī olobe wo ɔtɔ a, kɔba ɔlate a bi ye adzuma akū ɔdāmεnane a kī, ‘Ve adzuma bakεnane a kase be kɔtɔ, kayi kayɔ katomεna bikī bεya nkaε a akū kanaawūna ne batɔnyade a akū.’

IX “Bikī biyi adzuma kayɔ ne olobe tɔdɔñ elo kamε a kamε odi nyε odi te sika ovoe sɔmɔa sɔmɔa. **X** Foesū kī batı batɔnyade a yaate be kɔtɔkase a, bεkɔna kī baase be bεba lεmɔ, lεmε be malo bεte sika ovoe sɔmɔa sɔmɔa. **XI** Kī bεte be sika a biyua a, bεna kalɔkpa bεkakεna hūhūhūhū ne ɔlate a akū. **XII** Ade bεlε kī, ‘Bati a kī ɔbɔε nkaε a kεna adzuma dɔñhuilε mɔapε, ade boe kɔ bɔdza ne suwa kpaa kamε luwi a flee bɔkεna adzuma a, lεmε ose boe flee kɔtɔ tsεtsεe!’

XIII “Kɔba ɔlate a kpa be kamε ɔmɔa mbuaye kī, ‘Okɔba, dā ntásisi nɔ. Nnε sika ovoe sɔmɔa akū bɔnya kɔya? **XIV** Koa nɔ kɔtɔkase kanaa kɔla. Yī lewe kī mase batı nkaε kī kɔtɔ ndε ayekī nse nɔ a. **XV** Ndeñ osi kī makεna yī sika akū adzuma ndε ayekī mawε. Mbɔεsε ayekī nkεna sεmε kale a sū anε abεεlε nɔ?’ ”

XVI Ade Yesu wūna kī, “Foesū bati a kī bækpa liti a, aadani batonyade, ade bikī benyaa lōtō a aadani batide a.”

Yesu Lε Kɔdzela Lelalede Ne Ye Wuda Akū.

XVII Kī Yesu yele yanaa Yerusalem a, evē ye fotsa bakolene ewua-nviā a ne ɔɔwɛ̃, **XVIII** ade ebi be kī, “Mitse letsa a kī male a! Bɔanaa Yerusalem, awā kī baakoa Otidziwa Obi a bido ne basɔfɔnɔkɔ̃, mɔ mbla batsane a awɛ. Baakɔ̃ ye kɔtɔ̃ bækpa wuda, **XIX** bækɔ̃a ye bido bikī benyé Yudafɔ̃ a ne awɛ kī bidi ye nsekuo. Baabo ye, ke liti baabɔ̃a ye ne asendua akū, lɛmɛ ne luwi lelalede akū a, Baguma aadzela ye edzi nkpã.”

Obima Odi Yakɔ̃a Ye Kawe Eyi Ne Yesu Anɛ.

XX Adeke Zebedeo ɔtsɔ̃ kpā ye babinyole nviā eyamena ne Yesu sekɛ̃, eyake aduli ne ye anɛ kamɛ evia kabumena a.

XXI Yesu via ye kī, “Litsa awɛ?”

Otsole a kpa mbuayɛ kī, “Kpa yī bɔhe kī aafɔ̃ yī babinyole nviā kī kamɛ ɔmɔ̃a lidzi ne nɔ sɔmɔ̃na, ɔyade a lɛmɛ lidzi ne nɔ seba, ne nɔ legākanyakɔ̃ a.”

XXII Yesu kpa mbuayɛ kī, “Minyína letsa a kī de milamena kavia a. Míapuli mimɔ̃a lubo kamɔ̃ kɔɔru a kī maamɔ̃a a?”

Bækpa mbuayɛ kī, “Oo, bɔapuli.”

XXIII Ade Yesu bi be kī, “ɔnɔkɔjali fɔane kī míapuli mimɔ̃a foe, lɛmɛ nlá osi kī manye otí a kī ye aadzi ne yī sɔmɔ̃na ūye yī seba. Fudzikɔ̃ a na nyɛ bikī Nda mane foe eyi a fude.”

XXIV Kī fotsa bakolene nkae ewua a nu fɔletsa kī a, bɛna kalɔkpà ne bawã nviā a akū.

XXV Foesū Yesu ve be flee ɛkpɔta ade ebi be kī,

"Minyina kĩ fɔgã a kĩ fɔanya amamufo akũ a deĩ kɔbẽ ne be akũ, ade be banɔkɔẽ lɛmɛ deĩ otumi baũ a ne be akũ a. **XXVI** Lɛmɛ ketáne kĩ fɔana lɔmɔ ne mi kame. Nte mi kame odi awɛ kĩ yanya ɔnɔkɔẽ ni, kene kĩ enya mi ɔsumunɛ. **XXVII** Ade ayea nte mi kame odi awɛ kĩ yanya ɔtɔnyade ni, kene kĩ enya mi ɔsumunɛ, **XXVIII** nde Otidziwa Obi a kĩ etáya kĩ bisum ye, mbom kĩ yaasum ɛkɔa ye nkpa ɛkpa enye batí pii."

Yesu Tsa Banekune Nviā.

XXIX Kĩ Yesu mó ye fɔtsa bakɔlɛnɛ a né bito Yeriko ɔmatɔ a kame banaa ni, batí kɔdabu baũ tomo be. **XXX** Banekune nviā kĩ bidzi ne osi ɔɔwɛ̄ nu kĩ Yesu yaatɛ̄, foesū biyi fɔwɔla kabɔa kayɔ kĩ, "Legã Dawid Obi, mó boe kɔnya!"

XXXI Batí kɔdabu a wũni ne be akũ kĩ bɛfɔ fɔwɔla kabɔa, lɛmɛ bɛbɔa fɔwɔla a kɔɔba bɛba bɛle kĩ, "Boe ɔlate, Dawid Obi, mó boe kɔnya ni!"

XXXII Yesu fɔ edza evɛ be kĩ bɛya ne ye sɛkɛ̄. Evia be kĩ, "Litsa miawɛ kĩ nkɛna nkpa mi?"

XXXIII Bekpa ye mbuaye kĩ, "ɔnɔkɔẽ, fɔ boe ane ebinya."

XXXIV Be akũ kɔ Yesu kɔnya, ade ɛkɔa awɛ eta be banebi a. Deedimɔare be ane binya bɛmɔ fɔkɔ ade bitomɔ ye a.

XXI

Yesu Wo Ne Yerusalem ɔmatɔ Kame Nde Legã Aye.

I Kĩ Yesu mó ye fɔtsa bakɔlɛnɛ a fuã Yerusalem, biwo Betfage kĩ ewaa ne Kugua Futse ɔtɔ akũ a, edo ye fɔtsa bakɔlɛnɛ nviā kĩ bɛnya lɔtɔ. **II** Ebi

be kĩ, "Minaa akula a kĩ ewaa ne mi lɔtɔ a kamε. Nte misila miwo awã a, míamɔ kĩ bido aflimu mɔ obi ɔwẽ bɛdzela. Miwũnya be mikpã mima yĩ. **III** Nte odi via mi kadi ni, mile kĩ, 'Boe ɔlate a sĩ be,' lɔkɔa yaafõne be awε ekipa mi letalεta."

IV Bɛkεna fukii ayekĩ fɔletsa a kĩ Baguma onukpẽ ɔnyenε le eyi a aaya ne foe kamε kĩ,

V "Bi Zion ɔmatɔ a kĩ,

'Dã kĩ nɔ legã aya ne nɔ sekẽ!

ɛdɔla ye akũ, edzi ne aflimu mɔ obi akũ yaya.'

VI Ade fɔtsa bakɔlεnε a naa bɛnakεna ndε ayekĩ Yesu bi be kĩ bɛkεna a. **VII** Bɛkpã aflimu mɔ obi a bεyamεna, bɛkɔa be tilima betεetεε ne be akũ ade Yesu de edzi a. **VIII** Bati kɔdabu a dzεlε be tetadiε wulaa biko ne osi a akũ, ade badi lεmε pãã pãã futse tεnanε biko ne osi a akũ a. **IX** Bati kɔdabu a kĩ bεnya Yesu lɔtɔ mɔ bikɔ bitomɔ ye ne liti a kabɔa fɔwɔla kĩ,

"Mitu osee ne Legã Dawid Obinyole a akũ!

Baguma ehila oti a kĩ yaya ne boe ɔlate dĩ akũ a! Mimus Baguma ne ode!"

X Kĩ Yesu wo ne Yerusalem ɔmatɔ a kamε a, ɔmatɔ a flee bɔa obũ, ade batı via kĩ, "Owei ne awĩ a?"

XI Bati kɔdabu a kpa mbuayε kĩ, "Ade Baguma Onukpẽ ɔnyenε Yesu kĩ eto Nazaret ne Galilea tite akũ a."

Yesu Blɔmεna Fɔtsa Banɔne Ne Asɔli Kɔla Kamε.

XII Ade Yesu nawo ne Asɔli Kɔla a kamε, εblɔmεna batı a kĩ bɛkanɔ fɔtsa mɔ bikɔ bɛkaya fɔtsa a ne awã εnεmεna. Edu bikɔ babɛ̃ sika a tupunu mɔ bikɔ banɔ mblɔduma a fukpo ewula,

XIII ade ebi be kĩ, “Betselε ne Katselε Kpalεwa a kamε kĩ Baguma le kĩ, ‘Baavε Yĩ Asɔli Kɔla a kĩ mpaε kabɔakɔ’ lεmε mi kɔ mikɔa koe mikεna bayekpane kabelakɔ!”

XIV Ade banεkunε mɔ abafã amε ya ne ye sekẽ ne Asoli Kɔla a kamε ade etsa be fɔsɔ a. **XV** Kĩ basɔfɔnɔkɔɛ̃ mɔ mbla batsanε a mó awāwā fɔtsa a kĩ ekεna a, mɔ ayekĩ babisɛ̃ kabɔa fɔwɔla ne Asɔli Kɔla a kamε kĩ, “Mitu osee ne Legã Dawid Obinyole a akũ!” a ni, bεna kalɔkpa paa.

XVI Foesū bivia Yesu ne kalɔkpa kamε kĩ, “Anu letsɑ a kĩ bεlamεna kale a?”

Ade Yesu kpa be mbuayε kĩ, “Oo, manu. Mbɔesε mitákã tɔ ne Katselε Kpalεwa a kamε kĩ, ‘Babisɛ̃ mɔ bakɔkɔa onukprɛ̃ kamε kamu kĩ kεkpɔla anε kato’ a?”

XVII Ke litι a, Yesu dzakũ εfɔnε be, εnε ne ɔmatɔ a kamε ade εnaa Betania εnawa ne awā a.

Yesu Dumu Kutse Kudi Kĩ Kotawū Babi.

XVIII Ne kadekanyina ɔnɔnε a, kĩ emuniki yanaa ɔmatɔ a kamε a, kɔle kɔ ye. **XIX** Emó kutse kĩ kɔawū babi kĩ kɔdzɛ̃ ne osi ɔɔwɛ̃ ade εbεlε εnaa koe kayɔ a, lεmε εtámɔ babi badima ne koe akũ keba tɔɔta nεnε. Foesū ebi kutse a kĩ, “Oláabuki owū babi dadaada.” Deedimɔape kutse a tɔɔta vε.

XX Kĩ ye fɔtsa bakɔlenε a mó fukii a, fɔkεna be wāwā, foesū bivia ye kĩ, “Nde fɔya mɔ kutse a tɔɔta ve mɔatse lɔmɔ?”

XXI Ade Yesu kpa be mbuayε kĩ, “Mabi mi pipiipi kĩ ntε mite mido, mɔ mitáte atsindze ni, miapuli mikεna letsɑ a kĩ nkεna kutse kĩ. Nnε fukii odi malo, miapuli mibi ɔtɔ kii kĩ, ‘Boles kanaatɔ ne mpo kamε,’ ade yaabɔle a. **XXII** Ntε

midei katekado ni, ltsa ny^e lets kī míavia ne
mpaεbō kamē ni, míana foe."

Bati Via Yesu Awā Kī Etomena Ye Otumi.

XXIII Kī Yesu muniki eṣa ne Asəli Kōla kame ekatsa fotsa a, basəfənəkəœ mɔ ɔmāi banəkəœ ya ne ye sekəœ bivia ye kī, “Otumi ɔdabe ɔneœ akena fotsa kii bamə? Owei ləkpə no osi a?”

XXIV Yesu kpa be mbuayε kī, "Maavia mi kale moare ade ntε mikpa yī ke mbuayε ni, maabi mi otumi a kī nnεs nκoa makēna fotsa kī. **XXV** Owei sekē Yohanes te otumi etomena mo ewəla batimui? Baguma sekē εte ye etomena mboes kī hatidziwa sekē?"

Ade bido foe kame kasa awē ne be kame kī,
"Litsa bōale? Nte bōle kī, 'Eto Baguma sekē' ni,
yaavia boe kī, 'Mō nde sū mitáte Yohanes mido?'

XXVI Ade nte bøle kĩ, ‘Eto bati sékë’ ni, bøavila
letsa a kĩ bati a aakëna, kitonekĩ be flee bëte bido
kĩ Yohanes nye Baguma onukpë ɔnyenë.”

XXVII Foesū bækpa Yesu mbuayε kī, "Bunyína." Ade Yesu ləmε bi be kī, "Kekō yī malo nláabi mi awā kī ntomena otumi nnεe makena fətsa kī."

Yesu Boa Legbā Nε Babinyole Nyiã Badi Akū.

XXVIII "Nde mikɔna ne kale kii akū? Onyole odi deĩ babinyole nviā. Enaa ɔnɔkɔ̃ede a sekẽ ebi ye kii, 'Yi obi, naa yi waĩ kɔba kamɛ nviā kanaakena adzuma kakpa yi.'

XXIX "Ye obi a kpa mbuaye kĩ, 'Nláanaa,' lémé ke liti a, fuwo ye kaløe ade enaa kóba a.

XXX “Olega a naa obi oyade a sek̄ ebi ye kale
mɔapɛ a. Ekpa mbuayɛ kĩ, ‘Awoo, papa maanaa,’
lɛmɛ etánaa.

XXXI “Bati nviā kī kamε ɔodabe lεkεna ne ɔlega a kawε akū?”

Bεkpa mbuaye kī, “ɔnɔkɔ̄de a.”

Ade Yesu bi be kī, “Mabi mi ne ɔnɔkɔali kamε kī tɔgɔle batene mō adɔpaafɔ nya mi lɔtɔ bεnaa ne Baguma legākanyakō a kamε. **XXXII** Kitonɛkī kī Yohanes Mui ɔwɔlane a ya kī yatsa mi osi wī a kī miatsā midzi nkpa a, mitatε ye mido. Mbom tɔgɔle batene mō adɔpaafɔ kō te ye bido. Ade titɔ kī mimó fukī malo ni, ke liti a mitádani adzuni mite ye mido.”

Yesu Bɔa Legbā Ne Waī Kɔba Akū Badāmenanε a Akū.

XXXIII Yesu bi be kī, “Mitse legbā bεbā lidi lεmε. Kɔba ɔnεnε odi nē waī kɔba, ade edzi kɔbā emini koe a. Enye lεke εkpa waī mui a kakā kako, ade eke kɔla geī kī oti aana ne awā εkadā kɔba a akū. Ke liti εkɔa kɔba a edo ne waī kɔba banεnε awε εdzakū enaa osi akū. **XXXIV** Kī kutse babi a kana a wo ɔtɔ a, edo ye basumunε ne waī kɔba banεnε a sekε kī bεnaate ye kanyakō bεma ye.

XXXV “Kɔba akū badāmenanε a pi ye basumunε a, bibo ɔmɔa, bεkɔ ɔbεbā ade betale ɔlalεde a boe a. **XXXVI** Ke liti a, kɔba ɔlate a buki edo basumunε bεbā kī bεrɔnε bεbε batɔnyade a, lεmε kɔba akū badāmenanε a kεna be lεtsa mɔape a. **XXXVII** Ne foe kawūna kamε a, edo ye obi ne be sekε, εle kī, ‘Mate kado kī baanyɔā yī obi.’

XXXVIII “Lεmε kī kɔba akū badāmenanε a mō obi a, bibi akū kī, ‘Ade fɔtsa ɔnyanε a ne awī a. Miya bɔkɔ ye, ye adzapadiε a εdani boe ade.’ **XXXIX** Foesū bipi ye bεvεle bεnεmεna ne kɔba a kamε, ade bεkɔ ye a.”

XL Yesu via kĩ, “Finyaa, ntε waĩ kɔba ɔlate a ya ni, litsa yaakεna kɔba akũ badãmenane kii a?”

XLI Bekpa ye mbuayε kĩ, “Nε ɔnɔkɔali kame ni, yaawɔla bati kpa a na, lɔkɔa εkɔa kɔba a edo nε kɔba akũ badãmenane bεbã awε, bikɔ baakɔa ye kanyakɔ bεma ye nε fudutsa kakpɔta lɔkɔ kame pεreεrε.”

XLII Ade Yesu bi be kĩ, “Mitákã tɔ lεtsa a kĩ Katsεlε Kpalewa a lε a?

‘De a kĩ fɔla bakenε s̄i a,
ade de lεdani kɔla akũ de titiliwu a.
Boe ɔlate a lεkεna fukii.
Fɔkεna boe wāwā!’”

XLIII Yesu lε ebu kĩ, “Foesū mabi mi kĩ, baate Baguma legãkanyakɔ a nε mi awε bekɔa bekpa kade a kĩ kaawū babi wī a. **XLIV** Odi nyε odi kĩ yaane etɔ nε de kii akũ ni, yaaveli gblegblegble, lεmε owula kĩ ye akũ laaatɔ ni, laabubuli ye kpεtekpεtekpεte.”

XLV Kĩ basɔfɔnɔkɔë mɔ Farisifo a nu Yesu fɔgbã kii a, bεmɔ kĩ be akũ fɔlεtsa εkale, **XLVI** foesū bεwε kĩ bapi ye. Lεmε bivila bati kɔdabu a, kitonεkĩ bati a bu Yesu ndε Baguma onukpε ɔnyenε aye.

XXII

Yesu Boa Legbã Nε Obolitsɔ Opunu Kate Akũ.

I Yesu buki εle kɔdzεla mɔ be nε fɔgbã kame kĩ, **II** “Baguma legãkanyakɔ a la ndε fukii. Legã lidi te opunu εkpa obinyole nε ye obolitsɔ kapi luwi akũ. **III** Lεmε kĩ edo ye basumune kĩ bεnaavε bati a kĩ εkpa kanyi a kĩ bεya nε kanyakɔ, bisi kaya.

IV “Foesū ebuki edo basumune bεbā nε bikī bεvε a sεkē mō ɔlεdo kī, ‘Bεtō yī funitsā a biyua, bεkō yī banantsuenyole mō banantsue babi dōliwa, bεmane lεtsa nyε lεtsa biyua. Miya nε obolitsō luwi kanyakō a!’

V “Lεmε batī a kī bεvε a tākpeti ye kavε a, mbom bεdzakū bεnaa be tudzuma kamε. Oti mōa naa ye kōba, ɔbεbā naa kōyaatō, **VI** batī nkaε a pili basumune a bεkena be tεnya ade bεkō be a. **VII** Lεgā a na kalōkpa paa, foesū edo ye sodzafō bεnakō awudifō a, bipila be ɔmatō a lεmε.

VIII “Ke liti a, εvε ye basumune ebi be kī, ‘Biyua obolitsō kapi funitsā a katō, lεmε batī a kī nνε a tāfεta obu a kī nkpa be a. **IX** Foesū finyaa minaa ɔmatō a tōblōnu kpale akū minaave odi nyε odi kī mīamō εya nε kanyakō a.’ **X** Ade basumune a nε bεnaa tōblōnu akū bεnakpā odi nyε odi kī bεmō, batī wī mō batī kpa flee, ade obolitsō kapikō a yi mō batī a.

XI “Kī lεgā a nawo kī yadā bikī bεvε a, εmō onyole odi kī ɔtādo obolitsō kapi atadiε nε awā. **XII** Ade lεgā a via ye kī, ‘Okōba, nde ɔkεna owo nε awī kī ɔtādo obolitsō kapi atadiε?’ Lεmε onyole a tō lumumu.

XIII “Foesū lεgā a bi ye basumune a kī, ‘Misui ye akpō mō abōa mita ye mimuni nε kanya nε ɔtū kamε, awā kī yaabe εba adō.’ ”

XIV Yesu wūna kī, “Bati bebblebee bavε, lεmε be sukuloomε bapau.”

Bivia Yesu Kale Ne Abāā ɔgɔle Kase Akū.

XV Farisifō a nanaa adzina ayekī banaī Yesu bεtsāmεna fōlεtsa kavia kamε, bεna ye nε ye

kodzela kale kamε. **XVI** Foesū bido be fotsa bakolene mō bikī bitom̄ Herodes a kamε badi ne ye sekē bele kī, “Fotsa Ḍtsane, bunyina kī odei ɔnokɔali, atsa Baguma osi a ne ɔnokɔali kamε, ade ɔtsela odima akū, kitonekī aādā oti ane. **XVII** Foesū bi boe nō adzuni. Boe mbla kpa osi kī bute təgole bokpa Roma Legānokɔë, mbœes kī etákpa osi?”

XVIII Lemε Yesu mó be adzuni kpa a kī bεbœ a eyi ɔsū, foesū ebi be kī, “Mi ane kame keke fotsa bakenanε! Nde sū miasɔ yī midā? **XIX** Mikɔa sika a kī miakɔa kase ɔgɔle a mitsa yī.”

Bekɔa sika a bεma ye, **XX** ade evia be kī, “Owei lɔlo kata mō dī tei ne se akū?”

XXI Bekpa ye mbuaye kī, “Roma Legānokɔë fude fɔane.”

Foesū Yesu bi be kī, “Kekɔ mikɔa lεtsa a kī lenye Roma Legānokɔë lide mikpa ye, ade mikɔa lεtsa a kī lenye Baguma lide lemε mikpa Baguma.”

XXII Kī binu fɔletsa kī a fɔkena be saa, ade bεfɔne ye awe bεdzakū a.

Bivia Yesu Fɔletsa Ne Banɔkpa Kayidza Kadzi Nkpā Akū.

XXIII Luwi mɔape a, Zadukifɔ kī bale kī banɔkpa kayidza leláa kame badi ya ne Yesu sekē bεyavia ye **XXIV** kī, “Fotsa Ḍtsane, Mose bi boe kī ntε onyole odi kī etáma ku ni, kene kī ɔwaɛnyole εkɔā okunawa a lɔkɔa bεma bido ye lɔlo. **XXV** Finyaa bawaɛnyole evūkɔnɔ badi dzi ne boe kame tɔ ne awī. ɔnokɔëde a kɔā ɔtsɔ lemε bεmɔ ye bεtáma fɔmɔ eku, foesū εfɔne ye okunawa a eyi εkpa ɔwaɛnyole a. **XXVI** Ade lεtsa mɔape a lεya ne

ɔyade a, mɔ ɔlalède a, kənawo ovükənɔde a akū a. **XXVII** Nε foe kawūna kame a, otsole a lemɛ ku. **XXVIII** Finyaa, nε luwi a kĩ banɔkpa aayidza bidzi nkpa akū a, be kame ɔɔdabe ɔtsɔ yaanya, kitonékī banyole evükənɔ a flee kɔā ye tɔ a?"

XXIX Yesu kpa be mbuaye kĩ, "Mikena mfumsu, kitonékī minyína Katselé Kpalewa a foletsa mɔ Baguma kɔbẽ a. **XXX** Kitonékī ne banɔkpa kayidza kadzi nkpa kame ni, beláakɔā batsɔ ïye bidzi fɔnyɔ, mbom baana nde ode fɔtsa banyane aye. **XXXI** Mbɔees mitákā tɔ letsa a kĩ Baguma le ne banɔkpa kayidza kadzi nkpa akū a? Ele kĩ, **XXXII** 'Yi nyɛ Abraham Baguma, mɔ Isak Baguma mɔ Yakob Baguma.' Nnɛ banɔkpa Baguma yanɛ, mbom batidziwa ade yanɛ."

XXXIII Kĩ bati kɔdabu a nu foletsa kii a, akū dzuli be ne ye fotsa katsa a akū.

Yesu Tsa Mbla a Kĩ Ebẽ Flefle a.

XXXIV Kĩ Farisifɔ a nu kĩ Zadukifɔ a tápuli bɛdza ne Yesu ane a, benakpɔta ne kakɔ mɔa, **XXXV** ade be kame ɔmɔa kĩ enye mbla ɔtsanɛ sɔ Yesu edã ne foletsa kavia kame kĩ, **XXXVI** "Fotsa ɔtsanɛ, Mose mbla aádabe bẽ ne te kame?"

XXXVII Yesu kpa ye mbuaye kĩ, "Wε boe ɔlate, nɔ Baguma a kale mɔ nɔ ɔwɔle flee, mɔ nɔ ɔkla flee, mɔ nɔ adzuni flee. **XXXVIII** Ade mbla kii nyɛ atɔnyade mɔ ekĩ ebẽ flefle a. **XXXIX** Mbla ayade a la nde ye, 'Wε nɔ ɔkɔba kale nde ayekĩ awɛ nɔ mɔawɛ akū kale.' **XL** Ade tεbla nviā kii akū Mose mbla a mɔ Baguma onukpɛ banyenɛ fotsa katsa a flee dzɛ a."

Owei Nyɛ Kristo a?

XLI Kī Farisifō a yakpōta a, Yesu via be kī,
XLII “Litsa nyē mi adzuni nē Kristo akū? Owei
 obinyole yanē?”

Bekpa mbuayē kī, “Legā Dawid kasinu kamē
 ḡwa yanē.”

XLIII Ade Yesu via be kī, “Kekō nde sū Dawid tsā
 Hūhū kamē evē ye kī, ‘Olate’? Kitonekī Dawid lē
 kī,

XLIV ‘Boe Olate bi yī Olate a kī,

“Dzi ne yī səməna

kenaa wo kī maakcā

nō bakesinē ndo ne nō abca kayō.” ’

XLV Nte Dawid ve Kristo kī Olate a ni, nde Kristo
 aapuli enya Dawid obinyole?” **XLVI** Be kamē
 odima tāpuli ekpa Yesu mbuayē, ade kitō luwi
 a kanaa a, odima tādo ḡwɔlē ebuki evia ye kale
 kadima.

XXIII

Yesu De Bati Ne Mbla Batsane Mo Farisifō Akū.

I Ke liti a, Yesu bi bati kōdabu mō ye fōtsa
 bakolēne a fōletsa kī, **II** “Mbla batsanē mō Farisifō
 a bækpa kōbē kī banyē Mose mbla a kayō.

III Foesū mikena letsā nyē letsā kī bibi mi kī
 mikena a mipi foe midomō akū. Lēmē mitadā
 be fōkelatsa mikena, kitonekī baákēna nē letsā a
 kī bale a akū.

IV “Bisuli fōtsa mō ḡlōmē kī fudeī ḡsī mō
 kalō belōla bati, lēmē be mōawē a kō baáwē
 kī bayo lawobi malo bibumēna bati foe kalō.

V Bakēna letsā nyē letsā ayekī bati bēmō be kēkē.
 Bakōa fumake kī fōsa a kī betsele Baguma fōletsa
 bite kabōa nē nnyē mō akpō. Ade bakēna be

tetadię wulaa ato tesa, təvane mə mpesəmpesə
geləelegeləele a! **VI** Bawę kī badzi ne banokə̄
fudzikō̄ ne kanyakō̄, mə banokə̄ fudzikō̄ ne
Yudafō̄ fotsenakō̄. **VII** Bawę kī bati bəwōna be mə
obu ne kɔyaatə̄, bəve be kī Fotsa Ətsanə mə obu.

VIII “Ketáne kī bave mi kō̄ kī Fotsa Ətsanə,
kitonekī Fotsa Ətsanə məapə̄ mideī, ade mi flee
minye bawaə̄ a. **IX** Ade ayea mitave odima ne
tite akū kī mi Əlega, kitonekī Əlega məapə̄ mideī
ne ode. **X** Mitafō̄ odima leve mi kī Əkpāne malo,
kitonekī əkpāne məapə̄ mideī, kī enye Kristo.
XI Oti a kī enye ənokə̄ ne mi kame ni, enya mi
əsumunə̄. **XII** Odi nyə̄ odi kī yadəla ye akū ne ode
ni, baakəna ye ne kayō, ade odi nyə̄ odi kī edəla
ye akū ni, baadəla ye ne ode.

Yesu Kó̄ Mbla Batsanə Mə Farisifō̄ Kətə̄.

XIII “Leme makpa mi mbla batsanə mə Farisifō̄
bəbəe! Anə kame keke fotsa bakənanə! Mibale
ode legākanyakō̄ a onyukpē a mido bati. Mi
məawə̄ a miáwo, ade miákpa bikī bəbəa mbədi
kī bawo a osi biwo a.

XIV “Makpa mi mbla batsanə mə Farisifō̄ bəbəe!
Anə kame keke fotsa bakənanə! Miate bakunawa
tətə̄ ne be awə̄ ade miabə̄a mpās geləeles kakə̄
tsa akū a. Ne fukiī sū míana sətə̄ kavəle mə əsī
səba!

XV “Makpa mi mbla batsanə mə Farisifō̄ bəbəe!
Anə kame keke fotsa bakənanə! Mitsā mpo akū
minyina minaa fude fude kī miawə̄ oti məapə̄
edani Yudani, leme ntə̄ midani ye a, miakəna ye
titi nviā ekpəla ekpa fi luwotu kame kanaa ndə̄
mi aye!

XVI “Makpa mi banekunε a kī bakpā batī a bōbōe! Mialε kī, ‘Nte odi tani Asɔli Kɔla ni, fonyé letsama, lēmε nte etani sika ngbā ne Asɔli Kɔla kamε kō ni, fubo a pi ye.’ **XVII** Banekunε bakɔasia! Fɔɔdabe bẽ kɔya? Sika ngbā a mbɔεε Asɔli Kɔla a kī kɔfɔ sika a akū kpale a? **XVIII** Miatsa fɔtsa lēmε kī, ‘Nte odi tani Baguma afɔlibɔ atenyε a ni, fonyé letsama, lēmε nte etani afɔlibɔ fɔtsa a ne afɔlibɔ atenyε a akū kō ni, elɔ fubo.’ **XIX** Banekunε mianε nuwī! Fɔɔdabe bẽ kɔya? Futetsa a mbɔεε kī afɔlibɔ atenyε a kī ye lɛkpale futetsa a akū a? **XX** Foesū nte odi tani afɔlibɔ atenyε a ni, etani ye mɔ futetsa a kī futeī ne atenyε a akū a flee. **XXI** Ade nte odi tani Asɔli Kɔla a ni, etani koe mɔ Baguma a kī edzi ne koe kamε a. **XXII** Ade ayea nte odi tani ode ni, etani Baguma legãkpo mɔ Baguma a kī edzi ne de akū a.

XXIII “Bōbōe makpa mi mbla batsane mɔ Farisifo! Ane kamε kεke fɔtsa bakεnane mianε! Miakpa Baguma tuwī kī bakɔa kado funitsā ɔlɛ te kamε kasɛ katsu kawuade a pεrεsεrε, lēmε mifɔnε mbla fɔtsa katsa sīwa, kī fonyε fɔletsa kadze ne osi kpī, kɔnyakamɔ mɔ ɔnɔkɔali kadi awε. Ade fukī kufε kεfeta kī miakεna lɔkɔa mikεna fōbεbā a mibu a. **XXIV** Banekunε batī bakpāne! Miasɔni kɔyabi kanyε ne bavε kamε, lēmε miamεna ɔrɔnkɔ mɔ kane mɔ lɔpɔ!

XXV “Bōbōe makpa mi mbla batsane mɔ Farisifo! Ane kamε kεke fɔtsa bakεnane! Mιavɔlε mi kuyei mɔ titsensi litι yededeede, lēmε foe kamε yi mɔ fɔtsa a kī mikɔa kɔbɛ mɔ anengbā mite a. **XXVI** Nɔ Farisini ɔnεkunε, nya lɔtɔ kavɔlε

kayei a kame, lókōa ke lití lème aakpale!

XXVII “Bóbœ makpa mi mbla batsane mō Farisifō! Ané kame keke fotsa bakénané! Mila ndé funike kī bikputa mō tite ovoe kī fóale kadā, lème foe kame yi mō banokpa fotsō mō sukena vōwa. **XXVIII** Ade ayea miatsa akū ne bati ané ndé bati wī, lème mi kame kō yi mō ané kame keke fotsa kakena mō tókpa.

Yesu Le Mbla Batsane Mō Farisifō Sotɔ Kavelə Eyi.

XXIX “Bóbœ makpa mi mbla batsane mō Farisifō! Ané kame keke fotsa bakénané! Mike funi mō kale mikpa Baguma onukpē banyené a ade mihehe bikī bidzi nkpa wī a ané kate fotsa a. **XXX** Ade miale kī, ‘Nte budzi nkpa ne boe bawanyō lókō a ni, kufe bótakéna ɔmōa mō be bókō Baguma onukpē banyené a.’ **XXXI** Ade fukii mikoa midi adansie ne mi akū kī minye bati a kī békō Baguma onukpē banyené a bawa! **XXXII** Ne foesū mikéna minaa lóto, lókōa miyula lëtsa a kī mi bawanyō yi kayo a!

XXXIII “Mi bati kī bela ndé bœ babi! Kakona mikona kī míapuli milo, kī beláako mi kɔtɔ bekpa fi luwotu kame kanaa? **XXXIV** Foesū mabi mi kī maado Baguma onukpē banyené, anyansafō, mō fotsa batsane ne mi sek̄. Míakō badi, miboa babebā ne asendua akū, míabo badi mō mple ne mi fotsenakō, mitomō be lití kitó ɔmatō kenaat ɔmatō. **XXXV** Ne fukii sū bati wī babōané a kī biwula a flee aaya ne mi akū. Fóayi kayo futo oti kpī Abel babōané akū kenaawo Zakaria, Barakiya obi a kī mikō ne Asɔli Kɔla mō afɔlibō atenyé a kayite a akū. **XXXVI** Mabi mi ne

ɔnɔkɔali kamε kī sɔtɔ kavεlε nε wuda kī flee akū aaya nε mi nviā babi akū!

Yesu ɔdɔ Kī Ena Ekpa Yerusalem.

XXXVII "Yerusalem, Yerusalem, nɔ a kī ɔkɔ Baguma onukpẽ banyene, ade ɔnɔ fɔtɔ banyane a kī Baguma do nε nɔ sɛkɛ a boe a! Titi eni nwε kufe kī makpɔta nɔ babi ndε ayekī ɔkɔkɔ bima akpɔta ye babi kado nε fupoki kayɔ, lεmε ɔtátuno! **XXXVIII** Dã, baafɔnε nɔ tɔtɔ awe biyi tɛdza luto. **XXXIX** Mabi nɔ kī kito finyaa kanaa ni, ɔláabuki ɔmó yī kenaawo kī aale kī, 'Baguma hila otı a kī yaya nε boe ɔlate dī akū a.' "

XXIV

Yesu Le Kale Ne Asɔli Kɔla a Kabubuli Akū.

I Kī Yesu nε ne Asɔli Kɔla kamε yanaa a, ye fɔtsa bakɔlenε a ya nε ye sɛkɛ kī batsa ye ayekī bike kɔla a flee a. **II** Yesu bi be kī, "Midã fukiī flee kadã wī. Mabi mi nε ɔnɔkɔali kamε kī beláatina de lidima nε lɔkɔba akū kī beláadu bimuni."

Yesu Bi Ye Fɔtsa Bakɔlenε a Kī Baana ɔhau Mɔ Liti Katomena.

III Kī Yesu ne edzi ne Kugua Futse ɔtɔ a akū a, ye fɔtsa bakɔlenε a bɛla bɔεε beya nε ye sɛkɛ bivia ye kī, "Lɔkɔ lɔwɔdabe fɔtsa kī aaya nε foe kamε. Bi boe lɛtsa a kī laanya nɔ kaya mɔ katinya kamε kawūna a nsentseleñi."

IV Yesu kpa be mbuaye kī, "Midã kadã wī ayekī odima lɛláake mi. **V** Kitonekī batı pii aaya nε yī dī akū bɛle kī, 'Yī nyε Kristo a.' Baake batı pii. **VI** Míanu kawū kanɔ mɔ kawū akū fɔletsa mɔ lugo. Lεmε mitafɔ fɔtsa kī lɛbɔlε mi tɔwɔlε. Kenε kī fɔtsa kī fɔya nε foe kamε, lεmε fɔátsa

kī katinya kame kawūna a wo ḥto. **VII** Ḷmaī aanō mō akū, ade fōgā kanyakō aayidza bēnō mō fōgā kanyakō a. Kōlē aana, ade tite aakuna mō ɔsī mō ɔsī ne fōkō pii a. **VIII** Fukū flee la nde ɔmatsō semē kapi kawo a kayɔkayi aye.

IX “Né lōkō a na kame ni, baanyē mi békpa kī bekēna mi awōda, békō mi malo. Batidziwa flee aakesī mi ne yī sū. **X** Bati pii aamuniki ne be katekado liti. Baanyē be akū akū aboa, bikesī akū lēmē. **XI** Fōvā onukpē banyenē aane békpā bati pii beyela osi. **XII** Tōkpa kakēna aade ne ode paa kī bati pii ɔdō onukpē aadō. **XIII** Lēmē odi nyē odi kī yaadza pintii enawo kawūna ni, Baguma aate ye. **XIV** Baale Baguma legākanyakō akū Kale Wī a akū fōletsa ne katinya kame flee fōnya adansie fōkpa batidziwa flee. Ne fukū liti a, katinya kawūna a aaya.

Lubokamo Mō Libe Aaya.

XV “Ntē mimō Fōtsa mō libe kī fōakō Ḷmaī, kī Baguma Onukpē Ḷnyenē Daniel le foe akū fōletsa eyi a kī fōdzē ne kakō kpalewa a, no ovoli kī ɔkānē, nu foe kayō dzununuunu, **XVI** lōkōa bati a kī bideī ne Yudea, bilo bēnaa tōtō a akū. **XVII** Oti a kī edeī ne kōla ode ni, etaduma eka kī yanaabōe ye akū fōtsa enemēna ne kōla kame. **XVIII** Ade ayea oti a kī edeī ne kōba lēmē, etamuniki eya kī yanaabōe ye atadiē. **XIX** Lēmē bōbōe makpa bamatsō mō bikī babi amemē ne awe ne lōkō a na kame. **XX** Mibōa mpaes mikpa Baguma kī mi kalo lōkō letana ne osili lōkō ūye Kaweya Luwi akū! **XXI** Kitonēkī lubo kamō ne lōkō a na kame aana ɔsī lēba lidi nyē lidi kī lēya tō, kito

katinya kayəkayi kəyawo nviā kīi, ade de odu ləmə ləláabuki leya dadaada a. **XXII** Nte Baguma etatinya lubokamo fuwi a na akū kəkəe ni, kufe otidziwa odima ləláana nkpā. Ləmə ne batı a kī εpau eyi a sū ni, Baguma aatinya fuwi a akū.

XXIII “Foesū nte odi bi mi kī, ‘Dā, Kristo deī ne awī,’ īye ‘Amō ye ne akīi’ ni, mitatee foe mido. **XXIV** Kitonekī fōvā kristofō mō fōvā onukpē banyene aane, ade baakena nsentseleni mō awāwā fōtsa kī nte baapuli bəke bikī Baguma pau a malo. **XXV** Midā, mbi mi fukī īnyamena lətə fōmō ləkə a aawo ətō.

XXVI “Foesū nte batı bi mi kī, ‘Dā, edeī ne kəsa kamē’ ni, mitanaa awā. Ade ayea nte batı lē kī, ‘Dā, edeī ne kəla kamē’ ni, mitatee foe mido. **XXVII** Kitonekī Otidziwa Obi a kaya aana nde ayekī odetō kamē aməane kato suwa kadekō kanaa suwa katomukō a.

XXVIII “Awā kī fōtsa kuwa deī ni, ade awā fōpete akpota a.

Otidziwa Obi a Kaya.

XXIX “Nte lubo kamō fuwi a na yatē pe, suwa aake ətū, odetō ləmə ləláabuki evəle. Fusibii aato ode fōtō ade kōbē fōtsa a kī fudeī ne odetō kamē a aakuna akū, fōdzakū ne foe kadzakō a.

XXX “Ade ləkə a na kamē mō Otidziwa Obi a nsentseleni aane ne odetō kamē, ade tite akū batı flee aabe, ade baamō Otidziwa Obi a kī yaya ne luflututu akū mō kōbē ne kukūkpale kpale kamē. **XXXI** Baavō kagbulee kpale a, ləkəa yaado ye ode fōtō banyene benaa katinya tukonto ena a akū, benaaakpota ye batı a kī εpau a kito katinya seke kīi kənaa seke kīi akū.

*Yesu Koa Kutse Kī Kawū Babi Ekpa
Nsentseleni.*

XXXII "Mikole fotsa ne ato kutse a akū. Nte kōne tēbabī vōē mō kudo tēta blōblos kanē awē ni, minyina kī ovio lōkō fuā. XXXIII Ade ayea nte mimō fotsa a kī nlē flee a ni, minyi kī katinya kawūna a lōkō wo otō fuyua. XXXIV Mabi mi ne ɔnēkōali kame kī fotsa kī flee aaya ne foe kame, fōmō nviā babi kasinu kī flee aaku. XXXV Tite mō ode aayatē, lēme yī fōletsa a kō onukpē lēlāatē da.

Odima Linyína Luwi a ūye Dō̄huile a.

XXXVI "Odima linyína luwi ūye dō̄huile a kī fōaya ne foe kame. Ode fōtō banyane a ūye Obi mōawē a malo linyína, mbōente ɔlēga odi keī nyina. XXXVII Otidziwa Obi a kaya aana ndē ayekī fōya ne Noa lōkō a. XXXVIII Ne fuwi a kī fōnya mui kayili ne tite akū lōtō kame a, batī kanya bēkamōa, bēkakōā batsō, bēkakōā banyole kēnawo luwi a kī Noa wo ne adaka ɔkōlō a kame, XXXIX lēme bētānyi lētsa a kī lēkaya kēnawo kī mui kayili a yalō be flee ēnamēna. Ade aye lēme Otidziwa Obi a kaya aana a. XL Ne lōkō a na kame a, banyole nviā aakakēna adzuma ne kōba, baabōe ɔmōa bēnamēna, bēfōne ɔmōa awē biyi. XLI Batsole nviā aakawōle onuvōe ne kōwōle akū, baabōe ɔmōa bēfōne ɔyade a biyi.

XLII "Foesū mina ne kukūmane kame, kitonēkī minyína luwi a kī de akū mi ɔlate a aaya. XLIII Nte kanyi tētō ɔlate nyina lōkō a kī oyekpane aawo ne ye akū ni, kufē esi lipe kī etákpa oyekpane a osi ewo ne ye kōla kame. XLIV Ne foesū mi malo

mimanę akū miyi, kitonękī Otidziwa Obi a aaya ne lōkō a kī miádā ye anę a akū.

Ȼsumunę Kī Edi Ȼonökɔali Mɔ Ȼsumunę Kī Etádi Ȼonökɔali.

XLV “Foesū owei nyę Ȼsumunę Ȼonökɔalini mɔ kadi onyine? Ade ye nyę oti a kī ye ɬlate kɔa ɛdzela ne ye basumunę bəbā onukpẽ kī ɛkpa be funitsā ne lōkō wī akū. **XLVI** Bihila Ȼsumunę a kī ye ɬlate aato osi akū ɛyaamɔ kī ɬalamena adzuma a kī ɛkpa ye a kakəna! **XLVII** Ȼonökɔali mabi mi kī, ɬlate a aakɔa ye ɛdzela ne ye fɔtsa flee onukpẽ. **XLVIII** Lemę ntę enyę Ȼsumunę kpa ni, yaabi ye akū kī, ‘Yī ɬlate a leláaya mɔatsę!’ **XLIX** mɔ edo ye bakɔba basumunę a kabø awę, yanya kamɔa mɔ bavę bawuganę ni, **L** ye ɬlate a aamuniki ɛya ne luwi a kī etáte anę mɔ lōkō kī enyína akū. **LI** Ye ɬlate a aablɔmenna ye, evεle ye sɔtɔ efɔ̄ ena tsefā mɔ anę kame keke fɔtsa bakenanę. Ade awā yaabe εba adɔ̄ a.

XXV

Yesu Bɔa Legbă Ne Bayitső Ewua a Akū.

I “Lōkō a kī Otidziwa Obi a aaya a, Baguma legákanyakō a aana ndę bayitső ewua kī bεbɔe be tesedza kī banaatsəlamɔ obolitső ɔnyo. **II** Be elo nyę bakoasia, be elo lemę nyę anyansāfō. **III** Kī badzimbifō a bɔe be tesedza a, bεtábɔe kugua bibu. **IV** Anyansāfō a kō ko kugua ne titontolowa kame bεlę bibu mɔ be tesedza a. **V** Obolitső ɔnyo a táya mɔatsę, foesū tida bɔe bayitső a, ade bewa tida a.

VI “Nε lenyε kayite a, binu fowela kī, ‘Amo obolitsō ɔnyo a ne awī tsoo! Mine miyaatsela mo ye!’

VII “Ade bayitsō ewua a yidza bētēna be tēsēdza a. **VIII** Badzimbifō a bi anyansāfō a kī, ‘Mikpa boe mi kugua a kudi, kitonekī boe tēsēdza lamo kadi.’

IX “Lemē anyansāfō a kpa be mbuayē kī, ‘Oowo, kukī bōnēs a lēlāato bōmō mi. Minaa bikī banō a sekē minaaya mi kude.’

X “Lemē kī bayitsō badzimbifō a dzakū bēnaaya kugua a, obolitsō ɔnyo a yaya. Bayitsō elo a kī bēmane akū a, tomo ye bēnaa obolitsō kapikō a, ade bēbale opunu a.

XI “Ke liti a, bayitsō nkae a muniki bēya, ade bēbōa fowela kī, ‘Boe ɔlate, boe ɔlate, binya opunu kakpa boe!’

XII “Obolitsō ɔnyo a kpa mbuayē kī, ‘Oowo! Nε ɔnɔkɔali kamē ni, īnyína mi!’ ”

XIII Yesu le ewūna kī, “Nε foesū mina ne kukūmane kamē, kitonekī minyína luwi īye dɔ̄uhuile a.

Yesu Bōa Legbā Nε Basumune Elale a Akū.

XIV “Ode legākanyakō a la nde foletsa kī. Onyole odi mane akū kī yanaa osi akū. Ene ye basumune ekpota ade ekpa ye fotsa kī edeī a edo ne be awē a. **XV** Ekpa odi nyē odi ne ye mbədibō onukpē. Foesū ekpa oti mōa sika ovoe mpim elo, ekpa ɔbebā mpim nviā, ade ekpa ɔlalēde a apim mōa, edzakū enaa osi akū a. **XVI** ɔsumune a kī ete sika mpim elo a, nadani awē ne se akū ena mpim elo nfasō ete ne se akū. **XVII** Ade ayea oti a kī ete sika mpim nviā lemē nadani awē ne se

akū ena mpim nviā ete ne se akū a. XVIII Lemē ɔsumune a kī ete apim mōa a, natu lēke ekōa ye ɔlate sika a ekōla ne de kamē.

XIX “Ne lōkō gelεεle liti a, be ɔlate a muniki εya, ade ekēna akunta mō be a. XX ɔsumune a kī ete sika mpim elo a kōa se mō mpim elo kute a εyamēna εlē kī, ‘Boe ɔlate, sika mpim elo a kī ɔkpa yī a, dā nna mpim elo bεbā nte ne se akū.’

XXI “Ye ɔlate a bi ye kī, ‘Mbo, ɔsumune wī mō ɔnōkɔalini! Odi ɔnōkɔali ne fōtsa kabii akū, foesū maakōa nō ndzela ne fōtsa pii onukpē. Yaawo ne yī kawōlekamō kame!’

XXII “ɔsumune a kī ete sika mpim nviā a lemē yale kī, ‘Boe ɔlate, ɔkpa yī sika mpim nviā. Dā, nna mpim nviā bεbā kute nte ne se akū.’

XXIII “Ye ɔlate bi ye kī, ‘Mbo, ɔsumune wī mō ɔnōkɔalini! Odi ɔnōkɔali ne fōtsa kabii akū foesū maakōa nō ndzela ne fōtsa pii onukpē. Yaawo ne yī kawōlekamō kame!’

XXIV “Ade oti a kī ete sika apim mōa a yabi ye kī, ‘ɔnōkɔē, īnyina nō kī oti mō ɔsī anε. Ana fōtsa ne awā kī ɔtādu foe, ade akpōta funitsā ne awā kī ɔtādu foe a. XXV Ne foesū nvila, ade nnakōa nō sika a nnabila ne tite kamē a. Amō nō fōtsa ne awī.’

XXVI “Ye ɔlate kpa ye mbuaye kī, ‘Nō ɔsumune kpa mō ɔnyōnepo! Nte onyina kī mana fōtsa ne awā kī ntādu foe, ade makpōta fōtsa ne awā kī ntásā foe a ni, XXVII kufé kakōa akōa sika a ɔnaado ne sika kakōlakō ayekī nte mmuniki īya, maate se mō se akū kute a.

XXVIII “ ‘Mite sika a ne ye awε, mikōa se mikpa oti a kī edeī sika mpim ewua a. XXIX Kitonēkī

odi nyε odi kī edeī fotsa ni, baakoa fotsa pii bibu ye, ade yaana foe fublusu a. Lemε oti a kī elá letsama ni, foe kabii a kī edeī a malo baatee foe ne ye awe. [XXX](#) ɔsumune kī ye akū ləlā nfass kī lenéne ɛkpa letsama kakεna. Foesū mita ye mimuni ne otū kamε. Ade awā yaana ebe εba adō a.'

Yesu Le Kədzəla Ne Bati Kadzəməna Nkaε a Akū.

[XXXI](#) "Nte Otidziwa Obi a to ode εya ne ye kukūkpale kamε, kī ode fɔtɔ banyanε flee a tomo ye a, yaadzi ne ye legākpo a akū. [XXXII](#) Ade baakpɔta katinya kamε bati flee ne ye anε kamε a. Adeke, yaasε be ne kutsu nviā kamε ndε ayekī baveli ɔkpānε asε baveli mɔ kutukpabi kamε a. [XXXIII](#) Yaakoa bati wī a ɛdzala ne ye sɔmɔna, lɔkɔa bati kpa a anna ne ye seba.

[XXXIV](#) "Legā a aabi bati ne ye sɔmɔna a kī, 'Miya, mi a kī Nda hila a. Miyaawo ne legā kanyakɔ a kī bεmanε biyi bεkpa mi a kamε, kitonε kī kɔle kɔ yī a, mikpa yī litsedi ūny. Kī ɔmɔado kō yī a, mikpa yī mui mmɔa, ade kī ūnye ɔnɔvɔɛ a, mite yī ne mi tɔtɔ kamε. [XXXVI](#) Kī ndzi ɔdzɔ a, mido yī atadiε, kī masɔ a midā yī akū, ade kī nwaa kɔla a, miyasεla yī.'

[XXXVII](#) "Ade bati wī a aavia ye kī, 'Boe ɔlate, luwei bɔmō nō kī kɔle kɔ nō mō bɔkpa nō funitsā, ūye kī ɔmɔado kō nō mō bɔkpa nō mui ɔmɔa? [XXXVIII](#) Luwei bɔmō nō ɔnɔvɔɛ mō bɔtε nō ne tɔtɔ kamε, ūye luwei ɔtsā ɔpɔc mō bɔkpa nō atadiε odo? [XXXIX](#) Luwei ɔsɔ mō bɔdā nō akū, ūye luwei ɔwa kɔla mō bɔyasεla nō?'

XL “Legā a aakpa be mbuayē kī, ‘Mabi mi nē ɔnōkōali kame kī lētsa nyē lētsa kī mikēna mikpa nwaē amē babisē kī kī belá obu a kame odi ni, yī mikēna foe mikpa!’

XLI “Adeke mō Legā a aabi bikī nē ye sēba a kī, ‘Mine liti nē yī akū, mi batī kī Baguma dumu! Mitō minaa fi kī fōadī da a kī bēmanē bēkpa Abonsam mō ye ode fōtō banyanē a kame!

XLII Kōle kō yī lēmē mitákpa yī ūnya, ɔmɔado kō yī lēmē mitákpa yī mui mmɔa. **XLIII** Ūnya ɔnōvōx lēmē mitátē yī nē mi tōtō kame. Ndzi ɔdzō lēmē mitádo yī atadiē. Nsō mitádā yī akū, ade nwa kōla lēmē mitáyaasela yī a.’

XLIV “Ade be malo baakpa mbuayē kī, ‘Boe ɔlate, luwei tō kōle kō nō, ūye ɔmɔado kōnō, ūye ūnya ɔnōvōx, ūye odzi ɔdzō, ūye ɔsō, ūye kī ɔwa kōla mō bōtákēna lētsama bēkpa nō?’

XLV “Legā a aakpa be mbuayē kī, ‘Mabi mi nē ɔnōkōali kame kī lētsa nyē lētsa kī mitákēna mikpa nwaē amē babisē kī belá obu kī kame odi ni, yī mitákēna foe mikpa.’

XLVI “Foesū baanamō batī kī lubokamō a kī lelá kawūna a kame, lēmē batī wī a aanaa nkpa kī elá kawūna a kame.”

XXVI

Yudafō Kēna Nnihie Ne Yesu Akū.

I Kī Yesu le fōlētsa kī flee eyua a, ebi ye fōtsa bakōlēne a kī, **II** “Minyina kī kite fuwi nviā kī banya Wuda Katē luwi a. Ne fuwi a na kame, baanyē Otidziwa Obi a bēkpa kī bēbōa ye nē asendua akū.”

III Ade basəfōnōkōē mō ɔmañ banōkōē a tsena ne ɔsəfōnōkōē Flee Kaifa tōtō kame a. **IV** Bεkēna nñihie kī baapi Yesu ne kabela kame lōkōa bekō ye. **V** Bele kī, "Ketāne kī bōakēna foe ne fuwi kanya a kame, nté nné aye ni, batí a aado ɔtutū ne ɔmañ a kame."

Betsela Yesu Kugua Mō Olē Ne Betania.

VI Yesu naa Simon kī esō tō fōsō ngbā a awā ne Betania. **VII** Lōkō a kī Yesu dzi ne opunu akū ekanya a, otsole odi kī εnεε tumpā mō kale, kī eyi mō kugua mō olē yatsokui kugua eko ne Yesu lōkō kame.

VIII Kī fōtsa bakōlēne a mō fukñi a, bēna kalōkpa ade bivia kī, "Nde sū yabula kugua a kade lōmō? **IX** Baapuli bēnō koe mō kōya bañ lōkōa bekōa se bite ahiāfō!"

X Yesu nu letsā a kī bēkale a, foesū ebi be kī, "Nde sū miaha otsole kī? Ekēna fōtsa wī ekpa yī. **XI** Ahiāfō deī ne mi kame daa, lēmē yī kō milāana yī ne mi kame daa. **XII** Letsā a kī otsole kī kēna nyē kī eko kugua ne yī akū ekōa emanē yī ekpa kabila. **XIII** Mabi mi ne ɔnōkōali kame kī kakō nyē kakō kī baade letsā ne Kale Wī a akū ni, baale letsā a kī otsole a kēna a lēmē, bekōa bekai ye."

Yuda Tunɔ Kī Yaanyē Yesu Ekpa.

XIV Adeke fōtsa bakōlēne a ewua-nviā kamē ɔmōa kī bavé Yuda Iskariot a naa basəfōnōkōē a sekē a. **XV** Enavia be kī, "Litsa míakpa yī nté ntsa ye liti osi?" Bekā sika ovōe fōbō taale bido ne ye awē. **XVI** Kito lōkō a naa, ekawē osi wī a kī yaatsā εnyē Yesu ekpa.

*Yesu Mɔ Ye Fɔtsa Bakɔlɛnɛ a Nya Wuda Katɛ
Funitsā a.*

XVII Ne Abodoo Kĩ Etáyila Luwi kanya lɔtɔnyade akū a, fɔtsa bakɔlɛnɛ a ya ne Yesu sɛkɛ bivia ye kĩ, “Ne ndia awe kĩ bɔnaamanɛ bɔkpa nɔ Wuda Katɛ funitsā a kanya?”

XVIII Ekpa be mbuayɛ kĩ, “Minaa ɔmatɔ a kamɛ ne onyole odi sɛkɛ, mibi ye kĩ, ‘Fɔtsa ɔtsanɛ bo yĩ lɔkɔ fuã, foesũ bɔmɔ yĩ fɔtsa bakɔlɛnɛ a bɔyanya Wuda Katɛ funitsā a ne nɔ awã.’”

XIX Fɔtsa bakɔlɛnɛ a kena ndɛ ayekĩ Yesu bi be a, ade betɔ Wuda Katɛ funitsā a.

XX Kĩ olobe wo ɔtɔ a, Yesu mɔ fɔtsa bakɔlɛnɛ a nadzi kĩ banya. **XXI** Ne kanyakɔ a, Yesu bi be kĩ, “Mabi mi pipiipi kĩ mi kamɛ ɔmɔa aanyɛ yĩ ekpa.”

XXII Fɔha fɔtsa bakɔlɛnɛ a paa, ade bivia ye ɔmɔa ɔmɔa kĩ, “Boe ɔlate, yĩ manɛ mbɔee?”

XXIII Yesu kpa mbuayɛ kĩ, “Oti a kĩ bɔmɔ ye awe kpɔta ne sɔɔdaɛs kamɛ a, ade ye aanyɛ yĩ ekpa a. **XXIV** Otidziwa Obi a aaku ndɛ ayekĩ betsele ne Katselɛ Kpalewa a kamɛ, lɛmɛ bɔbɔɛ makpa otí a kĩ ye aanyɛ Otidziwa Obi a ekpa! Nte betama otí a na malo, kufɛ fɔnɛnɛ fɔkpa ye fɔbɛ!”

XXV Ade Yuda a kĩ εnyɛ ye ekpa a lɛmɛ via kĩ, “Fɔtsa ɔtsanɛ, yĩ manɛ mbɔee?”

Yesu kpa ye mbuayɛ kĩ, “Nɔ mɔawɛ lɛlɛ.”

Boe ɔlate a Olobe Funitsā Kayɔkayi.

XXVI Kĩ bɛkanya a, Yesu bɔe abodoo, ade kĩ εbɔa mpaɛ ne ye akū a, ebulibuli ye ekpa ye fɔtsa bakɔlɛnɛ a, ebi be kĩ, “Mite minya, ade yĩ sukeṇa ne awĩ a.”

XXVII Ke liti a, εbœε okuluwa mɔ waĩ εnyε Baguma kɔlε ade εkɔa εkpa be a. Ebi be kĩ, “Mi flee mite mímœa. **XXVIII** Fukii nyε yĩ babɔane kĩ bεkɔa bisipi Baguma apam mɔ batia. Fonyε yĩ babɔane kĩ biko ne tite ne batia pii lɔlɔ kĩ Baguma εkɔa be tɔkpa ete be. **XXIX** Mabi mi kĩ nláabuki mmœa waĩ kii kenaawo luwi a kĩ bɔmɔ mi bɔmœa waĩ vɔë ne Nda Legā kanyakɔ a kamε.”

XXX Kĩ bɛsã kɔlækanyε ɔnɔ biyua a, bɛne bɛnaa Kugua Futse ɔtɔ a akũ.

Yesu Lε Eyi Kĩ Petro Aasĩ Kĩ Enyína Ye.

XXXI Ade Yesu bi ye fɔtsa bakɔlεnε a kĩ, “Nviã lenyε, mi flee míalo mifɔnε yĩ, kitonekĩ Katsεlε Kpalewa a lε kĩ,
‘Baguma aakɔ baveli ɔkpānε a
ade baveli a aagba bɛsã a.’

XXXII Lεmε ntε Baguma dzela yĩ ndzi nkpa ni, maanya mi lɔtɔ nnaa Galilea.”

XXXIII Petro bi Yesu kĩ, “Ntε be flee aalo bεfɔnε nɔ malo ni, yĩ kɔ nláalo nfɔnε nɔ da!”

XXXIV Ade Yesu bi Petro kĩ, “Mabi nɔ ne ɔnɔkɔali kamε kĩ lenyε kii fɔmɔ ɔkɔkɔ aabe ni, aale titi elale kĩ onyína yĩ.”

XXXV Petro kpa mbuaye kĩ, “Nláalo nfɔnε nɔ da ntε kene kĩ bɔmɔ nɔ aaku malo!” Ade ayea fɔtsa bakɔlεnε nkaε a flee lε kale mɔapε a.

Yesu Bɔa Mpæ Ne Getsemane.

XXXVI Yesu mɔ ye fɔtsa bakɔlεnε a naa kakɔ kadi kĩ bavε Getsemane. Ebi be kĩ, “Midzi ne awã nnaa lɔtɔ nnaabɔa mpæs tɔ.” **XXXVII** Ekpa Petro mɔ Zebedeo babi nviã ebumɔ ye akũ. Ne awã naa, ayɔlɔhɔ pi ye edo εkatila bliblibli awε,

XXXVIII ade ebi be kī, “Ayelohō te yī kamē flee nde maku. Midzi ne awī bōmō mi bōkaadzōle fōkō.”

XXXIX Kī enaa lōto sukuloo a, etsa ane ne tīte ebōa mpaes kī, “Nda, nte fōadā bōee fō lubo kamō kōopu kī etē ne yī akū! Lemē nné ne ayekī mawē, mbom nde ayekī awē.”

XL Emuniki eya ne fōtsa bakōlenē elale a sekē eyamō kī bewaa tida, ade ebi Petro kī, “Nde sū mi elale a miápuli midzi midzōle dōūhuile mōapē malo mibumō yī? **XLI** Mikaadzōle akū, mikaabōa mpaes ayekī miláawo ne sōhuie kamē. Hūhū a awē lemē sukena a kō kena kptetē.”

XLII Yesu buki enaa leyade enabōa mpaes ele kī, “Nda, nte fōnye kī lubo kamō kōopu kī lelāapuli etē ne yī akū mbōente mmōa ye ni, kekō kena ne no kawē akū.”

XLIII Ebuki eya eyamō fōtsa bakōlenē kī bewa tida, kī betápuli bibinya ane. **XLIV** Yesu dzakū efōne be enabōa mpaes lslade, ele fōletsa mōapē a.

XLV Ke liti a, emuniki eyabi ye fōtsa bakōlenē a kī, “Tida miwaa miawēya? Midā, lōkō a wo ḥtō kī baakōa Otidziwa Obi a bido ne tōkpa bakēnanē kōbē awē. **XLVI** Miyidza, mifō bōnaa. Midā, oti a kī yaanyē yī ekpa a, fuā.”

Yudafō Banōkōē a Pi Yesu.

XLVII Kī Yesu buki ekale kōdzela a, Yuda kī enye fōtsa bakōlenē ewua-nviā a kamē ɔmōa a yawo awā. Bati kōdabu baū a kī basōfōnōkōē mō ɔmāi banōkōē do a tomō ye, bēnēe fōpame mō futsekpa ne awē. **XLVIII** Oti a kī enye ye ekpa a, kpa be nsentseleni kī, “Oti a kī ye onukpē maadzemē a, ade ye ne awā a. Mipi ye.” **XLIX** Yuda yelē tīī

εναα Yesu sək̄e ade ελε kī, “F̄otsa ɔtsane, lukudɔ litomɔ nō,” ade εdzeμe ye onukp̄e a.

L Yesu kpa ye mbuayε kī, “Ok̄eba, wε s̄owa ne l̄etsa a kī ɔyaakεna a akū.”

Adeke bati a fuā bipi Yesu, bitimtim ye kɔ̄ba a.
LII Bati a kī bitomɔ Yesu a kame ɔmɔa vεle kɔp̄ enye ne s̄epapo kame, etsua ɔsɔfɔnɔkɔ̄ē Flee a ɔsumune s̄ɔtɔ emuni.

LIII Yesu bi ye kī, “K̄oa nō kɔp̄ a kado ne koe kadok̄, kitonekī odi nyε odi kī εb̄eε kɔp̄ ne oti akū ni, kɔp̄ onukp̄e yaatɔ. **LIV** Mb̄eε onyína kī kufε maapuli nwā Nda kī εyaabumɔ yī, kī l̄etalεta yaado ode f̄ot̄o banyane sodzafo kī bεbε kutsu ewua-nviā bεya? **LV** Lemε nte f̄oya l̄omɔ ni, nde f̄oletsa a kī betsele ne Katsεle Kpalεwa a kame a kī kene kī f̄oya a, aaya ne foe kame?”

LV Ke liti a, Yesu via bati kɔdabu a kī, “Nde sū minεε ap̄a mɔ futsekpa kī miayaapi yī ndε oyekpanε aye? Luwi daa madzi ne Asɔli Kɔla kame katsa f̄otsa, lemε mitápi yī. **LVI** Lemε fukii flee ya ne foe kame, ayekī f̄oletsa a kī Baguma onukp̄e banyene a tselε biyi a, aaya ne foe kame.” Ade awā naa mɔ ye f̄otsa bakɔlεne a flee lo bεfɔnε ye a.

Bεnamε Yesu Yudafɔ F̄oletsa Badzene Ane.

LVII Bati a kī bipi Yesu a, k̄oa ye benamena ɔsɔfɔnɔkɔ̄ē Flee Kaiafa s̄ek̄e, awā kī mbla bat-sane mɔ banɔkɔ̄ē a natsena. **LVIII** Petro tomɔ be ne liti kɔlaa εnawo ne ɔsɔfɔnɔkɔ̄ē Flee a tɔtɔ kame. Ewo εnadzi kī yadā f̄oletsa a kī f̄oya a kawūna.

LIX Basɔfɔnɔkɔ̄ē mɔ F̄oletsa Badzene a flee wε kī bama f̄ovā bite ne Yesu akū ayekī baakɔ ye.

LX Titɔ kĩ bati pii nε bεyama fɔvã nε ye akũ malo ni, bεtámɔ lεtsama nε ye akũ.

LXI Ade bεle kĩ, “Onyole kīl le kĩ, ‘Maapuli nveli Asɔli Kɔla a, mbuki nke koe nε fuwi εlale liti.’ ”

LXII ɔsɔfɔnɔkɔɛ̄ Flee a yidza εdza, evia Yesu kĩ, “Oláanyε onukpẽ nε fɔletsa a kĩ bεbɔε nε nɔ akũ a akũ?” **LXIII** Leme Yesu tábinya onukpẽ.

Ade ɔsɔfɔnɔkɔɛ̄ Flee a buki ebi ye kĩ, “Ntani Baguma kĩ edzi nkpa a kĩ, bi boe nte nɔ nyε Kristo, Baguma Obi a.”

LXIV Yesu kpa ye mbuayε kĩ, “Ade aye ɔlε a. Leme mabi mi kĩ kito finyaa kanaa ni, mímamɔ Otidziwa Obi a kĩ edzi nε Baguma Kpale sɔmɔna, ade yaya nε ode luflututu akũ a!”

LXV Mɔ ye onukpẽ katɔ pε, ɔsɔfɔnɔkɔɛ̄ Flee a yεlε ye atadiε εlε kĩ, “Onyole kīl le fubusuotsa! Bɔtábuki busi adansifo badima! Minu fubusuotsa a kĩ εlε a!” **LXVI** Litsa nyε mi kakɔna?”

Bεkpa mbuayε kĩ, “Eku kɔtɔ, foesu kεnε kĩ bεkɔ ye.”

LXVII Adeke bitua tanε biko nε ye anε kamε, bεtalε ye fukpeni, ade badi lemε bale bale ye tolɔtɔ, **LXVIII** ade bivia ye kĩ, “Kristo, nte ɔnyε Baguma onukpẽ ɔnyεnε ni, bi boe otı a kĩ εbɔa nɔ!”

Petro Lε Kĩ Enyína Yesu.

LXIX Kĩ Petro dzi nε lɔwabe a, ɔsɔfɔnɔkɔɛ̄ Flee a ɔsumunetsole mɔa ya nε ye sekɛ εlε kĩ, “Nɔ malo otomɔ Yesu Galileani a.”

LXX Leme Petro s̄i nε bati a flee anε εlε kĩ, “Inyina lεtsama nε lεtsa a kĩ alε a akũ.”

LXXI Kī eyidza etsā onyukpē yanə nə kanya a, katsolebi ɔsumunə bəbā mō ye, ade ebi bikī bədzē nə awā kī, “Onyole kī ləmə na nə Yesu Galileani a sekē tō.”

LXXII Petro buki esī elō fubo ele kī, “Ínyína onyole a na!”

LXXIII Owi tábuna mō banyole a kī bədzē nə awā ya nə Petro sekē bibi ye kī, “Ónokōali fəane kī nō malo ɔnye be kamə ɔməa, kitonekī nō kōdzelə kale kamə nyé nō kanya!”

LXXIV Awā naa, Petro do kadumu awē, katani fotsa kī, “Ónokōali male. Baguma evélé yī sōtō nte fəvā mama. Ínyina otı a na!”

Deediməare ɔkōkō be. **LXXV** Adeke mō Petro kai fəletsa a kī Yesu bi ye a kī, “Fəmō ɔkōkō aabe ni, aale titi elale kī onyína yī.” Ade əne ənaa kanya ənabe a.

XXVII

Bækpa Yesu Benamena Pilato Sekē.

I Ne odenyinawi a, basəfənəkōë mō ɔmaï banəkōë a flee tsa fəlō bipi adzuni kī baaakō Yesu. II Bisui ye bækpa ye benakəa bido nə Roma Abāä Ónokōë, Pilato awē.

Yuda Wuda.

III Kī Yuda, kī ənye Yesu əkpa a, mō kī bækō Yesu kōtō a, fuwo ye kaləe ade əkəa sika ovoe fəbō taale a əma basəfənəkōë mō banəkōë a. IV Ebi be kī, “Nkəna təkpa, kī ïnye otı kī mfumsu adima ləlāa ye akū nkpa kī bækō.”

Ade bækpa ye mbuayé kī, “Fukñaa letséla boe. Nō kale kané!”

V Ade Yuda tale sika fōbō taale a eko ne Asoli Kola a kame, edzakū enado ye akū ḥwē a.

VI Basōfōnōkōē a nafila sika a bele kī, "Sika kī nyē babōane kaya sika, boe mbla tákpa osi kī bekōa se bido ne Asoli Kola sika adakā kame." **VII** foesū bipi adzuni ne se akū, ade benaya Fubui ḥmenē Tite kī tēnya banōvōē kabilakō. **VIII** Ne foesū kēyawo nviā bave awā kī, Babōane Tite. **IX** Ade Baguma Onukpē ḥnyenē Yeremia fōletsa a kī ele eyi a ya ne foe kame kī, "Bekōa sika ovoe fōbō taale a kī Israel tunō baase ne ye lōlō a, **X** bēya fubui ḥmenē tite nde ayekī boe ḥlate wē kī nkēna a."

Pilato Via Yesu Fōletsa.

XI Befō Yesu dza ne Romafō Abāā ḥnōkōē a anē. Ade ḥnōkōē a via ye kī, "Nō nyē Yudafō legā a mbōee?"

Yesu kpa mbuaye kī, "Nō lamō kale."

XII Kī Yudafō basōfōnōkōē mō ḥmaī banōkōē a katsua ye onukpē malo ni, Yesu tālē kadima.

XIII Adeke Pilato via ye kī, "Aānu fōletsa a kī belamō kate ne nō akū flee a?" **XIV** Lēmē Yesu sī etákpa kale mōapē malo mbuaye, foesū fōkēna Abāā ḥnōkōē a wāwā paa.

Pilato Kō Yesu Wuda Kōtō.

XV Ne Wuda Katē luwi lidi nyē lidi kanya kame ni, Abāā ḥnōkōē a awē kōla bawāne a kame ḥmōa, kī batī kōdabu a awē a, awē kafōne kakpa be. **XVI** Ne lōkō a kame a, onyole odi kī bave Baraba, kī etē dī ne fōtsa kpa kakēna kame waa kōla. **XVII** Foesū kī batī kōdabu a kōpta a, Pilato via be kī, "Owei miawē kī nfōne awē nkpa mi? Yesu Baraba mbōee kī Yesu a kī bave Kristo a?"

XVIII Kitonekī Pilato nyina pefee kī lineke kanō sū Yudafō banōkōē a kpā Yesu bεyado nε ye awε.

XIX Kī Pilato dzi nε fōletsa kadze lukpo kame a, ɔtsō do lōtō bεyabi ye kī, “Takeṇa oti kpī a na lεtsama, kitonekī kadzō lenye mmó lubo paa nε kōda kame nε ye sū.”

XX Basɔfōnōkōē mō ɔmaï banōkōē a fō batī kōdabu a wā Pilato kī εfōne Baraba awε lōkōa bεkō Yesu.

XXI Ade Pilato via batī a kī, “Bati nviā a kame ɔwōdabe miawε kī nfōne awε nkpa mi?”

Bεkpa mbuayε kī, “Baraba!”

XXII Pilato via be kī, “Lōkōa litsa nkamō Yesu kī bave Kristo a?”

Be flee bεkpa mbuayε kī, “Boa ye nε asendua akū!”

XXIII Ade Pilato via be kī, “Litsa tōkpa εkēna?”

Ade bido fōwōla kabōa kōba awε kī, “Boa ye nε asendua akū!”

XXIV Kī Pilato mó kī lεtsama kakēna buki lεlāa, mbom ɔtutū aaya sū ni, εbōe mui evōle awε nε batī kōdabu a ane εle kī, “Yī akpō mō abōa lεlāa onyole kī wuda kame!”

XXV Bati kōdabu a flee kpa mbuayε yoo kī, “Ye babōane a bεya nε boe mō boe babi akū!”

XXVI Adeke Pilato fōne Baraba awε εkpa be a, ade kī εfō bibo Yesu mō mple biyua a εkōa ye εkpa kī bεnaabōa ye nε asendua akū.

Sodzafō a Di Yesu Nsekuo.

XXVII Ade abāä ɔnōkōē a sodzafō kpā Yesu benamēna Pilato lōwabe ade sodzafō katsu a flee yadza bisinya Yesu a. **XXVIII** Bεnyε ye tetadiε nε ye akū ade bεkōa atadiε wulaa ngbā bido ye a.

XXIX Bεkōa fōtsōlewε bεnō legābōe bεtsa ye, ade

bækəa otse bido ne ye səməna awə a. Bækake aduli ne ye ane kadi ye nsekuo kī, "Yiiduu! Yudafā legā a edzi nkpaā daa!" **XXX** Bitua tanə bikə ne ye akū, bətə otse a ne ye awə biwula ye ne lōlō. **XXXI** Kī bidi ye nsekuo lōmō biyua a, bənyə atadiə wulaa a ne ye akū bækəa ye məawə tide a bibuki bido ye. Ke liti bækpa ye bəneməna kī banaabəa ye ne asendua akū.

Bækəa Yesu Ne Asendua Akū.

XXXII Kī bəne banaa a, bətsəlaməna onyole odi kī bavə Simon, kī eto Kirene. Sodzafā a he ye kī elō Yesu asendua a. **XXXIII** Ade bəyawo kakə kadi kī bavə Golgata, kī foe kayə nyə Oti Lōlō Fotsō. **XXXIV** Ade awā bækpa ye waī kī bətsəka mō otsonu mō ɔnyə kī eməa a, ləmə kī eta be onukpē edā a, esī be kaməa. **XXXV** Kī sodzafā a bəa ye bəməna ne asendua akū biyua a, bəta bavulibi ne ye tətadiə akū, besē bækpa akū. **XXXVI** Ke liti a, bəkəna akū bidzi ne awā bəkadzəle ye akū. **XXXVII** Ade bətsəle ye onukpē katsua fəletsa ne ye lōlō nyangə kī, "Ade Yesu Yudafā Legā a ne awī a." **XXXVIII** Bækəa bayekpanə nviā ləmə bəməna ne asendua akū bibumō Yesu, ɔməa ne ye səməna, oyade ne ye səba. **XXXIX** Bati a kī bətsā awā batə a, kakpokpa fəlō, kata fuvūnatsa kaməna Yesu, **XL** ade bəkale kī, "Nō a kī ɔlə kī aaveli Asəli Kəla a, lōkəa obuki oke koe ne fuwi əlalə kame a, te nō akū! Nte Baguma Obi ane ni, duma ne asendua a akū!"

XLI Ade ayea ləmə basəfonəkəe mō mbla batsəne mō ɔmaī banəkəe a di Yesu nsekuo kī, **XLII** "Etə batı bəbā nkpaā, ləmə yaápuli etə ye

akū. Nnē ye nyε Israel legā a? Kekō eduma ne asendua a akū finyaa, lōkōa bōate ye budo! **XLIII** Yate Baguma kado ade yale kī Baguma Obi yanε. Nte Baguma awε ye kale nuwī ni, εyaate ye finyaa!” **XLIV** Ade ayea bayekpanε nviā a kī bεbōa ne asendua akū a malo vūna Yesu a.

Yesu Wuda.

XLV Kī kito suwa tōdōū ewua-nviā a, katinya kame flee ke otū kεnawo olobe tōdōū elale kame. **XLVI** Nde tōdōū elale kame a, Yesu bōa fōwōla kōoba kī, “Eli, Eli, lama sabaktani?” Foe kayo nyε kī, “Yī Baguma, yī Baguma, nde sū ɔfōne yī awε?”

XLVII Kī bati a kī bεdzē ne awā a kame badi nu letsa a kī ele a, bεle kī, “Onyole kī avε Eliya!”

XLVIII Ade deedimɔape be kame ɔmōa wula atse εnabōe ɔsapō edo ne waī yilawa kame εkōa εvela ne otse onukpē, εdela ete ye ne onukpē kī emōa. **XLIX** Lemε bati bεbā a le kī, “Dza tō. Mifō bōdā nte Eliya aayanye ye mbōee?”

L Yesu buki εbōa fōwōla kōoba, ade εmena onukpē a.

LI Adeke lima kpale a kī bεvela ne Asɔli Kōla kame a bē fōkε nviā, kito nyangε kεyawo kayo. Tite kuna boe bakpale bakpale yεle, **LII** funikε binya ade bεdzela bati kpalewa pii kī biku a bidzi nkpā a. **LIII** Kī Yesu yidza eto kanɔkpa liti a, bati kpalewa a né ne funikε a kame bεnaa Yerusalem, ɔmatō kpalewa a kame, awā kī bati pii mō be.

LIV Kī sodzafō ɔnɔkɔē a mō bikī bibumō ye bεkadzɔlε Yesu akū a mó tite kakuna mō fōtsa bεbā kī fōya a, libe wo be paa ade bεle kī, “ɔnɔkɔali obi kī nyε Baguma Obi!”

LV Batsole pii kĩ bito Galilea, kĩ bitómɔ Yesu bækabumɔ ye a, dza mɔ lugo bækadā. **LVI** Be kamɛ badi nyɛ Maria Magdalani, Maria kĩ εnyɛ Yakobo mɔ Yosef ɔma, mɔ Zebedeo ɔtsɔ.

Yesu Kabilia.

LVII Kĩ olobe wo ɔtɔ a, onyole osikani odi kĩ bavɛ Yosef, kĩ eto Arimatia, kĩ ye malo εnya Yesu fɔtsa bakɔlɛnɛ a kamɛ ɔmɔa a yanɛ eta. **LVIII** Enaa Pilato sekɛ εnawā ye kĩ εkɔa Yesu ɔnɔkpa a εkpa ye. Ade Pilato kpa osi kĩ bɛfɔnɛ ɔnɔkpa a awɛ bækpa ye a. **LIX** Foesū Yosef bɔɛ ɔnɔkpa a, ade εkɔa aklala fitaa vɔɛ̄ esuli ye, **LX** εkɔa εnado ne ye mɔawɛ linike vɔɛ̄ kĩ εfɔ̄ bɛnye ne de kpale ɔke kamɛ a. Emininya de kpale esua linike a onukpɛ ade εdzakū a. **LXI** Maria Magdalani mɔ Maria kĩ a dzi ne awā bɛtselamɔ linike a bækadā.

Badzɔlɛnɛ Na Ne Kuni a Ḍwɛ̄.

LXII Ne luwi leyade, kĩ lεnyɛ Kawεya Luwi ɔnɔnɛ a, basɔfɔnɔkɔ̄ mɔ Farisifɔ̄ yatsɛna ne Pilato sekɛ, **LXIII** bibi ye kĩ, “ɔnɔkɔ̄, bute anɛ kĩ, kĩ ɔvälɛvā a na dzi nkpa a, εle kĩ, ‘Maayidza ndzi nkpa ne fuwi elale liti.’ **LXIV** Foesū kpa mbla kĩ bɛdzɔlɛ ye kuni a akū kadzɔlɛ wī kenaawo luwi lslalɛde a akū. Nte nné aye ni, ye fɔtsa bakɔlɛnɛ a aapuli bɛnaaye ɔnɔkpa a lɔkɔa bibi bati kĩ bɛdzɛla ye bitomɛna banɔkpa kamɛ. Nte fɔya lɔmɔ ni, liti fɔvā a aaba fɔtɔnyade a.”

LXV Pilato bi be kĩ, “Mikpā badzɔlɛnɛ minamɛna, midzɔlɛ kuni a akū ayekī míapuli.” **LXVI** Foesū bɛdzakū bɛnatim de a ne kuni a onukpɛ kɔɔba, ade bɛdzɛla de akū badzɔlɛnɛ ne awā a.

XXVIII

Yesu Kayidza Kato Kanɔkpa.

^I Kĩ Kaweya Luwi a tẽ, ne ɛkwansieda a luwi lɔtɔnyade kĩ lenye Ekwansieda odenyinawi a, Maria Magdalani mɔ Maria kĩ a naa kĩ banaadā Yesu kuni a.

^{II} Letaleta tite kuna mɔ ɔsĩ mɔ ɔsĩ, kitonekĩ ode fɔtɔ ɔnyane to ode ɛka ɛyamininya de ne linike a onukpẽ a eyi, ekena akũ edzi ne de akũ. ^{III} Ye akũ flee la nde odetó kamɛ kamɔane aye, ade ye tetadiɛ voe fitaa nde aklala aye a. ^{IV} Libe wo bikĩ badzɔle fɔkɔ a paa, bɛkatila bliblibli, bɛkena nde banɔkpa.

^V Ade ode fɔtɔ ɔnyane a bi batsole a kĩ, "Mitavila! Ìnyina kĩ Yesu a kĩ bɛbɔa ne asendua akũ a miawɛ. ^{VI} Eláa awĩ, kitonekĩ bedzela ye edzi nkpã nde ayekĩ ele eyi a. Mifuã miyaadã awã kĩ ewa a. ^{VII} Miwɛ sɔwa minaabi ye fɔtsa bakɔlɛne a kĩ, 'Eyidza eto banɔkpa kamɛ. Ènyaa mi lɔtɔ yanaa Galilea. Ade awã míamo ye a!' Mite ane ne letsa a kĩ mbi mi a akũ."

^{VIII} Foesū batsole a dzakũ mɔatse ne linike a ɔwẽ, ade bɛkɔa libe mɔ kawɔle, biwula atse kĩ banaabi ye fɔtsa bakɔlɛne a letsa a kĩ leya a. ^{IX} Letaleta Yesu tsɛlamɔ be ade ebi be kĩ, "Lukudɔ litomɔ mi." Bifuã bɛyapili ye ne fɔnɛta, bike aduli bisum ye. ^X Ade Yesu bi be kĩ, "Mitavila, mbom minaabi nwaɛ ame kĩ benaa Galilea, lɔkɔa baamɔ yĩ ne awã."

Badzɔlɛne a Nale Letsa a Kĩ Bɛmɔ.

^{XI} Kĩ batsole a dzakũ banaa a, kuni a akũ badzɔlɛne a kamɛ badi naa ɔmatɔ kamɛ bɛnabi basɔfɔnɔkɔɛ a letsa a kĩ leya a flee. ^{XII} Kĩ

basəfənəkəɛ̃ mɔ̃ ɔmaĩ banəkəɛ̃ a tsa fɔ̃lɔ̃ a, bipi adzuni ade bækpa badzələnɛ a sika baũ, **XIII** bibi be kĩ, “Mile kĩ, ‘Lenye a kĩ bɔ̃wa tida a ade ye fɔ̃tsa bakələnɛ a yaye ɔnɔ̃kpa a bɛdzakũmɛna a.’ **XIV** Adeke mɔ̃ ntɛ fɔ̃letsa kii wo Abãã ɔnɔ̃kəɛ̃ sɔ̃tɔ̃ kamɛ ni, bɔ̃api foe onukpɛ̃ kĩ fɔ̃láanya ɔhau fɔ̃kpa mi.” **XV** Badzələnɛ a te sika a, benakɛna ndɛ ayekĩ bibi be a. Foesũ ade fɔ̃letsa kii legba ne Yudafɔ̃ kamɛ bɛnɛe bale keyawo nviã kii a.

Yesu Nyɛ Ye Akū Etſa Ye Fɔ̃tsa Bakələnɛ a.

XVI Ne foe kamɛ a, fɔ̃tsa bakələnɛ ewua-odi a naa Galilea ne otɔ̃ a kĩ Yesu tsa be kĩ bɛnaa a akū. **XVII** Kĩ bɛmɔ̃ ye a, bike aduli bisum ye, lɛmɛ be kamɛ badi te atsindze. **XVIII** Yesu fuã be elɛ kĩ, “Baguma kɔ̃a tite mɔ̃ ode otumi flee edo ne yĩ awɛ. **XIX** Foesũ minaa fude flee kamɛ ne kakɔ̃ nyɛ kakɔ̃, minaakɛna batı a bɛdani yĩ fɔ̃tsa bakələnɛ. Miwɔla be mui ne ɔlega a, Obi a mɔ̃ Hühü Kpalewa a dĩ akū. **XX** Mitsa be kĩ bidi ne letsa nyɛ letsa a kĩ nhɛ mi a akū. Midã, ndeĩ ne mi sekɛ̃ luwi daa kenaawo katinya kawũna.”

Baguma Apam Vœ a Tuwuli
Tuwuli: Baguma Apam Vœ a Tuwuli New Testament
copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Tuwuli)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022
68df0193-2981-5275-8994-8f743fe01e5e